KOMMUNINVEST EKONOMISK FÖRENING

Årsredovisning 2018

KOMMUNINVEST

INLEDNING

Kommuninvest i korthet ... 3
Ordförande har ordet ... 6
VD har ordet ... 8
Vårt uppdrag ... 10

HÅLLBARHETSRAPPORT

Hållbarhetsarbetets inriktning ... 14
Ekonomiskt ansvar ... 16
Socialt ansvar ... 18
Miljöansvar ... 20
Revisorns yttrande ... 22

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamhetsinriktning ... 24
Kommunal lånefinansiering ... 25
Utlåning ... 26
Upplåning ... 27
Likviditetsförvaltning ... 28
Organisation och medarbetare ... 29
Finansiell ställning ... 31
Risk- och kapitalhantering ... 32
Styrning och kontroll ... 37
Förvaltningsberättelse – Moderföreningen ... 42
Förslag till vinstdisposition ... 43

FINANSIELLA RAPPORTER

Innehållsförteckning Finansiella rapporter ... 45
Resultaträkning och Rapport över totalresultat – Koncernen ... 46
Balansräkning – Koncernen ... 48
Redogörelse för förändringar i eget kapital – Koncernen ... 50
Kassaflödesanalys – Koncernen ... 52
Resultaträkning och Rapport över totalresultat – Moderföreningen ... 53
Balansräkning – Moderföreningen ... 54
Redogörelse för förändringar i eget kapital – Moderföreningen ... 55
Kassaflödesanalys – Moderföreningen ... 56
Noter ... 57
Fem år i sammandrag ... 98
Alternativa nyckeltal – Koncernen ... 99
Underskrifter ... 100

Revisionsberättelse ... 101
Granskningsrapport ... 104
Medlemsförteckning ... 105

Årsredovisning för Kommuninvest ekonomisk förening. Med ”Kommuninvest” eller ”Koncernen” avses Kommuninvestkoncernen bestående av medlemsorganisationen Kommuninvest ekonomisk förening (Föreningen), kreditmarknadskoncernen Kommuninvest i Sverige AB (Bolaget) och Kommuninvest Fastighets AB. Årsredovisningen för Kommuninvest i Sverige AB (publ) finns på kommuninvest.se

Tillsammans för bättre villkor

Kommuninvests roll är att erbjuda trygg och kostnadseffektiv finansiering till sina medlemmar och kunder – svenska kommuner, regioner, kommunala bolag och andra kommunala aktörer.

277 + 11

Kommuninvest ägs av 277 kommuner och 11 regioner.

Organisation med tydlig rollfördelning

Kommuninvest består av två delar. Dels den ekonomiska föreningen Kommuninvest ekonomisk förening (Föreningen) och dels kreditmarknadsbolaget Kommuninvest i Sverige AB (Bolaget).

Kommuninvest ekonomisk förening

Administrerar medlemskap och solidarisk borgen.

Styrelsen består av politiker från kommuner och regioner.

Kommuninvest i Sverige AB

Bedriver den finansiella verksamheten med upplåning, likviditetsförvaltning och utlåning.

Styrelsen består av personer med kompetens inom bland annat offentlig förvaltning, kapitalmarknad och affärsutveckling.

Gröna lån

Gröna lån introducerades 2015 för finansiering av miljö- och klimatrelaterade investeringar. Sedan lanseringen har volymen Gröna lån ökat till 40 miljarder kronor.

AAA

Aaa

Kommuninvest i Sverige AB har högsta möjliga kreditbetyg, AAA/Aaa, och stabila utsikter.

Vår vision

Kommuninvest ska vara världens bästa organisation för kommunal finansförvaltning. Vi finansierar de svenska lokala och regionala sektorernas utveckling och investeringar för ett gott och hållbart samhälle.

Grundidé

Tillsammans lånar kommuner och regioner tryggare och billigare än var och en för sig. Tillsammans kan kommunsektorn också öka sin kompetens inom finansförvaltning.

Start 1986

Sedan starten 1986 har Kommuninvest bidragit till att sänka kommunsektorns upplåningskostnader med mångmiljardbelopp. Det har i slutänden gynnat medborgarna som fått ta del av en förbättrad samhällsservice på både lokal och regional nivå.

354 Mdkr

Utlåningen till medlemmarna uppgick till 354 mdkr vid utgången av 2018.

Viktiga händelser under året

Under 2018 blev Barclays återförsäljare för de svenska obligationerna och nya digitala verktyg lanserades till kunderna. Året innebar även nya ägardirektiv som gav möjlighet att sänka priserna på utlåningen och ett preliminärt EU-krav om bruttosoliditet som Kommuninvest uppfyller.

Vårgårda Bostäders miljösmarta byggprojekt

Ny bank säljer Kommuninvests obligationer

Från 1 januari 2019 utökas antalet återförsäljare av Kommuninvests svenska benchmarkprogram med den internationella banken Barclays.

Utökningen med Barclays är ett led i Kommuninvests långsiktiga strategi att etablera kommunobligationer som en likvid del av den svenska obligationsmarknaden, och motiveras vidare av ett ökat intresse från utländska placerare för Kommuninvests obligationer i svenska kronor.

Under 2018 har Kommuninvests obligationer även inkluderats i Nasdaqs bredaste obligationsindex OMRXALL och blivit godkända som säkerheter hos clearingorganisationen LCH.

Nytt EU-förslag för bruttosoliditet

EU har presenterat ett preliminärt förslag för ny reglering av så kallade offentliga utvecklingsbanker. Förslaget innebär att kravet på bruttosoliditet sätts till tre procent samt att direkta och indirekta exponeringar mot offentlig sektor kan avräknas vid bruttosoliditetsberäkning.

Då Kommuninvest bedömer att förslagets samtliga kriterier för att räknas som offentlig utvecklingsbank uppfylls, kan Kommuninvest avräkna all utlåning till medlemmar och deras bolag och med god marginal klara det nya kapitalkravet. Förslaget väntas färdigställas i första kvartalet 2019 och kan då tidigast träda i kraft 1 juli 2019 med ett nationellt ikraftträdande två år senare.

Nya applikationer för effektiv utlåning

Kommuninvest strävar ständigt efter att förenkla och förbättra för våra kunder. Under året har flera nya tekniska lösningar lanserats för att underlätta möjligheten att låna från Kommuninvest.

Under våren lanserades KI Prislista, en ny applikation i KI Finans, som synliggör priser för de olika lånealternativen. En digital offertförfrågan, KI Offert, infördes efter sommaren och ger kunden möjlighet att få en låneoffert från KI Finans. KI Signera, det senaste tillskottet, möjliggör signering av låneavtal med stöd av mobilt BankID. Fler funktioner utvecklas och lanseras under 2019.

Lägre marginal i utlåningen till kund

Vid Föreningsstämman i april 2018 ändrades ägardirektivet för att möjliggöra en sänkning av pris mot kund. Detta innebär att Bolagets utlåningsmarginal inte längre tar hänsyn till förändringar i orealiserade marknadsvärdesförändringar och förväntade kreditförluster.

Initialt sänktes marginalen från 23 till 16,5 baspunkter, och i december 2018 till 14,5. Prisändringen förstärkte den redan höga utlåningstakten, framförallt till medlemmar med egna upplåningsprogram. På lång sikt minskar dock återbäring till medlemmar.

MARKNADSANDELAR, KOMMUNAL LÅNEFINANSIERING[1]

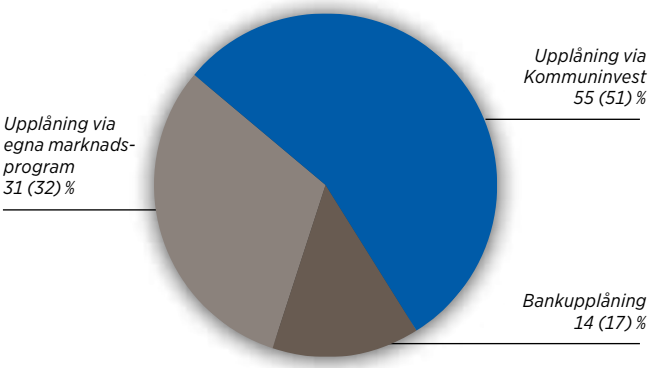

1) Prognos avseende utestående upplåning (siffror inom parentes avser faktisk utestående upplåning i enlighet med medlemmarnas egna årsredovisningar per 2017-12-31).

UTLÅNINGSPORTFÖLJ PER LÅNTAGARKATEGORI

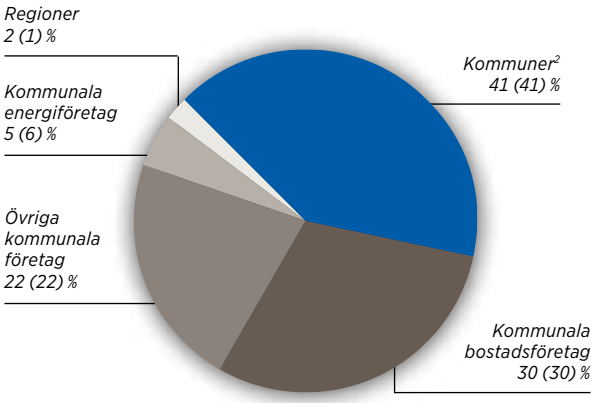

2) Delar av utlåningen till kommuner vidareutlånas till kommunala bolag via kommunala internbanker.

UPPLÅNINGSPORTFÖLJ PER PROGRAM

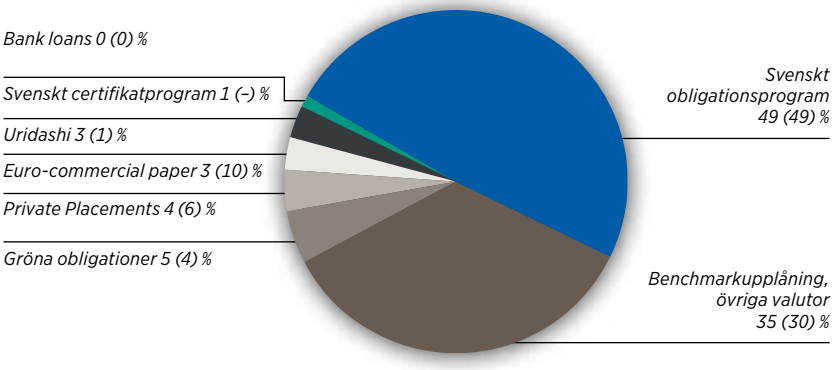

Alla grafer avser 2018-12-31. Siffror inom parentes avser 2017-12-31.

FLERÅRSÖVERSIKT KOMMUNINVEST-KONCERNEN

	2018	2017	2016	2015	2014
Balansomslutning, mdkr	417,2	357,0	361,7	340,6	312,1
Utlåning, mdkr	355,7	310,1	277,0	254,4	222,8
Årets resultat, mnkr	718,1	1 075,9	358,8	689,9	718,6
Medlemmar, totalt	288	288	286	280	280
Varav kommuner	*277*	*277*	*275*	*272*	*272*
Varav regioner	*11*	*11*	*11*	*8*	*8*
Kärnprimärkapitalrelation[1], %	187,7	218,0	106,6	46,2	35,6
Primärkapitalrelation[2], %	187,7	218,0	106,6	46,2	35,6
Total kapitalrelation[3], %	192,8	231,4	117,6	56,9	47,4
Bruttosoliditetsgrad enligt CRR[4], %	1,74	1,82	1,60	0,90	0,79

1) Kärnprimärkapital i relation till totalt riskexponeringsbelopp. Se vidare sidorna 34–35 och not 2.
2) Primärkapital i relation till totalt riskexponeringsbelopp. Se vidare sidorna 34–35 och not 2.
3) Total kapitalbas i relation till totalt riskexponeringsbelopp. Se vidare sidorna 34–35 och not 2.
4) Primärkapital i relation till totala tillgångar och åtaganden (exponeringar). Se vidare sidan 35 och not 2.

Gott utgångsläge – stora utmaningar

Kommuninvest spelar en mycket viktig roll för sina medlemmar genom att erbjuda gynnsamma villkor för den kommunala sektorns investeringar. Under året har utlåningen vuxit kraftigt och trenden ser ut att fortsätta. Snabb befolkningstillväxt och demografiska förändringar med en större andel äldre, barn och ungdomar gör att kommuner och regioner behöver bygga ut sina verksamheter.

Gott utgångsläge

Kommuninvest utvecklas snabbt och går bra. Därmed har vi ett gott utgångsläge för framtiden. Våra undersökningar visar mycket nöjda kunder och medlemmar. Vi har stabila, stöttande ägare med stort förtroende för Kommuninvest, en stark finansiell situation och en utlåningstillväxt som visar att vi är konkurrenskraftiga och attraktiva när våra medlemmar behöver låna. Vi erbjuder produkter som kunderna efterfrågar, med hög kvalitet och effektivitet.

Detta skapar en styrkeposition när vi ska ta oss an framtidens stora utmaningar.

Ökat intresse

Intresset för Kommuninvest är fortsatt stort, både för att bli medlem och att låna. I januari 2019 fick vi vår 289:e medlem – Region Blekinge, som jag vill hälsa välkommen i Föreningen! Därmed är 96 procent av kommunerna och 60 procent av regionerna med. Samtal förs med ytterligare potentiella medlemmar.

2018 beslutade föreningsstämman om Ägardirektiv för Bolaget vilket bland annat innebar att prisstrategin förändrades. Därmed har utlåningen ökat i ännu snabbare takt än vi hade räknat med, en trend som verkar fortsätta framöver.

Demografiska utmaningar

Sveriges befolkning ökar rekordsnabbt. De kommande tio åren beräknas invånarantalet öka med en dryg miljon och passera 11 miljoner. Särskilt snabbt ökar antalet äldre, barn och ungdomar. Det innebär ett kraftigt tryck på att bygga ut verksamheten i kommuner och regioner. I det läget får Kommuninvest en särskilt viktig roll. Våra 289 medlemmar finansierar en stor och växande del av sina investeringar via den samverkan som Kommuninvest står för.

Kommuninvest utvecklas snabbt och går bra. Detta skapar en styrkeposition när vi ska ta oss an framtidens stora utmaningar.

Kapital för expansion

De senaste fem åren har EU genomfört en omfattande översyn av kraven på finansiella aktörer för att minska risken för framtida finanskriser. Det nya regelverket ger Kommuninvest goda förutsättningar att även i framtiden kunna erbjuda gynnsamma villkor för den kommunala sektorns investeringar. Förslaget innebär bland annat att vissa offentliga finansiella aktörer som Kommuninvest omfattas av lägre soliditetskrav än andra, i och med att vår verksamhet innebär ett mycket lågt risktagande.

Under 2018 har Kommuninvest nått Föreningens självpåtagna mål om minst 1,5 procent i bruttosoliditet. Samtidigt har vi haft en mycket stark utlåningstillväxt, vilket gör att kapitalfrågan än en gång måste sättas i fokus, oavsett EU:s regler. Utvecklingen innebär att vi kommer att behöva expansionskapital eftersom vi har en stark tillväxt. Föreningen och Bolaget genomför därför under 2019 en kapitalutredning för att kunna möta framtidens krav i förhållande till den fortsatt starka utlåningstillväxt vi förutser. Genom kapitaltillskott från våra medlemmar och årlig insats för medlemmar som ännu inte uppnått den högsta insatsnivån har Föreningen 2018 ökat sitt kapital så att andelskapitalet vid årets slut uppgår till 6,9 miljarder kronor. Bruttosoliditeten uppgick därmed till 1,74 procent vid årets slut.

Regionerna i fokus
Vid årsskiftet 2018/19 har alla landsting övertagit det regionala utvecklingsansvaret och kallas därmed regioner. 12 av landets 20 regioner är medlemmar i Kommuninvest. Vi ser nu en utveckling med svagare ekonomiska resultat i flera regioner samtidigt som behoven ökar, bland annat av demografiska skäl. Trots att ett flertal regioner har höjt skatterna de senaste åren har resultaten i genomsnitt de senaste tio åren understigit 1 procent som andel av skatter och statsbidrag. Med fler regioner som medlemmar i Kommuninvest och växande ekonomiska utmaningar i regionsektorn kommer vi att öka vår kompetens för att kunna erbjuda det stöd som behövs på det finansiella området.

Hållbarhet
Avslutningsvis vill jag peka på Kommuninvests roll som verktyg och stöd för medlemmarnas ansvar i den omställning till en mer hållbar samhällsutveckling som nationella och lokala program siktar på. Vårt koncept med gröna obligationer och gröna lån har varit ytterst framgångsrikt. Kommuninvest är Nordens största utgivare av gröna obligationer och vi har idag godkänt gröna projekt på ca 40 miljarder kronor. Under 2019 kommer vi att arbeta för att vidga vår kompetens på hållbarhetsområdet för att framöver kunna erbjuda ett motsvarande stöd för insatser på det sociala området.

Kommuninvest ekonomisk förening

Göran Färm
Ordförande

För bättre kommunal finansförvaltning

Förändringsarbetet inom Kommuninvest, med fokus på ökad nytta för medlemmar och kunder, har fortsatt under året. Arbetet sker i en miljö där kund- och medlemsnöjdheten är hög och där Kommuninvest blivit ett allt viktigare verktyg för sina medlemmar. Att förvalta det höga förtroendet för verksamheten är avgörande.

Senaste års goda ekonomiska resultat för kommuner och regioner har minskat trycket på att lånefinansiera de investeringar som följer med befolkningstillväxt, urbanisering och fler äldre och yngre invånare. Ändå växer den kommunala låneskulden, men i förhållande till BNP är den låg och klart hanterbar. Sektorns utmaningar handlar framförallt om kompetensförsörjning, och den är bekymmersam både ur ett verksamhets- och kostnadsperspektiv.

En stark samverkan

Kommuninvests utlåning översteg vid slutet av året 350 miljarder kronor, delvis som en effekt av medlemmarnas beslut om ny prisstrategi. Offererade utlåningspriser har sänkts, och innebär att Kommuninvests resultat och återbäring över tid successivt minskar.

Vi ser tydligt att samarbetet inom Kommuninvest blir allt viktigare för medlemmarna. 2010 hade tio medlemmar all sin upplåning via sitt eget finanssamarbete; 2018 hade gruppen växt till 100 medlemmar. Fler än 200 medlemmar har idag mer än 95 procent av sin lånefinansiering via Kommuninvest. Det är glädjande men ställer allt större krav på oss i rollen som kreditgivare, exempelvis vad gäller att möta medlemmarnas behov av likviditet.

Medlemmarna fortsätter att finansiera sina miljö- och klimatinvesteringar med Gröna lån. Under året ökade antalet finansierade projekt till 232 (149) och antalet medlemmar som valt Gröna lån till 109 (81).

Vi ser tydligt att samarbetet inom Kommuninvest blir allt viktigare för medlemmarna.

Kostnadskontroll och effektivitet

God kostnadskontroll är en prioritet eftersom kostnaderna stigit kraftigt de senaste tio åren, främst som en följd av ökade myndighetsrapporteringskrav. Under 2018 var kostnadsökningen dock marginell. I relation till utlåningsvolym minskade Koncernens kostnader under året till 6,1 (7,1) räntepunkter, exklusive resolutionsavgiften.

Vi arbetar mycket med effektivitet i kärnprocesserna utlåning och upplåning, och är nöjda över att vår internationella upplåning fungerar så väl vad gäller tillgänglighet och prissättning. Det var betydelsefullt under 2018 då fem stora så kallade USD-upplåningar genomfördes med gott resultat. Områden att jobba vidare med för upplåningen inkluderar den svenska marknaden och strategisk valutadiversifiering. Kommuninvests allt större ansvar för kommunsektorns finansiering gör dessa frågor angelägna.

Uppdraget förändras

Modern teknik möjliggör idag utveckling av produkt- och tjänsteutbud på helt nya sätt. Inom Kommuninvest arbetar vi med att helt automatisera utlåningen. Under året introducerades realtidsuppdaterade prislistor på webb och en offertapplikation som är direkt kopplad till affärssystemet. Låneavtal som kunderna ingår kan numera undertecknas digitalt.

När tid för analys och uppföljning kan frigöras på båda sidor kommer relationen med kunder och medlemmar att förändras, vilket för vår del ställer krav både på kompetensförstärkning och -utveckling. Det är en så viktig fråga att Kompetens är ett av våra fyra fokusområden, i tillägg till Kund, Effektivitet och Digitalisering.

Medlemsnära utveckling

Även om Kommuninvest fortsatt att utvecklas väl, i linje med visionen att vara världens bästa organisation för kommunal finansförvaltning, ser vi flera förbättringsområden. De behöver hanteras för att kunna möta medlemmarnas rättmätiga förväntningar.

Med insikten om att medlemmarnas förtroende är vår främsta tillgång, kommer jag och mina medarbetare fortsätta att söka utveckla och effektivisera verksamheten, i nära samarbete med medlemmar och kunder. Kommuninvest ska vara det bästa stödet för att effektivisera och förbättra finansförvaltningsprocesserna hos kommuner och regioner.

Kommuninvest ekonomisk förening

Tomas Werngren
Verkställande direktör

Så bidrar Kommuninvest till välfärdsbygget

Kommuninvest finansierar drygt hälften av den svenska kommunsektorns investeringar i nya bostäder, skolor, äldreboenden, simhallar och andra infrastruktursatsningar.

Genom vår utlåning skapar vi förutsättningar för svenska kommuner och regioner att göra välfärdsinvesteringar på ett kostnadseffektivt sätt. Sedan finanskrisen för tio år sedan har Kommuninvests andel av kommunsektorns upplåning ökat kraftigt och i dag står vi för ungefär hälften av den totala låneskulden. Förklaringen är dels att allt fler kommuner och regioner anslutit sig som medlemmar i Kommuninvest, dels att de nya skärpta regelverken gjort det allt svårare för banker och andra finansinstitut att konkurrera med våra förmånliga kreditvillkor.

1. Upplåning
Kommuninvest lånar kontinuerligt upp pengar såväl i Sverige som på den internationella kapitalmarknaden. Kommunsektorns inneboende stabilitet i kombination med att våra medlemmar åtagit sig att solidariskt garantera Kommuninvests förpliktelser gör att Kommuninvests upplåning betraktas som mycket säker. Ur ett kreditriskperspektiv betraktas Kommuninvests upplåning som likvärdig med svenska statens egen upplåning. Den låga risken tillsammans med Kommuninvests historik och goda rykte på kapitalmarknaden innebär att vi har tillgång till finansiärer som i allmänhet lånar ut till oss på goda villkor. För att kunna tillmötesgå våra medlemmars kreditönskemål även vid osäkerhet på marknaderna håller vi alltid en överlikviditet i reserv, dvs. tillgångar som ännu inte tagits i anspråk för utlåning till våra medlemmar.

2. Låneansökan och kreditprövning
När någon av Kommuninvests kunder beslutar att låna upp pengar till en eller flera investeringar kontaktar kommunen eller regionen Kommuninvest för att genomföra låneansökan. Normalt är vår utlåning inte kopplad till något specifikt ändamål och låntagare behöver, i enlighet med den svenska principen om lokalt självstyre, inte redovisa vad pengarna ska användas till.

Eftersom vi oftast känner våra medlemmar väl sedan många år tillbaka har vi i allmänhet god kunskap om deras ekonomiska situation. Kommuninvest genomför löpande avstämningar för att slå fast kundernas kreditutrymme och vid varje enskilt utlåningsbeslut sker en kontroll för att se att det beviljade lånet är i linje med kreditutrymmet. Tillsammans finner vi en lösning som både tillgodoser lånebehovet och tar hänsyn till medlemsorganisationens totala låneskuld.

3. Gröna lån
Om den investering som kommunen eller regionen lånar pengar för att genomföra är förenliga med Sveriges eller regionens miljömål och bidrar till ett mer resurseffektivt och klimattåligt samhälle, har låntagaren möjlighet att få ett så kallat grönt lån. För att Miljökommittén ska bevilja ett grönt lån måste investeringen motsvara ett antal förutbestämda hållbarhetskriterier och ingå i en av åtta kategorier, bland andra investeringar i förnybar energi, klimatsmarta byggnader, hållbara transporter och energieffektivisering. Den gröna utlåningen finansieras genom att Kommuninvest ger ut gröna obligationer som är efterfrågade av investerare och som uppfyller en rad krav för att få räknas som gröna. Läs mer om Kommuninvests Gröna lån på sidan 20.

4. Utbetalning av lån
Tack vare att vi känner våra medlemmar väl och har en snabb och effektiv kreditprocess, är tiden från första samtalet om lånebehovet till dess lånet kan betalas ut kort. Om det är ett grönt lån hanterar vi den extra administration och dokumentation som krävs för grön finansiering, till exempel den löpande externa granskningen och rapportering till de investerare som köpt Kommuninvests gröna obligationer.

5–6. Rådgivning och skuldförvaltning i KI Finans
Under hela lånets löptid har låntagaren kontinuerlig kontakt med kundansvarig hos oss och tillgång till hela Kommuninvests samlade expertis. I den webbaserade finansförvaltningstjänsten KI Finans har kundernas ekonomitjänstemän tillgång till transaktionshantering, analys och rapportering av skulder och tillgångar.

Investeringsbehov

Genom kontinuerlig upplåning på kapitalmarknaden har Kommuninvest alltid möjlighet att låna ut pengar till kommuner och regioner. När en kommun eller region har uppskattat kostnaden för investeringen görs en ansökan om lån från Kommuninvest. Om investeringen bidrar till bättre miljö eller klimat kan det vara aktuellt med ett grönt lån.

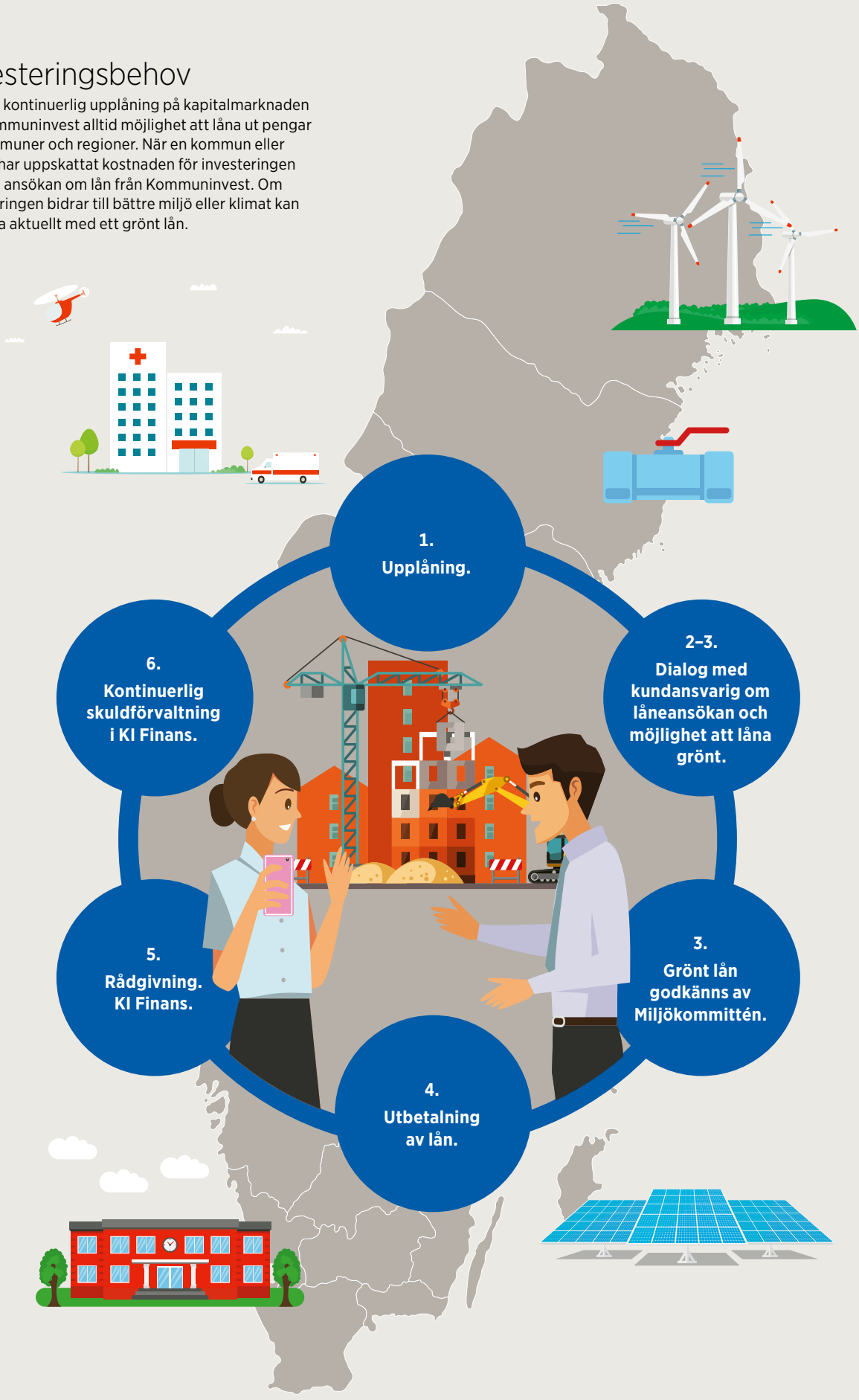

Så skapar vi hållbara värden

Genom utlåning till kommuner och regioner skapar Kommuninvest förutsättningar för utbyggnaden av den svenska välfärden, ökar stabiliteten i den kommunala ekonomin och bidrar till ett mer hållbart Sverige.

Kommunerna och regionerna utgör fundamentet i det svenska välfärdssamhället. Det är i deras regi som de mest centrala samhällstjänsterna, som vård, skola och omsorg, möter medborgarna. Kommunerna har också en central roll för den grundläggande samhällsinfrastrukturen, i form av bostadsbyggande, energiförsörjning, kollektivtrafik, vatten- och avloppshantering, avfallshantering och materialåtervinning med mera.

Kommunala aktörer är också drivande i det svenska hållbarhetsarbetet, med högt ställda miljöambitioner och ansvar för stadsplanering, lokal infrastruktur och kollektivtrafik. Mer än 90 procent av kommunerna har fastställt egna miljömål eller anslutit sig till nationella eller regionala mål. Inte sällan siktar dessa högre än det nationella målet om ett fossilfritt Sverige till år 2045.

Direkt värdeskapande

I rollen som den i särklass största kreditgivaren till den svenska kommunsektorn bidrar Kommuninvest till att skapa både direkta och indirekta värden. Viktigast av de direkta värdena är att den kostnadseffektiva utlåning som vi tillhandahåller skapar ekonomisk stabilitet i kommuner och regioner. Vår utlåning gör det möjligt att genomföra nödvändiga välfärds- och hållbarhetsinvesteringar – och i större utsträckning eller i snabbare takt än som varit möjligt om krediterna hade varit dyrare. Vi erbjuder också våra medlemmar vårt egenutvecklade verktyg för enklare och effektivare skuldförvaltning, KI Finans Skuld, som 204 av 288 medlemmar använder i sin fullskaliga version. Tack vare goda ekonomiska resultat har Kommuninvests medlemmar kunnat erhålla årlig överskottsutdelning, bestående av återbäring och ränta på insatskapital. Under 2018 betalades 969,8 mnkr i överskottsutdelning, avseende verksamhetsåret 2017.

Indirekt värdeskapande

De allra viktigaste värdena som Kommuninvest bidrar till att skapa är förstås resultaten av alla de investeringar som finansieras av vår utlåning. Det rör sig om välfärdsinvesteringar som nya eller upprustade äldreboenden, skolor och vårdcentraler, eller olika former av infrastruktur som vägar, kollektivtrafik, energi, vatten och avlopp. Kostnadseffektiv och långsiktig finansiering skapar förutsättningar för kommuner och regioner att genomföra väsentliga investeringar i den takt som behövs för att tillmötesgå ökade krav på servicenivå, befolkningstillväxt och andra behov som uppstår i den gemensamma välfärden. I och med att 96 procent av Sveriges kommuner och 55 procent av regionerna är medlemmar i Kommuninvest bidrar vår utlåning till att nyttiga investeringar genomförs från norr till söder, vilket i sin tur skapar förutsättningar för människor att bo och verka i alla delar av Sverige.

Kommuninvest arbetar aktivt för att bygga upp kapacitet och öka kunskapen om kommunsektorns finansiella förutsättningar. Det sker bland annat genom forskningssamarbete med Örebro universitet, utveckling av skräddarsydda utbildningar för kommunala förtroendevalda och tjänstemän i samarbete med Handelshögskolan i Stockholm, samt så kallade Society Lab-nätverk för unga politiker kring hur vi tillgängliggör finansiella kommundata i öppna databaser. Därmed bidrar Kommuninvest till att skapa rätt förutsättningar för långsiktigt sunda och hållbara kommunala finanser. Vi är även samarbetspartner till Stiftelsen Vadstena Forum för Samhällsbyggande, som genom symposier verkar för en öppen debatt och kunskapsutbyte om samhällsbyggnadsfrågor.

Kommuner och regioner har sedan länge tydliga uppdrag att forma ett hållbart samhälle. Hållbarhetsdiskussionen har idag breddats och omfattar en lång rad aspekter, inte minst hur vi tar ansvar för det samhälle vi lämnar vidare till kommande generationer. Följaktligen har så gott som alla kommunsektorns investeringar ett hållbarhetsfokus – särskilt tydligt blir det när det gäller investeringar som syftar till att minska negativa effekter på klimatet, att bygga långsiktigt hållbara samhällen, främja rent vatten och hållbar energi, samt att utveckla industri, innovationer och infrastruktur på ett hållbart sätt. Dessa investeringar bidrar till att uppfylla flera av delmålen i FN:s Agenda 2030, som många aktörer inom kommunsektorn aktivt förhåller sig till. En betydande del av de hållbarhetsfrämjande investeringarna finansieras av Kommuninvests Gröna lån, som introducerades 2015. I slutet av 2018 hade 39,5 mdkr i Gröna lån beviljats, avseende 232 investeringsprojekt i 109 kommuner och regioner.

Kommuninvest finansierar sin gröna utlåning med utgivning av gröna obligationer. Efterfrågan på våra gröna obligationer har varit mycket god, och de flesta emissioner har övertecknat. Med Gröna lån och gröna obligationer bidrar Kommuninvest i finansmarknadens omställning för att stödja utvecklingen mot ett hållbart samhälle.

Skapar stabil ekonomi i kommuner och regioner.

Bidrar till det allmänna välfärds-bygget i Sverige.

Bidrar till att hela Sverige lever.

Utlåning

354

mdkr

Varav 7 procent Gröna lån
(baserat på utbetald volym)

Bidrar till att uppfylla Sveriges hållbarhetsmål.

969,8
Mnkr i total överskottsutdelning[1]

1 878
användare i KI Finans

1) Utbetalt belopp 2018, avseende verksamhetsåret 2017.

1987[1]
10

2018
288

Medlemmar (kommuner och regioner)

1987
0,3 mdkr

2018
354 mdkr

Total utlåning till medlemmarna

2002
14 %

2018
55 %

Marknadsandel kommunsektorn

1) Kommuninvest bildades 1987. Från 1993 organiseras ägandet via Kommuninvest ekonomisk förening.

Hållbarhetsrapport 2018

Med Kommuninvests verksamhetsidé, vision och ställning är det naturligt att frivilligt ta ansvar för vår påverkan på samhället ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Av hållbarhetspolicyn framgår att detta ska beaktas i hela verksamheten, både vad gäller direkt och indirekt påverkan.

Kommuninvest stödjer sina medlemmars höga hållbarhetsambitioner genom effektiv och ändamålsenlig finansiering samt i det konsultativa arbetet. Att svara upp mot medlemmars och kunders behov och förväntningar är en av hållbarhetsarbetets främsta uppgifter. Andra väsentliga områden omfattar det egna miljöansvaret, att vara en ansvarsfull arbetsgivare och bedriva en verksamhet som präglas av ett professionellt agerande, höga etiska krav och god affärssed.

Direkt och indirekt påverkan

Inom ramen för en nulägesanalys genomförd 2018 har Kommuninvests direkta och indirekta hållbarhetspåverkan kartlagts. Den direkta påverkan äger Kommuninvest, dvs. ligger inom verksamhetens direkta beslutsmandat och arbetet kan ge konkreta kvalitativa och kvantitativa effekter. Direkt påverkan omfattar exempelvis kund- och medarbetarrelationer, affärsresor, kontorslokaler, lokal samverkan m.m.

Kommuninvests indirekta påverkan definieras som den hållbarhetspåverkan som Kommuninvest har via utlåningen till kommunkoncernerna/balansräkningen och affärsrelationer med låntagare, investerare och motparter. Påverkan är primärt relaterad till kommunernas val av investeringar och hur dessa bidrar till ett hållbart samhälle.

Kartläggningen visar att Bolaget bedriver ett i flera avseenden gott hållbarhetsarbete. De utvecklingsbehov som identifierats avser framförallt den indirekta påverkan. Vidare är det angeläget för Koncernen att fortsätta minska sin direkta miljöpåverkan.

Intressentdialog

Kommuninvest har relationer med en rad intressenter som på olika sätt påverkar – och påverkas av – vår verksamhet. Det är av stor betydelse att vi lyssnar på våra intressenter för att identifiera de frågor som Kommuninvests verksamhet påverkar och som intressenterna tycker är väsentliga.

Kommuninvests intressentdialog sker bland annat genom systematiska kund- och ägarmöten och diskussioner med personalrepresentanter och företrädare för statliga departement och myndigheter. Dessutom genomför Kommuninvest regelbundet undersökningar bland ägare, kunder, medarbetare och investerare. Kommuninvests medlemmar äger och styr vår verksamhet men är också våra kunder när de väljer att låna av oss. I 2018 års kundundersökning erhöll Kommuninvest ett NKI om 88, en förbättring med två enheter sedan undersökningen 2016 och ett mycket högt resultat.

Dialogen med medlemmarna i egenskap av ägare förs i huvudsak med förtroendevalda politiker. När medlemmarna uppträder i rollen som kunder förs dialogen främst med tjänstemän som vanligen är specialister inom ekonomi och finansiering.

Den löpande dialogen med andra samhällsaktörer – regeringens departement, regelstiftande organ och övervakande myndigheter – sker i hög utsträckning via personliga möten och informationsutbyten. Dialogen med investerare och kapitalmarknad sker genom personliga möten och presentationer, både nationellt som internationellt. Medarbetardialogen sker både i formella och informella former, mellan chef och medarbetare och vid regelbundna informationsträffar.

Väsentlighetsanalys

Genom intressentdialogen bildar sig Kommuninvest en uppfattning om vilka hållbarhetsfrågor som Bolaget bör arbeta med. I den intressentundersökning om hållbarhet som genomfördes 2016 fick externa och interna intressenter rangordna vilka insatser Kommuninvest ska prioritera. Miljöaspekter i utlåning och upplåning var den fråga som intressenterna ansåg vara viktigast. Intressentundersökningen avses genomföras återigen 2019.

Styrning av hållbarhetsarbetet

Hållbarhetschefen ansvarar för att leda, utveckla och följa upp Kommuninvests hållbarhetsarbete, i nära samarbete med verkställande ledning och avdelningsansvariga, som ansvarar för att hållbarhetsaspekter beaktas inom sina respektive ansvarsområden. Riktlinjerna för arbetet tydliggörs i en hållbarhetspolicy antagen av Bolagets styrelse, och konkretiseras i kompletterande policyer och instruktioner rörande bland annat arbetsmiljö- och personsäkerhet, IT-säkerhet, jämställdhet och mångfald, kompetensförsörjning, mutbrott och representation samt regelefterlevnad.

Gröna lån och gröna obligationer

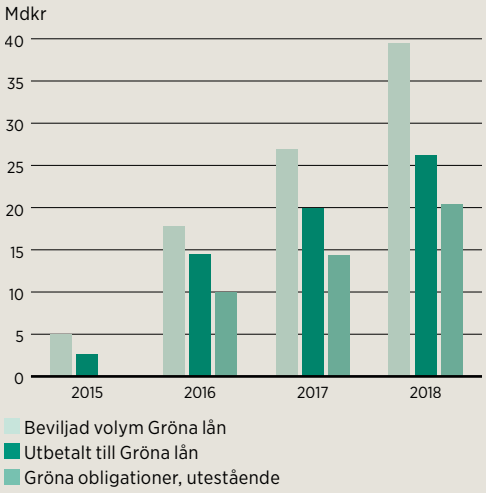

Gröna lån per projektkategori

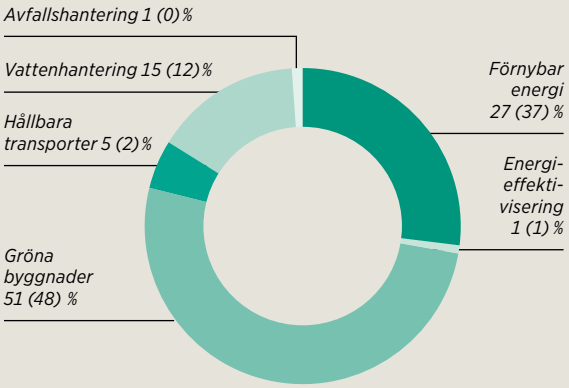

Finansiering till stöd för Parisavtal och globala utvecklingsmål

Gröna lån medger finansiering av miljö- och klimatrelaterade investeringsprojekt i Kommuninvests medlemskommuner och -regioner. Vid utgången av 2018 hade 39,5 miljarder kronor beviljats i Gröna lån, för 232 projekt och 109 medlemmar. Projekten och dess finansiering kan kopplas till nio av FN:s globala utvecklingsmål, och samtliga övergripande mål i Parisavtalet.

Partnerskap ökar kunskap och driver på utveckling

Att nå ambitiösa hållbarhetsmål kräver samverkan och partnerskap. Samordnade insatser kan bidra till att effektivisera omställningen och göra den mer träffsäker. Kommuninvest har med detta som grund ingått strategiska samarbeten med SABO och SNS under året.

Under hösten 2018 lanserades Allmännyttans klimatinitiativ, där SABO:s medlemsföretag siktar på att göra allmännyttan fossilfri till 2030. Ett fokusområde i initiativet handlar om livscykelperspektiv och klimatkrav vid byggnation av flerbostadshus. Kraven ska kunna användas för upphandling och som kriterier för att kunna erhålla så kallade Gröna lån från Kommuninvest.

För att ta fram ny kunskap om hur det svenska samhällsbygget fungerar och hur det skulle kunna fungera bättre stöder Kommuninvest SNS forskningsprojekt Samhällsbyggnad. Projektet syftar till att bidra med ökad kunskap och förslag till åtgärder inom olika politikområden, baserad på vetenskapliga studier och beprövad erfarenhet.

Ytterligare ett exempel är det nordiska samarbete kring effektrapportering av gröna obligationer (”Nordic Public Sector Issuers: Position Paper on Green Bonds Impact Reporting”) som Kommuninvest leder sedan 2016.

Ekonomiskt ansvar

Kommuninvest finansierar de svenska lokala och regionala sektorernas utveckling och investeringar för ett gott och hållbart samhälle. Bolaget och dess medarbetare ska följa de lagar, bestämmelser och föreskrifter som gäller för verksamheten och alltid uppträda på ett etiskt korrekt sätt, med öppenhet, integritet och ärlighet.

Inom Bolaget råder nolltolerans mot all slags korruption; ingen medarbetare får lämna eller ta emot förmåner som kan betraktas som otillbörliga och därmed brottsliga. Bolaget har krav på sig att identifiera och hantera potentiella eller uppkomna intressekonflikter.

En gäld för kommunsektorn

Att fortsätta förse den svenska kommunsektorn med stabil och effektiv finansiering till lägsta möjliga kostnad är ett viktigt bidrag i hållbarhetsarbetet. Kommuninvest uppfyller därmed en liknande roll för kommunsektorn som Riksgälden för staten och dess myndigheter.

Lägre kostnader för finansiering innebär att skattemedlen räcker längre. Att Kommuninvest under perioder av finansiell oro kunnat fortsätta erbjuda finansiering, bidrar till trygghet för kommunsektorn och stabilitet i det finansiella systemet. En indirekt effekt av Kommuninvests arbete är därmed att den ekonomiska hållbarheten bland medlemmar stärks genom säkerställande av så effektiv finansiering som möjligt och råd och stöd under finansieringsprocessen.

Kommuninvest etablerades 1986 för att ge kommuner tillgång till ytterligare en finansieringskälla, som ett komplement till upplåning via banksystemet. Vår utlåningsverksamhet är begränsad till svenska kommuner och regioner, inklusive majoritetsägda bolag och stiftelser. Verksamheten ska kännetecknas av ett så lågt risktagande som möjligt och saknar vinstsyfte. För att säkerställa hög kreditvärdighet och låga upplåningskostnader har medlemmarna i Kommuninvest ekonomisk förening ingått ett solidariskt borgensåtagande för Bolagets förpliktelser.

Samarbete för medlemmarnas skull

Ett av Kommuninvests huvudsyften är att minska kommunala upplåningskostnader. Stora volymer och en relativt liten organisation gör att förvaltningskostnaderna kan hållas på en låg nivå. 2018 uppgick Koncernens förvaltningskostnader exklusive resolutionsavgiften till 6,1 (7,1) räntepunkter i förhållande till utlåningsvolymen. För Bolagets del var förvaltningskostnaderna 5,7 (6,5) räntepunkter av utlåningen.

De resultat som upparbetas i verksamheten återförs till medlemmarna i form av ränta på insatskapital och återbäring i förhållande till affärsvolym. 2018 överfördes på detta sätt 969,8 (445,4) mnkr till medlemmarna i Föreningen, som en konsekvens av höga ekonomiska resultat under 2017. Resultaten förväntas i framtiden minska, efter medlemsbeslut 2018 om en förändrad och mer transparent modell för prissättning. Innebörden är att Kommuninvests offererade priser har sänkts.

Antikorruption och åtgärder mot penningtvätt

Kommuninvest vill att affärer och relationer präglas av god affärsetik, vilket tydliggörs både i Bolagets Uppförandekod och Hållbarhetspolicy. Bolagets medarbetare ska följa de lagar, bestämmelser och föreskrifter som gäller för verksamheten och alltid uppträda på ett etiskt korrekt sätt, med öppenhet, integritet och ärlighet. Nolltolerans råder mot all slags korruption.

Ett riskbaserat förhållningssätt används för att säkerställa att Bolagets produkter och tjänster inte utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Misstanke om allvarliga oegentligheter som kan innebära eller leda till lagbrott ska anmälas. Anmälan kan ske anonymt via Bolagets visselblåsarfunktion, som hanteras av extern part. Inga ärenden kopplade till antikorruption eller riktlinjer gällande penningtvätt har utretts under året.

Lägst upplåningskostnader

Kommuninvest analyserar löpande sin förmåga att erhålla låga upplåningskostnader på räntemarknaden. Analysen visar att Kommuninvest genomgående är den kommunala aktör (kommuner och regioner) som lånar upp till lägst kostnad, skillnaden till övriga aktörer har dock minskat under året.

Fördjupad kunskap om sektorns förutsättningar

Kommuninvest vill genom egen forskning och rapporter öka kunskapen om kommunsektorns långsiktiga finansiella förutsättningar. Bland annat har Kommuninvest sedan 2012 ett samarbete med Örebro universitet som till exempel främjar forskning om kommunsektorns skuldförvaltning och finansiella förutsättningar, och finansierar såväl en professur som doktorandstudier.

Kommuninvest har ingått i den referensgrupp som knutits till universitetets Mastersutbildning i Hållbart Företagande som startade hösten 2018, och deltog som gästföreläsare vid den särskilda Finansdag som anordnades under utbildningens första termin. Kommuninvest erbjuder även praktikplats till utbildningsdeltagarna under 2019.

Vi publicerar årligen rapporter som skildrar utvecklingen av kommunala investeringar och dess finansiering, och analyserar trender och företeelser kopplade till kommunal upplåning, skuldsättning och investeringar.

Nano learning: att lära sig mycket i det lilla

Kommuninvest är en organisation som håller lärande och kunskap högt. Med fler anslutna kommuner och regioner ökar kraven på oss att kunna arbeta med och för fler aktörer. En viktig del av detta är kontinuerlig kompetensutveckling av samtliga medarbetare.

För att på ett snabbt, enkelt och kvalitetssäkrat sätt tillgodose detta använder Kommuninvest sig av en användarvänlig digital läroplattform som bygger på principen om småskaligt lärande, så kallad ”nano learning”. Utifrån forskning kring inlärning erbjuds verktyg för att optimera lärande och medvetenhet om aktuella ämnen.

Metoden baseras på ”spaced repetition”, alltså uppdelad repetition, och innebär att korta delar av en utbildning med jämna och anpassningsbara intervall skickas till samtliga medarbetare. Genom att dela upp utbildningar i 2–3 minuter långa lektioner dämpas medarbetares glömskekurva utan att för den skull ta mycket tid och ansträngning i anspråk.

Under 2018 har Kommuninvests medarbetare genomfört utbildningar på följande områden: Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, operativa risker, inventering av bisysslor och intressekonflikter, intern styrning och kontroll, informationssäkerhet samt kontinuitetshantering.

Plattformen innehåller även rapporteringsfunktioner och analysverktyg för att följa deltagande och utveckling inom organisationen. Metoden har för Kommuninvest inneburit höga genomförandegrader och markant höjda kunskapsnivåer efter slutförda kurser.

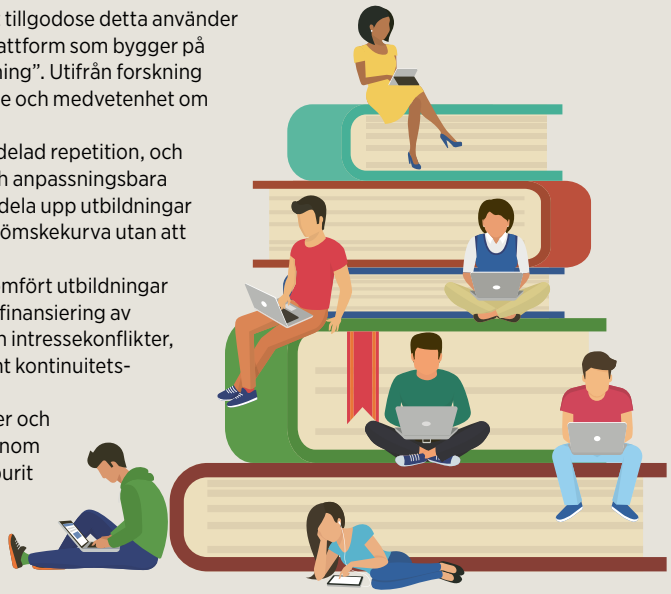

Ekonomiskt värdeskapande – Kommuninvestkoncernen

	Enhet	2018	2017	2016
Totala intäkter				
Ränteintäkter	Mnkr	505,3	452,3	621,4
Övriga rörelseintäkter	Mnkr	7,6	6,2	7,2
Distribuerat värde				
Räntekostnader	Mnkr	367,2	426,4	140,5
Provisionskostnader	Mnkr	–8,2	–7,3	–5,2
Löner och arvoden	Mnkr	–73,9	–70,4	–68,1
Pensionskostnader, utbildningskostnader och övriga personalkostnader	Mnkr	–23,2	–26,6	–29,4
Sociala avgifter och löneskatt på pensionskostnader	Mnkr	–26,9	–25,3	–23,7
Resolutionsavgift	Mnkr	–69,1	–66,3	–31,4
Övriga rörelsekostnader	Mnkr	–94,1	–97,1	–93,2
Skatt	Mnkr	–3,7	–28,0	–0,4
Överfört till Föreningens medlemmar under året, återbäring på affärsvolym och ränta på insatskapital för föregående räkenskapsår	Mnkr	969,8	445,4	500,7
Effektivitet				
Förvaltningskostnader exklusive resolutionsavgift i % av balansomslutning	%	0,052	0,061	0,059

I tabellen redovisas intäkter som positivt och kostnader som negativt.

Socialt ansvar

Respekt för mänskliga rättigheter är en grundförutsättning för långsiktigt värdeskapande inom Kommuninvest. Vi ska verka för att diskriminering inte förekommer samt främja mångfald och jämställdhet och värna om goda arbetsförhållanden.

Bolaget ska undvika att orsaka eller bidra till en negativ påverkan på mänskliga rättigheter i den egna verksamheten samt åtgärda sådan påverkan om den uppstår. Medarbetare ska ha möjlighet att kombinera arbetsliv och privatliv.

Kommuninvest ska ha god kunskap om, samt god kontroll på, att gällande lagar och avtal på arbetsmarknaden efterlevs. Särskilt diskrimineringslagstiftning, miljölagstiftning, lagstiftning för publika bolag och lagstiftning som rör affärsrelationer. Ingen form av diskriminering tolereras inom Bolaget.

Jämställdhet, mångfald och utveckling

Kommuninvests Jämställdhets- och Mångfaldspolicy betonar vikten av jämställdhet och mångfald i organisationen, för att säkerställa att Bolaget är en attraktiv arbetsgivare för såväl nuvarande som potentiella medarbetare. Vid slutet av 2018 var 45 (38) procent av det totala antalet anställda kvinnor. Av cheferna var 36 (38) procent kvinnor, och i den verkställande ledningen var andelen 43 (43) procent. Ambitionen är att kunna attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare – oavsett kön, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, ålder, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet.

Vid slutet av 2018 härstammade 12 (18) procent av Bolagets medarbetare från andra länder än Sverige. Totalt 10 (13) olika länder är representerade i organisationen.

Årets medarbetarundersökning

Resultatet av årets medarbetarundersökning visar att Kommuninvest är en jämställd och icke-diskriminerande arbetsplats där medarbetarna känner ett stort engagemang för Kommuninvests samhällsuppdrag. Medarbetarna uppfattar också att Kommuninvest är en arbetsplats där man kan kombinera arbete och fritid. Bland förbättringsområden nämns arbetstakt och stress samt internkommunikation. Nöjd Medarbetarindex för 2018 uppgick till 73 (68) samt Lojal Medarbetarindex till 79 (75), sammantaget hade Bolaget 86 (81) procent nöjda och lojala medarbetare, vilket betraktas som ett relativt högt värde.

Hållbar vardag

Ökande sjukskrivningar, på grund av arbetsrelaterad stress och andra psykosociala orsaker, har gjort att Kommuninvest tagit initiativ till ett ambitiöst arbete inom ramen för det vi kallar Hållbar Vardag. Hållbar Vardag erbjuder allt från stora möjligheter till en god fysisk och social arbetsmiljö, träning och vardagsmotion, hälsoinspirerande föreläsningar, stresshantering, individuell coachning och självhjälpsprogram. Bland annat erbjuds alla medarbetare individuella hälso- och livsstilsmätningar på en regelbunden basis. Baserade på dessa ges medarbetaren verktyg för att skapa en hållbar livsstil inom de områden där behoven upplevs vara störst. Det kan röra allt från sömn, kost, motion och livsstil till arbetsrelaterade bekymmer.

Insatser i lokalsamhället

Kommuninvest arbetar inte med sponsring i traditionell mening utan söker samarbetspartners som har ett uttalat samhällsengagemang, med tyngdpunkt på satsningar i Örebro där Bolaget har sitt huvudkontor. Vi har fokus på verksamheter som arbetar med utbildning, kultur och innanförskap och delar våra värderingar vad gäller bland annat jämställdhet, mångfald och etik. Satsningarna inkluderar läxläsning för gymnasieungdomar med invandrarbakgrund, stöd till konstverksamhet inom OpenArt, möjlighet till fotboll och ridning för människor med funktionsnedsättningar, samt satsningar på kvinnor med invandrarbakgrund i stadsdelen Vivalla.

Kommuninvest medarbetarprogram

Under 2018 har en omfattande satsning på ledarskap, medarbetarskap, kommunikation och kultur startats. Medarbetarprogrammet har tagits fram för att öka Kommuninvests förmåga att utvecklas i en tid som präglas av allt högre komplexitet och snabba förändringar. Genom programmet vill Kommuninvest bland annat skapa plattformar för utvecklande dialoger mellan medarbetare och chefer, öka kvaliteten på det kommunikativa ledarskapet samt ge medarbetare möjlighet till personlig utveckling och bättre förutsättningar för självledarskap. Mer information om programmet finns på sidan 29.

Program för lägre trösklar på arbetsmarknaden

För vissa akademiker kan klivet in på arbetsmarknaden av olika anledningar vara extra långt. Därför ger Kommuninvest årligen ett antal personer möjlighet att få en relevant arbetslivserfarenhet som kan underlätta nästa steg i karriären. Vid utgången av 2018 hade åtta personer genomgått Över tröskeln-programmet och sex av dem hade fått fortsatt förtroende hos andra arbetsgivare, i allmänhet med fasta jobb som matchar deras utbildningsprofil. De tre personerna på bild – Muhammad Amin Sadiq, Zubdah Farrukh och Mohammad Ehtasham Billah – inledde sina över tröskeln-jobb hos Kommuninvest i januari 2019.

Medarbetarstatistik – Kommuninvestkoncernen

	Enhet	2018	2017	2016
Totalt antal anställda, inklusive deltids- och provanställningar[1]	Antal	104	105	97
Andel kvinnor/män – totalt	%	45/55	38/62	41/59
Andel kvinnor/män – samtliga chefer	%	36/64	38/62	45/55
Andel kvinnor/män – verkställande ledning	%	43/57	43/57	67/33
Medelantal helårsanställda (baserat på arbetade timmar)	Antal	97	91	85
Anställningstid < 2 år (baserat på fast anställda)	%	18	18	14
Anställningstid 2–4 år	%	13	28	35
Anställningstid 5–9 år	%	40	29	25
Anställningstid > 10 år	%	29	25	25
Personalomsättning	%	8	11	3
Deltagande i medarbetarundersökning	%	96	95	84
Andel medarbetare med universitetsutbildning	%	89	93	88
Andel medarbetare som haft utvecklingssamtal	%	100	100	100
Andel medarbetare som genomgått hållbarhetsutbildning	%	64	63	84

1) Antal anställda avser "total headcount", inklusive heltid, deltid, föräldralediga och visstidsanställda. Totalt antal tillsvidare- och provanställda var 92 vid utgången av 2018.

Miljöansvar

Kommuninvests miljöarbete beaktar såväl den direkta miljöpåverkan från kontorsverksamheten, inköp och tjänster som den indirekta miljöpåverkan från den finansiella verksamheten.

Direkt miljöpåverkan

Kommuninvests direkta miljöpåverkan avser den påverkan som uppstår som en direkt konsekvens av Koncernens verksamheter, bland annat energiförbrukning i lokaler, inköp av kontorsmaterial och -utrustning, möten och konferenser, affärsresor m.m.

Miljöpåverkan följs sedan 2015 årligen upp vad gäller de mest väsentliga områdena. Under 2018 genomfördes i samarbete med extern part en beräkning av Kommuninvests totala CO_2-avtryck, avseende verksamhetsåret 2017. Analysen visade på en total klimatpåverkan om 383,1 ton koldioxidekvivalenter (CO_2e), eller 4,1 ton CO_2e per medarbetare. Tjänsteresor, i form av flygresor, hotellvistelser och bilresor stod för 89 procent av Koncernens klimatpåverkan, varav flygresor utgjorde 79 procent.

Eftersom en så stor andel av Koncernens klimatpåverkan avser flyg är det ett naturligt fokusområde för att minska det totala CO_2-avtrycket. En bärande princip är att ett minskat resande ska kunna ske utan att göra avkall på verksamhetsmålen.

Betydande utsläppsminskningar från affärsresande har skett. De totala utsläppen från affärsresande har minskat från 801 till 338 ton CO_2-ekvivalenter mellan 2014 och 2018. Den främsta förklaringen är ett minskat antal långa flygresor.

Vad gäller kontorsverksamheten arbetar vi på olika sätt för att reducera dess påverkan, genom miljömärkt el, rörelsestyrd belysning och vvs-armatur, snålspolande toaletter, samt hög grad av återvinning/källsortering. Ett analysarbete för att kartlägga kontorsfastighetens prestanda ur ett miljöperspektiv, med sikte på möjliga förbättringsåtgärder, har inletts mot slutet av 2018.

Klimatkompensation

Kommuninvest beslutade under året att klimatkompensera för de växthusgasutsläpp som återstår efter det egna klimatarbetet. I enlighet med de förutsättningar som gäller för kommuner och regioner klimatkompenserar vi internt, dvs. för satsningar lokalt/i Sverige. Medel som avsätts beräknas med utgångspunkt från uppskattad kostnad för extern klimatkompensation, multiplicerat med faktor två, och används för att finansiera initiativ som antingen understödjer hållbarhetsarbetet hos Föreningens medlemmar eller bidrar till att minska Kommuninvests egen påverkan.

Minska påverkan via kontorsverksamheten

Utöver affärsresandet sker Koncernens klimatpåverkan främst genom kontorsverksamheten, via energi- och annan resursförbrukning samt inköp av kontorsmaterial och förnödenheter. Bolaget har moderna kontorslokaler där hållbarhetsambitioner uttrycks via miljömärkt el, rörelsestyrd belysning och vvs-armatur, "print-on-demand"-lösningar, snålspolande toaletter m.m. Den totala energiförbrukningen ökar dock, och en analys av potentiella energieffektiviseringar avses genomföras under 2019.

Gröna lån stöttar kommunsektorns hållbarhetsarbete

Gröna lån introducerades 2015 och medger finansiering av investeringsprojekt som genomförs av Kommuninvests medlemskommuner och regioner, inom bland annat förnybar energi, energieffektivisering, gröna byggnader, kollektivtrafik och vattenhantering. Godkända projekt måste främja övergången till ett klimattåligt samhälle med låga utsläpp och ingå i ett systematiskt miljöarbete hos låntagaren.

Totalt hade Kommuninvest i slutet av 2018 beviljat 39,5 (26,9) mdkr till 232 (149) gröna investeringsprojekt. Av de beviljade medlen hade 26,2 (19,9) mdkr utbetalats. Merparten avsåg förnybar energi och gröna byggnader. Den förväntade årliga minskningen av CO_2-utsläpp från dessa projekt synliggörs i Kommuninvest Green Bonds Impact Report, som finns på Kommuninvests webbplats.

Samtliga projekt granskas ur ett miljöperspektiv av Kommuninvests miljökommitté för gröna obligationer. Kommittén är ett rådgivande organ som består av representanter från miljöfunktionen i minst två medlemskommuner och regioner, miljöexperter från andra relevanta organisationer i den offentliga sektorn eller den akademiska världen samt från Kommuninvests kundgrupp.

Största svenska emittent av gröna obligationer

Kommuninvest finansierar de Gröna lånen genom att emittera gröna obligationer. Fem gröna obligationer har getts ut sedan mars 2016, och totalt 20,4 (14,4) mdkr var utestående vid slutet av 2018. Investerarna utgörs företrädesvis av institutionella placerare med ett tydligt hållbarhetsfokus, både inhemska och utländska.

Utsläppen från tjänsteresor har mer än halverats

Sedan 2014 har Kommuninvests affärsresande, särskilt med flyg, minskat kraftigt. Flygresorna, mätt i flugna kilometer, har minskat med mer än 60 procent. Tågresandet har samma period ökat med drygt 20 procent. En analys som Kommuninvest låtit utföra över sitt totala CO_2-avtryck visar att cirka 90 procent av Koncernens totala klimatpåverkan avser tjänsteresor.

CO_2-utsläpp från affärsresande, ton

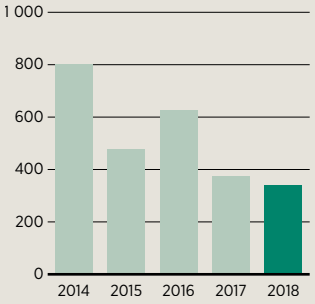

Källa: Big Travel, med bearbetning av Kommuninvest (utsläppsvärden har multiplicerats med en s.k. RFI-faktor om 2,7 avseende flygets höghöjdseffekter).

Fördelning av total klimatpåverkan

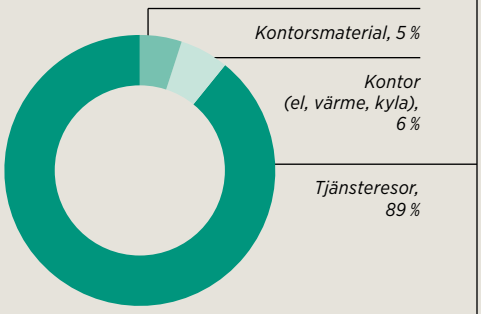

Analysen avsåg verksamhetsår 2017 och jämförelsevärden saknas.

Källa: Tricorona Climate Partner

Tjänsteresor

Flygresor
79 %

Hotellvistelser
8 %

Bilresor
2 %

Miljöindikatorer – Kommuninvestkoncernen

	Enhet	2018	2017	2016
Energiförbrukning				
Total energiförbrukning (i byggnader)	kWh	620 068	585 678	463 034
– varav elektricitet	kWh	365 237	333 210	295 084
– varav uppvärmning	kWh	254 831	252 468	167 950
Andel förnybar energi i energiförbrukning för elektricitet	%	100	100	100
Förändring i elförbrukning jämfört med föregående år	%	10	13	–1
Andel förnybar energi i energiförbrukning för uppvärmning	%	100	100	100
Total kontorsyta	Kvm	2 217	2 217	2 217
Total energiförbrukning per kvm	kWh/kvm	280	264	209
Total energiförbrukning per medarbetare	kWh	6 392	6 436	5 447
Resursanvändning				
Inköpt kontorspapper	Ton	0,5	0,5	0,8
–varav papper med hållbarhetsmärkning (PEFC)	Ton	0,5	0,5	0,8
Andel hållbarhetsmärkt kontorspapper, av totala inköp	%	100	100	100
Total pappersförbrukning per medarbetare	Kg	10,3	11,0	11,8
Pappersåtervinning, inkl. inköpt och levererat papper	Ton	2,0	3,0	2,4
Affärsresande				
Totalt affärsresande	Km	862 896	887 488	1 319 646
Totalt affärsresande per medarbetare	Km	8 896	9 753	15 525
Totalt flygresande	Km	515 965	591 480	992 144
Tågresor i Sverige	Km	311 037	291 456	327 162
Totala CO_2-utsläpp från affärsresande[1]	Ton	338,4	375,8	625,6
CO_2-utsläpp från affärsresande, per medarbetare[1]	Ton	3,5	4,1	7,3

1) Från och med 2018 beaktar Kommuninvest en s.k. RFI-faktor om 2,7 vid utsläppsberäkningar, avseende flygets höghöjdseffekter. Tidigare publicerade utsläppsvärden för 2017 och 2016 har justerats.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till föreningsstämman i Kommuninvest ekonomisk förening, org. nr 716453-2074

Uppdrag och ansvarsfördelning
Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2018 på sidorna 14–21 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning
Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande
En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 8 mars 2019
KPMG AB

Anders Tagde
Auktoriserad revisor

Förvaltnings-berättelse

- Jämförelsetal avseende resultaträkningen avser föregående år (1 januari–31 december 2017) om inte annat anges. Jämförelsetal avseende balansräkningen avser 31 december 2017 om inte annat anges.
- Kommentarer till resultat- och balansräkningen samt förändringar i eget kapital återfinns i anslutning till räkningarna, på sidorna 47, 49 och 51.
- I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Kommuninvest ekonomisk förening valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten finns tillgänglig på sidorna 14–21 i detta dokument.

Framtidens kommunala samverkan

Stabil och kostnadseffektiv finansiering är fortfarande kärnan i verksamheten men förändringar i omvärlden skapar nya förutsättningar för Kommuninvest. Bolagets arbete inom fyra fokusområden ger möjlighet att möta förändringarna på bästa sätt.

Verksamhetsstyrning

Kommuninvests förändringsarbete bedrivs inom fyra fokusområden; *Kund/Medlem, Kompetens, Effektivitet* och *Digitalisering*.

Inom fokusområde *Kund/Medlem* strävar Bolaget efter att den kunskap som finns i verksamheten och i kommunsektorn ska understödja kompetensen inom finansförvaltning hos kunder och medlemmar. Den tekniska utvecklingen ger möjlighet att göra detta i form av produkter och tjänster som stöttar kunder och medlemmars strategiska arbete för en balansräkning som möjliggör en långsiktigt hållbar finansförvaltning. Under året har nyttjandet av Kommuninvests digitala tjänster ökat. Vid utgången av 2018 fanns 204 (182) aktiva användaravtal för fullversionen av KI Finans Skuld, ett för kommunsektorn särskilt utvecklat verktyg för skuldförvaltning. Ett starkt kvitto på kundnöjdhet är resultatet av den kundundersökning som genomförs vartannat år där Kommuninvest når ett resultat på 88, jämfört med 86 i föregående mätning 2016. De områden som kunderna anser som viktigast uppvisar också högst nöjdhet.

Kommuninvest har under året lanserat Medarbetarprogrammet inom fokusområde *Kompetens*, en investering i kompetensutveckling som omfattar Bolagets samtliga medarbetare. Målet är att skapa en plattform för utvecklande dialoger, konstruktiv feedback och personlig utveckling som ska ge förutsättningar för ett mer aktivt och tryggt medarbetarskap som bygger på kommunikation och delaktighet. För mer information gällande Medarbetarprogrammet, se sidan 29.

I syfte att öka förståelsen för kommunsektorns behov har det under 2018 även genomförts en undersökning som baserats på djupintervjuer med ett representativt urval av Kommuninvests kunder.

Fokusområde *Effektivitet* ska ge Kommuninvest möjligheten att erbjuda långsiktigt konkurrenskraftiga finansieringsalternativ till samtliga medlemmar. Under året har Kommuninvests konkurrenskraft stärkts ytterligare då förändrade ägardirektiv möjliggjort betydande prissänkningar på utlåningsprodukterna. Genomförda projekt för ökad effektivitet i interna processer har också skapat förutsättningar för tydligare uppföljning och en långsiktigt hållbar kostnadsutveckling.

En mer effektiv och automatisk hantering av nya lån är huvudinriktningen för fokusområde *Digitalisering*. Under året har nya tekniska lösningar för prisinformation, offertförfrågan och elektronisk signering av lånedokument utvecklats och lanserats gentemot kunderna med gott resultat.

Flerårsöversikt

Kommuninvests starka tillväxt fortsätter och den totala utlåningen passerade 350 mdkr under 2018, en genomsnittlig årlig ökning om 11 procent de senaste fem åren. Kommuninvests andel av kommunsektorns externa upplåning har ökat från 44 till 55 procent under samma period. Föreningens medlemmar har under senare år kapitaliserat Koncernen med målet att nå en bruttosoliditet om minst 1,5 procent. Det egna kapitalet i Koncernen har därigenom ökat från 3,2 mdkr 2014 till 8,2 mdkr 2018. Bruttosoliditeten för Koncernen uppgick per 31 december 2018 till 1,74 procent.

För flerårsdata i tabellform, se sidan 98.

Kommuninvest stärker sin ställning

Höga investeringsvolymer i kommunsektorn ökar behovet av extern lånefinansiering. Den kommunala lånemarknaden växte med 36 mdkr under 2018 till 637 (601)[1] mdkr. Kommuninvest fortsätter att stärka sin ställning och Bolaget finansierade 55 (51) procent av kommunsektorns totala låneskuld.

Kombinationen av ett omfattande renoveringsbehov av de bostäder och fastigheter som byggdes under rekordåren 1965–1975 och en kraftig befolkningstillväxt som kräver fler verksamhetslokaler och utbyggd infrastruktur driver upp kommunsektorns investeringsvolymer. Investeringarna omfattar flera kommunala ansvarsområden, såsom fastigheter, bostäder, vatten och avlopp, infrastruktur och energiproduktion.

Under de tre senaste åren har kommunsektorns goda resultat och starka kassaflöden minskat behovet av extern finansiering för de investeringar som har genomförts. Låneskulden har visserligen ökat med 82 mdkr i nominella termer sedan 2015 men som andel av BNP har låneskulden legat i stort sett still på omkring 13 procent.

Under de senaste tio åren har marknaden för kommunal finansiering genomgått stora förändringar. Så sent som 2007 stod bankerna för två tredjedelar av utlåningen till Sveriges kommuner och regioner. Kommuninvest var vid den tiden den största enskilda kreditgivaren med en marknadsandel på drygt 20 procent och ett halvt dussin större kommuner och lika många kommunala bostadsbolag var aktiva på kapitalmarknaden. Tio år efter finanskrisen 2008/09 är drygt 20 kommuner och regioner aktiva på kapitalmarknaden. Utgivningen av kommunala obligationer och certifikat stod för 31 (32) procent av sektorns finansiering 2018. Finansiering via banksektorn och bilaterala parter har kontinuerligt minskat till 14 (17) procent, trots att utlåningen från EIB och NIB på senare år har ökat kraftigt. Kommuninvest växte kraftigt åren efter finanskrisen och har stärkt sin marknadsandel ytterligare på senare år. Sedan 2014 har Bolagets marknadsandel ökat från 42 till 55 procent 2018.

1) Prognos baserad på Kommuninvests löpande uppföljning av skuld- och investeringsutvecklingen inom kommunsektorn. Vid tidpunkten för årsredovisningens publicering var de fullständiga underlagen för 2018, kommunernas och regionernas egna årsredovisningar, inte tillgängliga. Värden och andelar för 2017 har justerats i enlighet med kommunernas och regionernas egna årsredovisningar.

Kommunala upplåningsformer

Svenska kommuner och regioner har tillgång till tre huvudsakliga källor för lånefinansiering:

- upplåning via Kommuninvest
- upplåning via banksektorn eller annan bilateral part
- upplåning på penning- och obligationsmarknaderna.

Kommunsektorns låneskuld och finansieringsformer

2008–2018

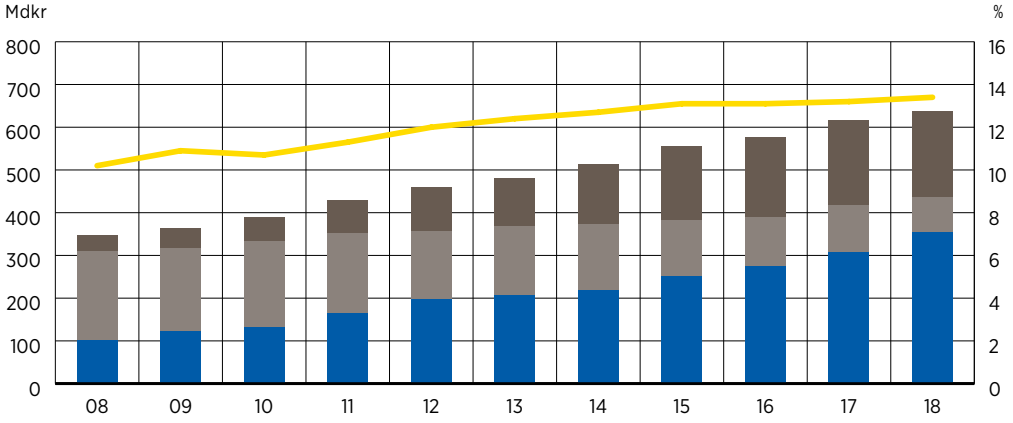

Kommunsektorns upplåning under den senaste tioårsperioden karakteriseras av en ökad andel upplåning via Kommuninvest och egna marknadsprogram, samt en minskning av upplåning via banksektorn. Data för 2018 baseras på bedömd total låneskuld.

- Upplåning via Kommuninvest, mdkr
- Bankupplåning, mdkr
- Upplåning via egna marknadsprogram, mdkr
- Kommunsektorns låneskuld som andel av BNP, %

Lån som möter kundernas behov

Kommuninvests utlåning växte under 2018 till 353,9 (308,0) mdkr. Tillväxten återspeglar ökade investerings- och upplåningsbehov bland Sveriges kommuner och regioner. Ökningen visar även på en ökad konkurrenskraft hos Kommuninvest. Vid utgången av 2018 hade Kommuninvest totalt 945 (914) aktiva låntagare.

Enbart utlåning till svenska kommuner och regioner

All Kommuninvests utlåning sker till svenska kommuner och regioner. Lån kan erbjudas till:

- Kommuner och regioner som är medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening.
- Kommunala och regionsägda bolag, där en eller flera medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening innehar mer än 50 procent av ägandet och även har ställt ut en borgen för lånet.
- Kommunala stiftelser och förbund, mot borgen och förutsatt att de är närstående medlem eller medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening.

Stärkt marknadsposition

Genom Kommuninvest och övriga kapitalmarknaden kunde Sveriges kommuner och regioner under 2018 tillgodose sina upplåningsbehov på ett effektivt sätt. Kommuninvest erbjuder låneprodukter med kort eller lång kapitalbindning, med fast eller rörlig ränta samt med eller utan rätt till förtidsuppsägning.

Vid årets slut uppgick utlåningen i nominella termer till 353 946,1 (308 042,3) mnkr, en ökning med 15 (12) procent. Utlåningens redovisade värde var 355 710,0 (310 147,3) mnkr. Konkurrenskraften uttryckt som andelen accepterade offerter, har varit fortsatt stark för Bolaget. Acceptansgraden för lämnade offerter uppgick till 99 (99) procent.

Årets avtalade utlåning, det vill säga nyutlåning och omsättning av befintliga lån, fördelades med 85 (83) procent på lån med en kapitalbindning längre än ett år och 15 (17) procent på lån med en kapitalbindning om ett år eller kortare. Lån med en kapitalbindning om ett till tre år stod för 23 (35) procent av volymen.

Vid utgången av 2018 bestod Bolagets utlåningsportfölj av 44 (43) procent lån med fast räntebas och 56 (57) procent lån med rörlig räntebas.

Ökade volymer Gröna lån

Volymen beviljade Gröna lån, finansiering för kommunala och regionala investeringsprojekt som främjar övergången till lägre koldioxidutsläpp och hållbar tillväxt, ökade under året. Vid utgången av 2018 hade 39,5 (26,9) mdkr i Gröna lån beviljats, avseende 232 (149) projekt och 109 (81) kommuner och regioner.

Antal medlemmar och utlåningsvolym
1987–2018

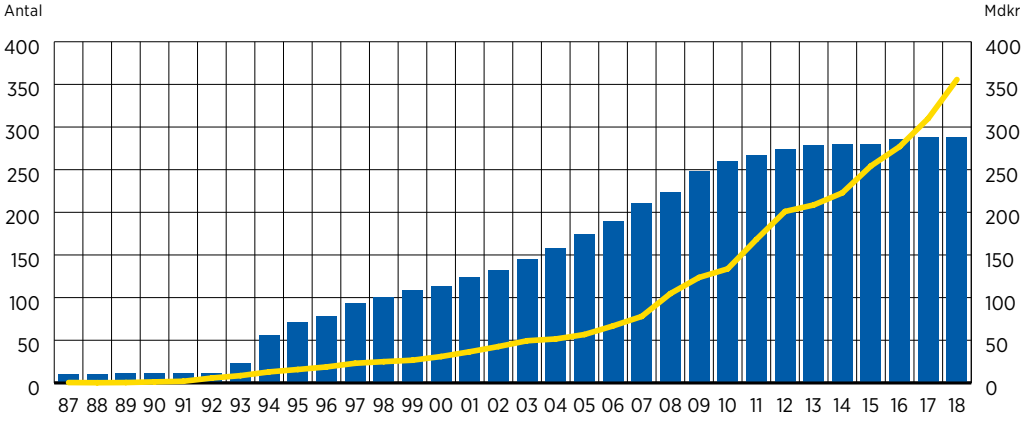

Fler medlemmar i Föreningen samt att medlemmarna valt att lägga en allt större del av sin upplåning hos Bolaget, är de främsta förklaringarna till den historiska utlåningstillväxten.

Antal medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening

Utlåning i Kommuninvest i Sverige AB

Betydande låntagare med högsta kreditbetyg

Kommuninvest finansierar sin utlåning till kommuner och regioner genom att Bolaget lånar upp pengar på den svenska och internationella kapitalmarknaden. Efterfrågan på lågriskemittenter var fortsatt god under året och Kommuninvest kunde fullfölja sina upplåningsplaner till bra villkor. Den totala upplåningen vid årets slut uppgick till 397,4 (339,1) mdkr.

God efterfrågan på Kommuninvests obligationer

Bolaget upplevde under 2018 fortsatt god efterfrågan på sina emissioner, detta trots en stundtals orolig ekonomisk miljö. Ett exempel på Bolagets starka position i marknaden är den upplåning om 2,5 miljarder US-dollar som genomfördes i juni, och som är Bolagets enskilt största transaktion någonsin.

Bolaget har under året fokuserat sin upplåning till sina tre strategiska upplåningsmarknader; svenska kronor, US-dollar samt så kallad Uridashiupplåning från den japanska marknaden. Kommuninvest strävar efter att ha en jämn fördelning mellan inhemsk och internationell upplåning över tid.

Under 2018 emitterades två gröna obligationer, vilket innebär att Bolaget sedan 2016 totalt emitterat fem. Gröna obligationer finansierar miljöinriktade investeringsprojekt i Föreningens medlemskommuner och -regioner.

Fokus på ökad benchmarkupplåning

Under året lånades 138,8 (72,6) mdkr upp i långfristiga skuldinstrument med löptid över ett år. Därutöver avtalades villkorad upplåning, med potentiell förtidsinlösen inom ett år, motsvarande 14,7 (3,2) mdkr. Upplåning i kortfristiga certifikat, med löptid under ett år, uppgick till 48,5 (92,7) mdkr. Tidigare emitterad upplåning till ett belopp om 17,7 (20,0) mdkr återköptes. Upplåningen görs för att ersätta lån som förfaller eller har återkallats, för att finansiera nyutlåningen i utlåningsverksamheten samt för att anpassa storleken på likviditetsreserven efter rådande marknadssyn och likviditetsberedskapskrav. Den långfristiga upplåningen ökade under 2018 i jämförelse mot 2017, på grund av en mycket god utlåningstillväxt och en längre finansiering av Bolagets likviditetsreserv. Under 2017 genomfördes också ett strategibyte vilket minskade 2017 års lånebehov.

Bolaget arbetar aktivt med att öka upplåningen i stora obligationsprogram, så kallade benchmarkprogram, såväl internationellt som nationellt. Under året genomfördes sex större upplåningar i US-dollar.

I det svenska obligationsprogrammet emitterades totalt 64,9 (42,7) mdkr och 192,7 (161,6) mdkr var utestående vid slutet av året. Totalt omfattar det svenska obligationsprogrammet nio utestående obligationer.

Nyupplåning per valuta*

2018 (2017)

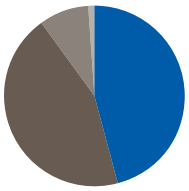

- SEK 46 (56) %
- USD 44 (35) %
- JPY 9 (4) %
- GBP – (2) %
- EUR – (1) %
- ZAR 0 (0) %
- MXN, TRY 1 (0) %
- NOK – (2) %

*exkl. certifikatupplåning

Nyupplåning per program*

2018 (2017)

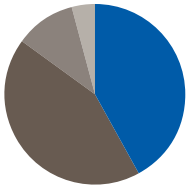

- Svenskt obligationsprogram 42 (56) %
- Benchmarkupplåning, övriga valutor 43 (32) %
- Private Placements – (3) %
- Uridashi 11 (4) %
- Gröna obligationer 4 (5) %

*exkl. certifikatupplåning

Positiva besked för Kommuninvests obligationer under året

I början av året beslutade Nasdaq att inkludera Bolagets svenska benchmarkobligationer i sitt bredaste och viktigaste index för den svenska räntemarknaden, OMRXALL. Inkluderandet är ett viktigt steg i Bolagets mål om att etablera kommunobligationer på den svenska obligationsmarknaden som ett alternativ med bra likviditet.

I oktober meddelade clearingoperatören London Clearing House (LCH) att de utökar sitt utbud av godkända värdepappersemittenter vars värdepapper är tillåtna som säkerhet till att även omfatta vissa så kallade Supra-nationals och Agencies. Kommuninvest var en av åtta som lades till.

En betydande SSA-emittent

Kommuninvest emitterar på internationella upplåningsmarknader i kategorin ”Sovereigns, Supranationals and Agencies”. Med stora årliga upplåningsvolymer är Kommuninvest en betydande internationell aktör inom SSA-segmentet. Låntagare som Kommuninvest jämför sig med inkluderar:

- Bank Nederlandse Gemeenten (Nederländerna)
- Europeiska investeringsbanken, EIB
- KfW (Tyskland)
- Kommunalbanken (Norge)
- Kommunekredit (Danmark)
- Municipality Finance (Finland)
- Nordiska Investeringsbanken, NIB

Likviditetsreserv för att klara kundbehov i alla lägen

För att kunna förse kunderna med finansiering även i perioder av osäkerhet på de finansiella marknaderna och att med god framförhållning säkerställa att upplåningsförfall kan återbetalas har Kommuninvest en likviditetsreserv. Reserven uppgick vid årets slut till 47,3 (36,9) mdkr, motsvarande 13 (12) procent av utlåningsvolymen.

Placeringsregler för likviditetsreserven

- Minst 90 procent av placeringarna ska göras i tillgångar som är belåningsbara hos Sveriges Riksbank.
- Likviditetsreserven får ha en maximal genomsnittlig löptid om 12 månader
- Maximal löptid på enskilda placeringar är 39 månader.

För mer information, se avsnitt Risk- och kapitalhantering sidorna 32–36 eller Kommuninvests webbplats www.kommuninvest.se.

Reserv med hög kreditkvalitet och låg risk

Strikta regler och ett konservativt förhållningssätt är styrande för Kommuninvests likviditetsreserv. Enligt Bolagets instruktioner ska likviditetsreserven säkerställa att Bolagets åtaganden kan infrias med bibehållen utlåningskapacitet, se vidare sidorna 32–33. Likviditetsreservens storlek anpassas efter bland annat upplåningsförfall och omvärldsfaktorer. Per 2018-12-31 uppgick likviditetsreserven till 13 (12) procent av utlåningsvolymen. Minst 90 procent av reserven ska vara belåningsbar i Riksbanken, så att Bolaget mot ställande av säkerhet kan erhålla likviditet. Likviditetsreserven ska placeras kort, och den genomsnittliga löptiden får som mest uppgå till 12 månader. Enskilda placeringar får som mest ha en löptid om 39 månader.

Effektiv och konservativ förvaltning i fokus

Förvaltningen under 2018 präglades av de nya strategier och instruktioner som beslutades under slutet av 2017. Detta innebär i korthet en volymmässigt minskad likviditetsreserv, men med högre kreditkvalitet och omsättningsbarhet än tidigare. Säkerställda obligationer är enbart godkända som säkerhet i samband med repotransaktioner. Direkta placeringar görs främst i värdepapper utgivna av nationella regeringar eller centralbanker, subventionerade långivare[1] samt multilaterala utvecklingsbanker.

Vid utgången av 2018 var 86 (88) procent av reserven placerad i värdepapper med högsta möjliga kreditvärdighet. 76 (58) procent utgjordes av placeringar i värdepapper utgivna av emittenter i Sverige. Se not 2 för ytterligare information om Bolagets kreditriskexponering.

Likviditetsreserven fördelad på land
2018 (2017)

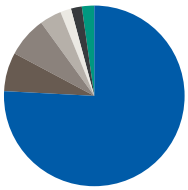

- Sverige 76 (58) %
- Supranationals 7 (13) %
- Finland 7 (7) %
- Tyskland 4 (13) %
- Danmark 2 (6) %
- Storbritannien 2 (0) %
- Kanada 2 (3) %
- USA 0 (0) %

Likviditetsreserven fördelad på ratingkategori
2018 (2017)

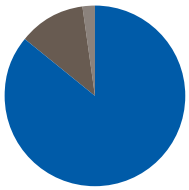

- AAA 86 (88) %
- AA 12 (10) %
- A 2 (2) %

Likviditetsreserven fördelad på emittentkategori
2018 (2017)

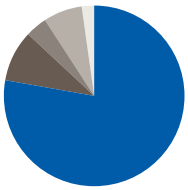

- Nationella regeringar eller centralbanker 78 (62) %
- Kreditinstitut subventionerade långivare 9 (21) %
- Kreditinstitut banktillgodohavanden 4 (2) %
- Multilaterala utvecklingsbanker 7 (13) %
- Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter 2 (2) %

1) Subventionerade långivare avser värdepappersemittenter där exponeringen behandlas mot den nationella regeringen enligt CRR-regelverket. Detta inkluderar bland annat Bolagets nordiska grannorganisationer.

Medarbetarskap för största möjliga medlemsnytta

Kommuninvests utgångspunkt är att det är ledare och medarbetare tillsammans som utför organisationens uppdrag och skapar nytta för dess medlemmar. Arbetet med att skapa en stark kultur i linje med Kommuninvests kommunala värderingar fördjupades med det medarbetarprogram som startades under 2018.

Kommuninvest befinner sig i en ständigt förändrlig värld som blir alltmer komplex och snabbrörlig. Organisationen, ledare och medarbetare behöver ha en hög förmåga att förstå sektorns behov idag och imorgon, samt förmågan till snabb förändring för att kunna skapa största möjliga nytta för kunder och medlemmar. För att skapa förmåga att hantera utvecklingen har Kommuninvest startat en omfattande satsning på ledarskap, medarbetarskap, kommunikation och kultur i form av ett *Medarbetarprogram* under 2018.

Programmet består av sammanlagt sex halvdagar i blandade grupper inom Bolaget. Varje grupp leds av en konsult från samarbetspartnern Sandahl Partners och en chef från Kommuninvest. Syftet med att involvera chefer är att Bolaget på egen hand ska kunna driva och utveckla förändring efter att *Medarbetarprogrammet* avslutats i juni 2019.

Kommuninvest vill genom *Medarbetarprogrammet*:

- skapa ett gemensamt språk i Bolaget vad gäller ledarskap, medarbetarskap och kommunikation
- ge medarbetare möjlighet till personlig utveckling och skapa förutsättningar för självledarskap
- bidra till trygga medarbetare i en föränderlig värld
- skapa plattformar för utvecklande dialoger mellan medarbetare och chefer
- öka kvaliteten på det kommunikativa ledarskapet som chefer på Kommuninvest representerar
- ge förutsättningar för ökad VI-känsla och möjlighet till fördjupad tillit mellan grupperingar.

Strategisk kompetensförsörjning

Ett av Bolagets övergripande fokusområden är att bedriva en kunskapsorienterad och konkurrenskraftig verksamhet. Bolaget arbetar aktivt med kompetensförsörjning för att styra medarbetarnas och organisationens kompetens i linje med verksamhetsmål. På samma sätt arbetar Bolaget för att på ett strukturerat sätt attrahera, utveckla och behålla medarbetare. Kommuninvest strävar efter att bli en snabbrörlig och ständigt lärande organisation som kan skapa största möjliga kund- och medlemsnytta. Arbetet kommer att intensifieras under 2019 på både organisations- och medarbetarnivå.

En hållbar arbetsplats

Kommuninvest har en holistisk syn på en välmående arbetsplats. För att skapa en välfungerande och välmående arbetsplats måste många olika delar finnas på plats. Dels är det arbetet med *Medarbetarprogrammet* som bidrar till en hälsosam organisation. Vidare är det förebyggande arbetet med fysisk, social-organisatorisk och digital arbetsmiljö helt nödvändigt för att skapa en sund arbetsplats. Det ska vara tryggt och säkert att arbeta på Kommuninvest och Bolaget har nolltolerans mot alla former av diskriminering eller trakasserier. Vidare tror Kommuninvest att det tredje benet för en välmående arbetsplats handlar om individens möjlighet att skapa en hållbar vardag där medarbetare ska kunna kombinera arbets- och privatliv. Kommuninvest ger därför tillgång till förebyggande hälsa på medarbetarnivå med möjligheter till företagshälsovård, coachning, träning, ergonomiska hjälpmedel och en hållbar livsstil.

Medarbetarundersökning 2018

Medarbetarundersökningen 2018 gav ett NMI (Nöjd medarbetarindex) på 73 (68). Resultatet är en ökning med fem enheter sedan föregående år, vilket indikerar en god tillfredsställelse och en välfungerande arbetsplats. Resultatet tyder även på att det arbete som lagts ner på ledarskap, internkommunikation och kulturfrågor har gett resultat och kommer vara prioriterade områden även inför kommande år.

En inkluderande arbetsplats

På Kommuninvest är alla välkomna.

Vid utgången av 2018 hade Kommuninvest en 12-procentig representation av medarbetare med utländsk härkomst. Åldersfördelningen är jämnt spridd över samtliga åldrar. Av det totala antalet anställda var 45 (38) procent kvinnor och i den verkställande ledningen var andelen kvinnor 43 (43) procent.

Se vidare sammanställning på sidan 19.

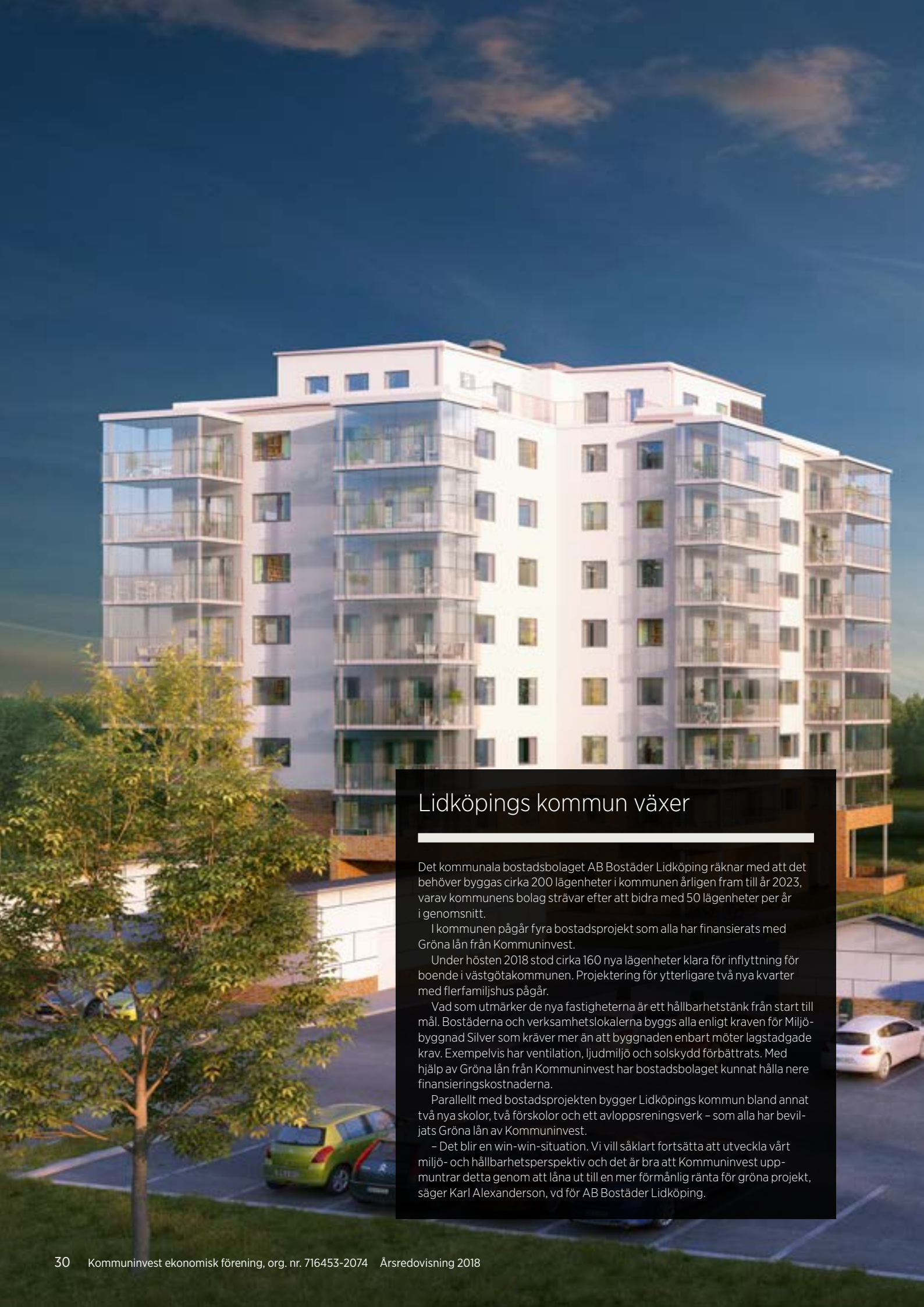

Lidköpings kommun växer

Det kommunala bostadsbolaget AB Bostäder Lidköping räknar med att det behöver byggas cirka 200 lägenheter i kommunen årligen fram till år 2023, varav kommunens bolag strävar efter att bidra med 50 lägenheter per år i genomsnitt.

I kommunen pågår fyra bostadsprojekt som alla har finansierats med Gröna lån från Kommuninvest.

Under hösten 2018 stod cirka 160 nya lägenheter klara för inflyttning för boende i västgötakommunen. Projektering för ytterligare två nya kvarter med flerfamiljshus pågår.

Vad som utmärker de nya fastigheterna är ett hållbarhetstänk från start till mål. Bostäderna och verksamhetslokalerna byggs alla enligt kraven för Miljöbyggnad Silver som kräver mer än att byggnaden enbart möter lagstadgade krav. Exempelvis har ventilation, ljudmiljö och solskydd förbättrats. Med hjälp av Gröna lån från Kommuninvest har bostadsbolaget kunnat hålla nere finansieringskostnaderna.

Parallellt med bostadsprojekten bygger Lidköpings kommun bland annat två nya skolor, två förskolor och ett avloppsreningsverk – som alla har beviljats Gröna lån av Kommuninvest.

– Det blir en win-win-situation. Vi vill såklart fortsätta att utveckla vårt miljö- och hållbarhetsperspektiv och det är bra att Kommuninvest uppmuntrar detta genom att låna ut till en mer förmånlig ränta för gröna projekt, säger Karl Alexanderson, vd för AB Bostäder Lidköping.

Finansiell ställning

Det egna kapitalet i Koncernen uppgick vid utgången av 2018 till 8 248,6 (8 389,0). Den totala kapitalbasen uppgick till 7 553,0 (6 899,5) mnkr vilket gav en total kapitalrelation om 192,8 (231,4) procent.

Balansomslutningen uppgick vid periodens slut till 417 211,0 (356 971,4) mnkr och utlåningen till kommunerna och regionerna står för huvuddelen av tillgångarna. Utlåning uppgick till ett redovisat värde om 355 710,0 (310 147,3) mnkr vid årsskiftet.

Per 2018-12-31 uppgick det egna kapitalet till 8 248,6 (8 389,0) mnkr. Övergången till IFRS 9 har påverkat eget kapital negativt med 8,0 mnkr, se not 32 för mer information.

Se vidare Redogörelse för förändringar i eget kapital på sidan 51.

Överskottsutdelning att utbetala 2019

Förutsatt beslut på Föreningens årsstämma 2019 kommer Föreningen att använda sig av överskottsutdelning i form av återbäring samt ränta på insatskapital för räkenskapsåret 2018. För detta har Bolaget i bokslutet lämnat koncernbidrag om 750,6 (987,5) mnkr och föreslagen överskottsutdelning om 717,8 (969,8) mnkr.

Skulle ett beslut om inbetalning av nytt insatskapital fattas bedömer Föreningens styrelse det som sannolikt att samtliga medlemmar som ännu ej nått upp till den beslutade högsta nivån för medlemsinsats deltar, med ett belopp som är beroende av om medlemmen nått 50, 75 eller 100 procent av den högsta insatsnivån. Utbetalning av överskottsutdelning samt inbetalning av insatskapital till Föreningen respektive eventuell kapitalförstärkning till Bolaget förväntas ske inom tre månader från beslut. Det beräknade men ännu ej beslutade kapitaltillskottet uppgår till 30,9 (57,9) mnkr.

Kapitaltäckning

Koncernen är väl kapitaliserad för att möta riskerna i verksamheten och kapitalrelationerna överstiger med god marginal de föreskrivna minimikraven i pelare 1 samt pelare 2 baskrav. Kärnprimärkapitalet uppgick till 7 353,0 (6 499,5) mnkr, vilket innebär en kärnprimärkapitalrelation på 187,7 (218,0) procent. Den totala kapitalbasen uppgick till 7 553,0 (6 899,5) mnkr, vilket gav en total kapitalrelation om 192,8 (231,4) procent.

Vid utgången av 2018 uppgick Koncernens, enligt CRR rapporterade bruttosoliditetsgrad, till 1,74 (1,82) procent.

För mer information angående Koncernens kapitalhantering, se sidorna 34–35 samt not 2.

Rating

Bolaget har högsta kreditbetyg, Aaa från Moody's och AAA från S&P Global Ratings. Ratinginstituten bekräftade i mars respektive juli 2018 Bolagets rating, med stabila utsikter. Ratinginstituten lyfter fram det solidariska borgensåtagandet från Föreningens ägare, mandatet Bolaget har från dess ägare att agera Kommungäld för medlemmarna, den höga kvaliteten i låneportföljen samt strategin för kapitaluppbyggnad inför kommande regelverk.

Eget kapital

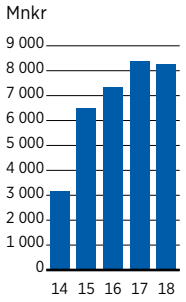

Kommentarer till räkenskaper

På sidorna 47, 49 och 51 finns kommentarer till resultaträkning, balansräkning samt förändringar i eget kapital. Dessa kommentarer utgör en del av förvaltningsberättelsen.

Låg risktolerans och effektiv riskhantering

Kommuninvests huvuduppdrag är att säkerställa tillgång till stabil och effektiv upplåning för kommunsektorn. Detta innebär att efter kundernas behov låna upp pengar på den finansiella marknaden. Verksamheten ska karakteriseras av begränsade risker. Nedan presenteras övergripande Bolagets mål, principer och metoder för att hantera risk. För mer detaljerad information samt kvantitativ information om Bolagets riskexponering hänvisas till not 2 samt till den separata Risk- och kapitalhanteringsrapport som finns på www.kommuninvest.se.

Förändringar som skett under 2018 avseende riskhantering och riskexponering
All finansiell verksamhet i Koncernen bedrivs i Bolaget. Under 2018 har inga väsentliga förändringar skett avseende Bolagets mål, principer eller metoder för att hantera risk. Bolagets exponeringar mot olika risktyper har heller inte väsentligen förändrats.

Riskprofil och riskhantering
Bolagets riskprofil och tillåtna risktagande fastställs årligen i ägardirektivet som antagits på årsstämman i Föreningen. Ägardirektiven slår fast att Bolagets risker ska vara små och aldrig vara större än nödvändigt för att uppnå syftet med verksamheten. Verksamheten omfattas av kommunallagens förbud mot spekulativ verksamhet.

Riskstrategi
I den av Bolagets styrelse antagna riskstrategin anger styrelsen sin grundläggande syn på risk och konkretiserar riskaptiter samt regler för hantering av Bolagets identifierade risker. Riskaptiten beskriver den risk styrelsen är beredd att exponera Bolaget för i syfte att uppfylla uppdraget från ägarna. Riskaptiten definieras som den risknivå och de resultatslag som styrelsen är villig att tolerera under nästkommande år för att uppnå Bolagets strategiska mål. Riskaptiten fastställs regelbundet, minst en gång årligen. Nivån på riskaptiten avgörs dels av bolagsspecifika faktorer så som finansiell ställning och tillväxtmål, dels av förväntade marknadsförutsättningar för den givna tidsperioden. Riskstrategin är en del av Bolagets riskramverk som innefattar styrelsens grundläggande instrument för verksamhetsstyrning och god intern kontroll.

Riskhantering och riskkontroll
Kommuninvest har en central betydelse för finansieringen av svenska kommuners och regioners investeringar. För att uppfylla uppdraget lånar Bolaget upp pengar på den finansiella marknaden och lånar ut dessa till kunderna. Även om Bolaget, till skillnad från många andra kreditinstitut, inte bedriver någon inlåningsverksamhet och inte har någon aktiv tradingverksamhet, innebär verksamhetsmodellen att Bolaget är utsatt för risker förknippade med den finansiella marknaden.

Bolagets riskhantering är utformad för att verksamheten ska kunna bedrivas i enlighet med ägardirektiven om ett lågt risktagande. Se sidan 36 för en översikt av de risktyper Kommuninvest regelbundet hanterar och mäter. För att begränsa de risker som förknippas med Bolagets verksamhetsmodell samt tillse att verksamheten hålls inom de, av Bolagets styrelse, angivna riskaptiterna används limiter eller andra åtgärder. Limiter och riktlinjer för riskhantering är fastställda i styrelsens Kreditpolicy och Finanspolicy samt i styrelsens Policy för operativa risker.

Kreditpolicy
I Kreditpolicyn har styrelsen angivit den grundläggande synen på kreditgivning, hur den ska vara organiserad samt dokumentationen av kreditbeslut.

I nu gällande ägardirektiv formuleras den grundläggande synen på Bolagets kreditgivning och analysmodell. Denna baseras på grundprincipen att en exponering mot en svensk kommun ges samma riskvikt som en exponering mot svenska staten samt att svenska kommuner av tradition upprätthållit ett ansvarstagande ägarskap. Vid Bolagets limitsättning för kommunkoncernen tillmäts detta stor betydelse, i kombination med kommuners egen goda kreditvärdighet som, via borgensåtagande för de egna företagens lån, överförs till företagen.

Kreditrisken vid utlåning till ett kommunägt företag anses vara mycket låg. Enligt bolagsordningen kan kreditgivning ske till kommunala företag, stiftelser eller kommunalförbund under förutsättning att medlemmen/medlemmarna utövar ett bestämmande inflytande över låntagaren och att medlemmen/medlemmarna tecknar borgen för åtagandet. Kreditgivning till ett kommunalförbund kräver även att samtliga dess förbundsmedlemmar är medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening.

Finanspolicy
I Finanspolicyn anges styrelsens grundläggande syn på Bolagets finansierings- och likviditetsstrategi, placeringar

och användning av derivat samt hantering och kontroll av risker hänförliga till dessa verksamheter.

Upplåningsstrategin är en långsiktig plan för Bolagets nuvarande och framtida finansiering. Strategins riktlinjer är att uppfylla en tillräcklig grad av diversifiering av finansieringskällor med hänsyn till antal och typ av motparter, typ av finansiella instrument, löptider, valutor och geografiska marknader.

Enligt Finanspolicyn ska Bolaget identifiera de viktigaste faktorerna som påverkar möjligheten att anskaffa finansiering. Dessa faktorer ska följas noggrant för att försäkra sig om att den bedömda finansieringsförmågan fortfarande gäller under olika tänkbara omständigheter. Med beaktande av den övergripande strävan att bibehålla en stor andel av total upplåningsvolym i svenska kronor ska Bolaget, i syfte att minimera risken för att utestängas från viktiga marknader, löpande emittera certifikat och obligationer på olika marknader.

Syftet med likviditetsverksamheten är att Bolaget ska kunna möta sina kända och prognostiserade likviditetsbehov. Likviditetsstrategin ska säkerställa att Bolagets alla nuvarande likviditetsrisker är definierade, att rådande likviditetsbehov är känt och att kommande behov prognostiseras. Bolagets likviditetsberedskap ska syfta till att skapa goda förutsättningar för att möta omsättning av befintlig utlåning, prognostiserad nyutlåning, prognostiserade upplåningsförfall och likviditetskrav utifrån säkerställande av ingångna derivat och repor.

Bolaget ska ha en god likviditetsberedskap under normala marknadsförhållanden så väl som i perioder med likviditetspåverkande stress. Styrelsen ska omgående informeras vid indikationer på förändringar i förutsättningarna att upprätthålla en normal likviditetsberedskap. Bolagets organisation för likviditetshantering ska vara utformad för att säkerställa att Bolagets samtliga betalningsförpliktelser kan mötas i tid utan väsentliga merkostnader samt att överlikviditet ska möjliggöra en fortsatt omsättning av befintlig utlåning.

Bolaget ska säkerställa en god matchning mellan tillgångar (utlåning och placeringar) och skulder (upplåning och eget kapital). Eventuella över- eller underskott av likviditet som uppstår i den dagliga verksamheten hanteras intradag via Riksbankens betalningssystem RIX, där Bolaget är fullvärdig medlem.

Oberoende kontroll

Inom Bolaget finns tre oberoende kontrollfunktioner; avdelningen för Risk och Kontroll, regelefterlevnad och internrevision. Risk och Kontroll och regelefterlevnad utgör tillsammans Bolagets andra försvarslinje medan internrevision utgör Bolagets tredje försvarslinje. De tre olika försvarslinjerna visualiseras i organisationsschemat som presenteras i avsnittet Riskorganisation.

Risk och Kontroll

Avdelningen för Risk och Kontroll utövar den övergripande riskkontrollen och övervakar Bolagets risker, i första hand kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. Bolagsstyrelsen informeras regelbundet i riskkontrollärenden. Funktionen är skild från affärsverksamheten och direkt underställd VD. Ansvarig för avdelningen är Bolagets riskchef som utses av VD som också rapporterar utnämningen till bolagsstyrelsen.

Regelefterlevnad

Bolagets funktion för regelefterlevnad är en av affärsverksamheten oberoende kontroll- och stödfunktion som är direkt underställd VD. Chefen för regelefterlevnadsfunktionen utses av VD och rapporterar fortlöpande till VD och till bolagsstyrelsen i regelefterlevnadsfrågor.

Regelefterlevnadsfunktionen ansvarar bland annat för att övervaka och kontrollera regelefterlevnaden inom den tillståndspliktiga verksamheten samt ger råd och stöd till verksamheten och den verkställande ledningen i frågor rörande lagar och andra regler som gäller för den tillståndspliktiga verksamheten.

Internrevision

Bolagets internrevision, vilken är utlagd på extern part, är en oberoende granskningsfunktion som är direkt underställd bolagsstyrelsen. Internrevisionen ansvarar för utvärdering av hanteringen av risker, Bolagets kontroll- och styrprocesser samt att verksamheten bedrivs enligt bolagsstyrelsens och VD:s intentioner. Internrevisorn rapporterar löpande till bolagsstyrelsen, VD och till de externa revisorerna. Bolagsstyrelsen fastställer årligen en plan för internrevisionens arbete. VD redogör i bolagsstyrelsen för åtgärder som vidtagits med anledning av rapporteringen från internrevision.

Riskorganisation

För att tillhandahålla kostnadseffektiv finansiering utan att överstiga Bolagets riskaptit ska riskhanteringen i verksamheten kännetecknas av förebyggande åtgärder som syftar till att förhindra och/eller begränsa såväl risker som dess skadeverkningar.

Bolagets riskchef har det samlade ansvaret för Bolagets riskramverk. Respektive avdelningschef ansvarar för hantering och kontroll av risker inom sitt verksamhetsområde. Framåt- och bakåtblickande analyser används för att säkerställa att Bolaget identifierar, bedömer och mäter risker korrekt.

Avdelningen för Risk och Kontroll, Bolagets funktion för riskkontroll, ansvarar för att kontrollera och genomföra löpande uppföljning och analys av finansiella och operativa risker samt limitkontroll, med rapportering dagligen till VD och månatligen till styrelsen.

Risk och Kontroll leds av en riskchef som rapporterar till VD och ingår i verkställande ledningen. Avdelningen ansvarar för, utöver vad som nämns ovan, att följa upp att riskrapporteringen är korrekt enligt gällande externa och interna regler, att regelbundet utföra stresstester, att Bolagets affärsmodeller är ändamålsenliga och säkra samt att leda och samordna arbetet kring operativa risker.

Kreditgruppen är ett beredande organ vid förslag till förändringar i limitutrymmen mot placerings- och derivatmotparter och medlemmar, samt övriga kreditfrågor som kräver beslut av styrelsen eller VD. Bolagets ALCO-grupp (Asset Liability Committee) ansvarar för att bereda frågor gällande marknadsrisk- och likviditetsriskfrågor som kräver beslut av styrelsen eller VD.

Bolagets RCC-kommitté (Risk Compliance Control) syftar till att på ett samlat sätt dokumentera det arbete som sker inom Bolagets kontrollfunktioner samt till att bereda kontrollfunktionernas rapporter till den verkställande ledningen och till styrelsen.

Kapitalhantering

Föreningens kapitalhantering syftar till att Koncernen ska vara fullgott kapitaliserad för att möta riskerna i verksamheten, kommande regelkrav och ökande utlåning.

Kapitalplan och intern kapitalutvärdering

I Föreningen utarbetas årligen en kapitalplan för den konsoliderade situationen. Kapitalplanen beskriver eventuella beslut och ändringar som tagits på Föreningsstämman som kan komma att påverka kapitaliseringen, såsom förändringar i kapitalmål, kapitaliseringsmodell eller hantering av förlagslån. Kapitalplanen innehåller också en femårsprognos över Koncernens kapitalbas med hänsyn till Kommuninvests kapitaliseringsmodell och förväntningar om kommande medlemsinsatser.

Kapitalplanen utgör en viktig byggsten vid upprättandet av den interna kapital- och likviditetsutvärderingen (IKLU). Inom ramen för IKLU kartläggs riskerna i verksamheten och det görs en intern bedömning av Koncernens kapital- och likviditetsbehov. Den interna kapital- och likviditetsutvärderingen sammanställs i en rapport som fastställs av Föreningsstyrelsen och rapporteras till Finansinspektionen.

Föreningens styrelse har det yttersta ansvaret för Koncernens risknivå och kapitalbehov och är det organ som fastställer IKLU för Kommuninvests konsoliderade situation.

Organisationsschema med verksamhetens tre försvarslinjer

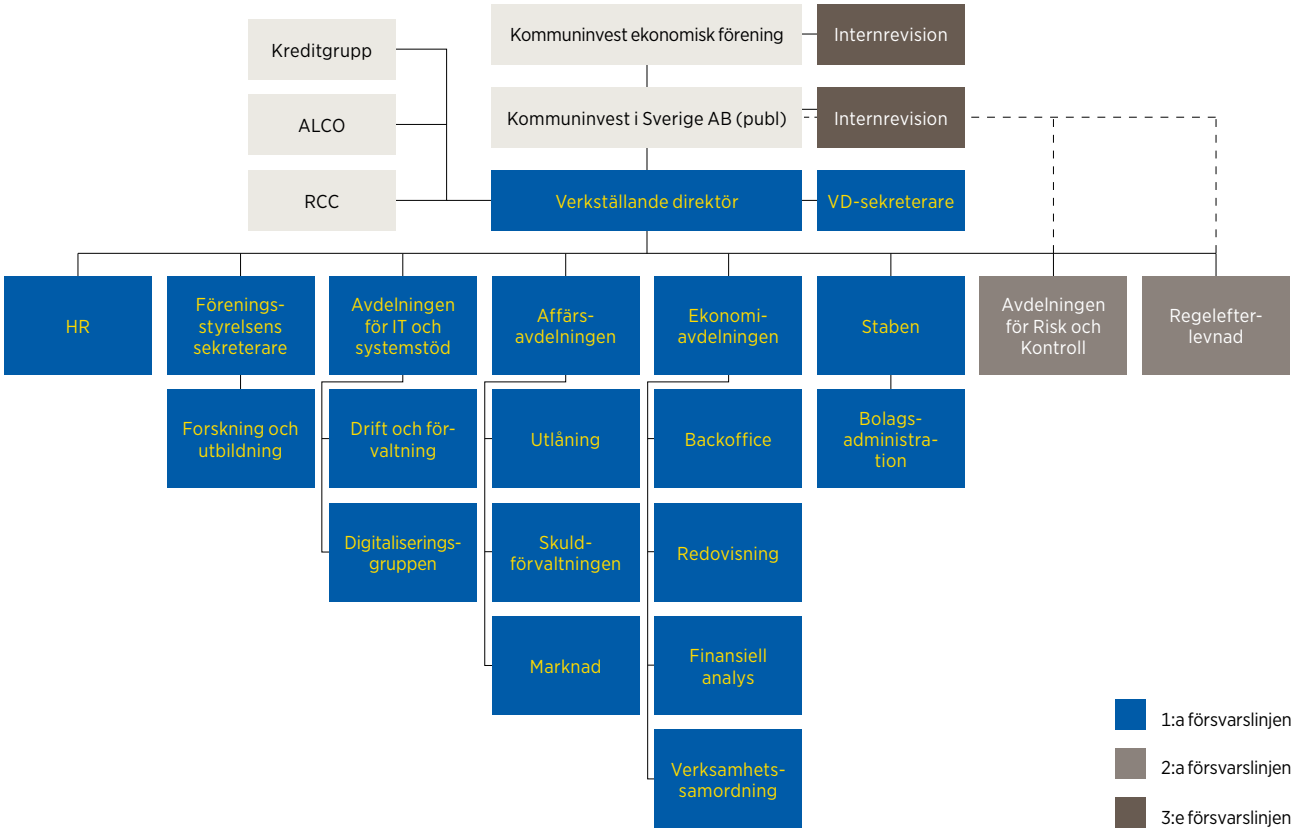

Föreningens styrelse har vidare det övergripande ansvaret för Kommuninvests IKLU-process och Föreningens VD bär ansvaret för att integrera IKLU-processen i Koncernens löpande verksamhet och planering.

Kapitalutvärderingen per årsskiftet visar att Kommuninvest möter samtliga regulativa kapitalkrav, se not 2.

Kommande bruttosoliditetskrav

Från tidigast den 1 januari 2021 planeras det nya kapitalkravsmåttet bruttosoliditetsgrad (leverage ratio) att införas inom EU. Bruttosoliditetsgraden definieras som relationen mellan primärkapitalet och de totala exponeringarna i tillgångar och åtaganden. Rapportering av bruttosoliditetsgrad till berörda myndigheter sker sedan 2014.

I november 2016 publicerade EU-kommissionen sin rekommendation till översyn av kapitaltäckningsreglerna (CRD/CRR IV), inklusive förslag rörande bruttosoliditet. EU-kommissionen föreslår bland annat en särskild bruttosoliditetsreglering för så kallade *Public development credit institutions (PDCI)* till vilka Kommuninvest med stor sannolikhet kommer att tillhöra. Förslaget avseende vilka krav ett institut måste uppfylla för att få räknas som en PDCI reviderades i december 2017 av både Rådet och Parlamentet. Det reviderade förslaget tydliggör att även indirekta exponeringar (exempelvis utlåning till kommunala bolag) omfattas av den särskilda bruttosoliditetsregleringen för PDCI. Dessutom föreslås att ett institut inte behöver vara etablerat enligt offentlig rätt för att få räknas som en PDCI. Kommuninvest bedömer att Bolaget uppfyller samtliga angivna kriterier för att kunna definieras som ett offentligt utvecklingskreditinstitut, PDCI.

För närvarande pågår den så kallade trilogen mellan Parlamentet, Rådet och Kommissionen och beslut kring de kommande regleringarna förväntas kommuniceras under kvartal ett 2019. Om förslagen enligt ovan realiseras kommer utlåningen att avräknas från det exponeringsmått som används vid beräkningen av Bolagets och Koncernens bruttosoliditetsgrad i pelare 1. Beräknat på detta sätt möter Kommuninvest med god marginal det bruttosoliditetskrav om 3 procent som diskuteras.

Finansinspektionen har emellertid kommunicerat att det samlade kapitalbehovet för den konsoliderade situationen kan komma att inkludera Bolagets utlåning vid myndighetens bedömning av risken för alltför låg bruttosoliditet, enligt artikel 98,6 i kapitaltäckningsdirektivet (2013/36/EU). I dagsläget omfattar Finansinspektionens samlade kapitalbedömning för Kommuninvest ett kapitalbehov motsvarande 1,5 procents bruttosoliditet. Kommuninvest tar aktivt del i utvecklingen av det kommande bruttosoliditetskravet.

Kommuninvests kapitalisering – ett ägaransvar

Föreningen har det primära ansvaret för Koncernens kapitalisering. Föreningens plan utgår från att Koncernen och Bolaget ska kapitaliseras upp till en nivå motsvarande 1,5 procents bruttosoliditetsgrad, beaktat Koncernens samtliga exponeringar. Skulle kapitalbehovet, till följd av exempelvis kommande regelförändringar, innebära behov av ytterligare kapitalförstärkning, planerar Föreningen i första hand att vända sig till medlemmarna för ytterligare medlemsinsatser. Enligt Föreningens stadgar finns det en lägsta (obligatorisk) och en högsta nivå på insatskapital per invånare som Föreningens medlemmar betalar in. Under 2017 har föreningsstämman beslutat att, om behov uppstår, ska den högsta nivån för insatskapital kunna dubbleras. Detta kräver dock ett särskilt beslut vid en ordinarie eller extrainkallad föreningsstämma. Stadgarna i Föreningen medger även andra alternativ, såsom förlagslån och utgivande av primärkapitalinstrument.

Kapitalisering 2018

Kapitaliseringen i Föreningen sker genom medlemsinsatser samt av föreningsstämman beslutad återbetalning av överskottsutdelning. Under 2018 har kapitalbasen i Föreningen ökat med 653,5 mnkr.

Kommuninvests riskhantering i korthet

BESKRIVNING	RISKHANTERING
Kreditrisk	
Kreditgivningsrisk	
Med kreditgivningsrisk avses risken att en motpart i kreditgivningen inte fullföljer sina åtaganden.	Utlåning sker endast till medlemmar och av dessa majoritetsägda företag. Utlåning kan också ske till kommunala stiftelser och kommunalförbund. Medlemmarna följs upp med en egen modell för riskuppföljning och kommunanalys. Bolagets styrelse fastställer årligen en koncernlimit för samtliga medlemmar. Limiten innebär en maximal nivå på Koncernens nettokoncernskuld per invånare. Utlåning till kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund sker endast om kommunerna lämnat en proprieborgen. Kommuner och regioner har beskattningsrätt och kan inte försättas i konkurs. Staten har även det yttersta ansvaret för kommunsektorns verksamhet. Kreditgivningsrisken bedöms vara mycket låg.
Emittentrisk	
Med emittentrisk avses risken att en emittent av ett värdepapper inte återbetalar hela sitt åtagande vid förfall.	Placeringar sker främst i värdepapper utgivna av stater eller statligt garanterade emittenter, där emittenten har ett kreditbetyg om lägst A från S&P Global Ratings. Maximal återstående löptid på värdepapper i likviditetsreserven är 39 månader. Samtliga utestående emittenter följs upp årligen och vid behov. Bolagets styrelse fastställer årligen en totallimit för varje emittent. Kommuninvests höga krav på emittenter gör att emittentrisken bedöms vara begränsad.
Motpartsrisk	
Med motpartsrisk avses risken att motparten i ett finansiellt kontrakt fallerar innan slutavvecklingen av kassaflödena. Motpartsrisk uppkommer då derivatkontrakt ingås med motparter i syfte att reducera eller eliminera marknadsrisker. Ett sådant derivatkontrakt kan, beroende på förändringar i marknadsvärden, innebära antingen en fordran eller en skuld mot motparten.	För att Bolaget ska ingå ett oclearat derivat krävs att motparten vid affärstillfället har ett kreditvärde som emittent om lägst BBB+ eller är garanterad av någon med denna kreditvärdighet. Har motparten ett kreditvärde lägre än A, tas särskild hänsyn till derivatets omsättningsbarhet, komplexitet och löptid. För att Bolaget ska ingå ett clearat derivat krävs att motparten vid affärstillfället har ett kreditvärde som emittent om lägst BBB-. Affärsutrymmet begränsas utifrån ett antal kriterier. Samtliga utestående motparter följs upp årligen och vid behov. Derivatexponeringar ska omfattas av ISDA-avtal och i de flesta fall CSA-avtal. För nya motparter är CSA-avtal ett krav. CSA-avtal innebär att Kommuninvest erhåller säkerheter för de fordringar som överstiger i avtalet fastställd exponering. De säkerheter som Kommuninvest erhåller, innebär att motpartsrisken begränsas. Bolagets styrelse fastställer via instruktioner krav på ISDA- och CSA-avtalens utformning.
Marknadsrisk	
Med marknadsrisk avses risken att nettomarknadsvärdet (det sammanlagda värdet) på Bolagets tillgångar och skulder minskar på grund av förändringar i riskfaktorer på den finansiella marknaden.	Kommuninvests verksamhet och affärsmodell ger upphov till marknadsrisker i form av ränterisk, valutarisk, kreditmarknadsrisk, övrig prisrisk och avvecklingsrisk. Marknadsrisk mäts och följs upp löpande. Största delen av ränte- och valutarisker samt övrig prisrisk byts mot motpartsrisker genom derivatkontrakt. Kreditmarknadsrisken begränsas dels genom en god matchning av löptider mellan skulder och tillgångar, dels genom att både tillgångarna och skulderna har mycket god kreditkvalitet med, historiskt sett, små rörelser i underliggande priser. Bolaget är exponerat mot förändringar i kreditspreadar på tillgångar och/eller skulder samt förändringar i basisswappar. Genom god styrning och kontroll hålls den risken på en kontrollerad och acceptabel nivå. Exponering mot ränte- och valutarisk är mycket begränsad.
Likviditetsrisk	
Med likviditetsrisk avses risken att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.	Den strukturella likviditetssituationen ska vara mycket stabil med god löptidsmatchning mellan skulder och tillgångar. Likviditetsrisker begränsas genom att Bolaget är fullvärdig medlem i Riksbankens betalningssystem, RIX. Genom RIX kan Kommuninvest bland annat låna mot säkerhet. För att säkerställa god likviditetsberedskap även under perioder av stress har Bolaget en höglikvid likviditetsreserv. Sammantaget begränsar detta likviditetsriskerna i Bolaget.
Operativ risk	
Med operativ risk avses risken för förluster till följd av att interna processer och rutiner är felaktiga eller inte ändamålsenliga, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker.	Riskidentifiering sker löpande under året i verksamheten. Metoden inkluderar åtgärdsplanering för att hantera de identifierade riskerna. Det finns rutiner och systemstöd för att möjliggöra rapportering och uppföljning av icke önskvärda händelser. God styrning och kontroll innebär att den operativa risken hålls på en kontrollerad och acceptabel nivå.

Styrning och kontroll i centrum

Kommuninvest ekonomisk förening är moderförening i Kommuninvestkoncernen. Föreningen ägs av ett stort antal svenska kommuner och regioner med syfte att effektivisera deras finansverksamhet. Föreningen utgör tillsammans med Kommuninvest i Sverige AB (publ) samt Kommuninvest Fastighets AB en finansiell företagsgrupp.

God styrning och kontroll är av central betydelse för Koncernen, eftersom den är offentligt ägd och har ett ansvarsfullt uppdrag. Bolagsstyrningsrapporten för Kommuninvest i Sverige AB återfinns i dess årsredovisning.

Kommuninvestkoncernen

Kommuninvest ekonomisk förening (”Föreningen”, org.nr. 716453-2074) äger 100 procent av aktierna i Kommuninvest i Sverige AB (”Bolaget”, org.nr. 556281-4409).

Bolaget äger 100 procent av aktierna i Kommuninvest Fastighets AB (org.nr. 556464-5629). Andelskapitalet i Föreningen uppgick per 2018-12-31 till 6 889,9 (6 770,6) mnkr.

Varje ny medlem i Föreningen tillskjuter ett andelskapital till Föreningen baserat på invånarantal. Per 2018-12-31 hade Föreningen 288 (288) medlemmar.

Principer för styrning

Medlemmarna i Föreningen utgörs av svenska kommuner och regioner. Föreningen är en medlemssamverkan med främsta syfte att ge medlemmarna och deras majoritetsägda företag tillgång till kostnadseffektiv och stabil låne-finansiering.

Föreningen ska enligt stadgarna inte drivas med vinstsyfte. När dess behov av konsolidering är tillgodosett ska allt

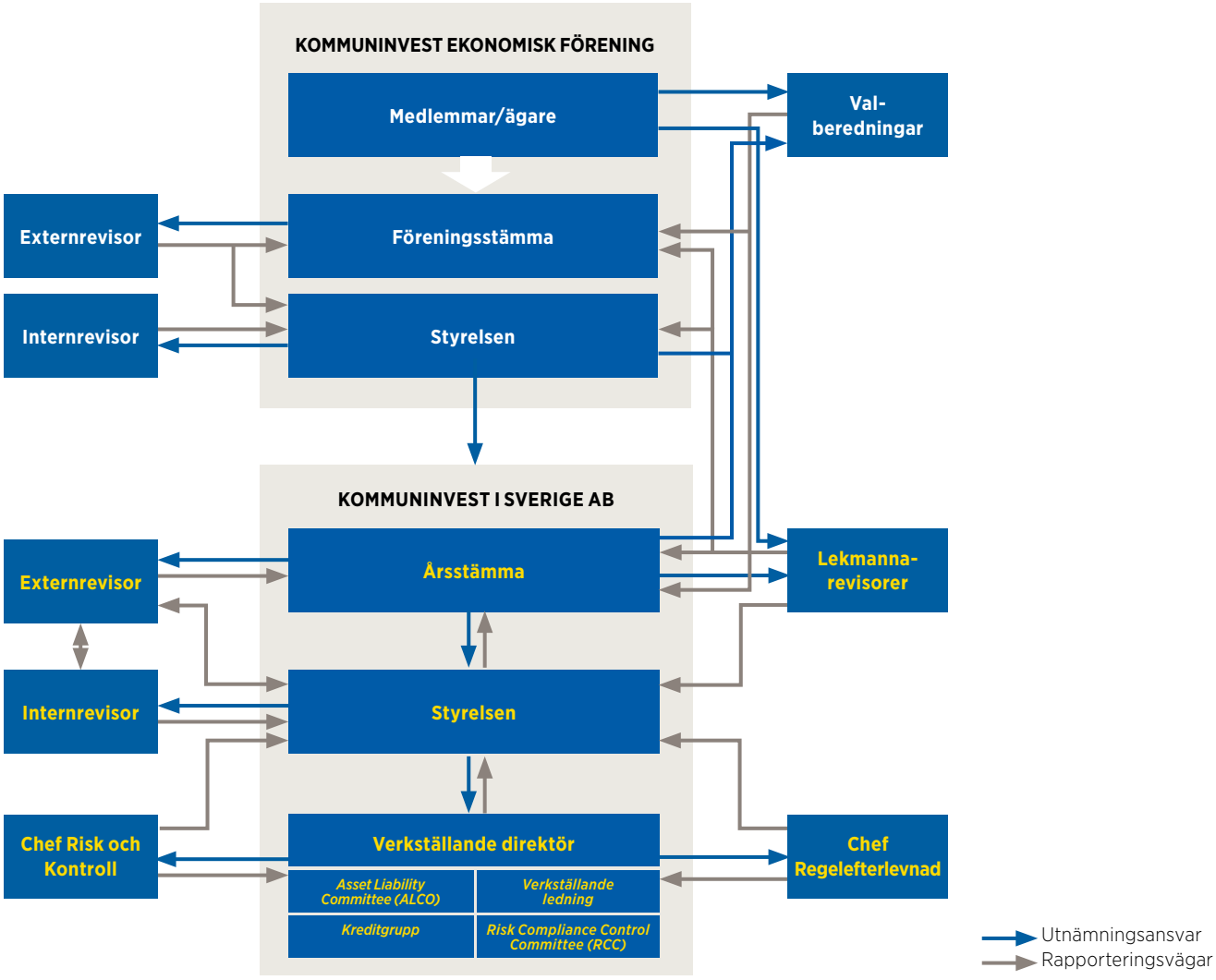

överskott tillfalla medlemmarna. Medlemmarna bestämmer själva om verksamhetens inriktning, och ingen medlem har ensam ett bestämmande inflytande. På årsstämman har varje medlem en röst.

Nedan presenteras några av de principer som bolagsstyrningen baseras på. Till detta kommer styrelsens arbetsordning, instruktionen för den verkställande direktören och andra interna regler som styrelsen har fastställt.

Mer information om Kommuninvests bolagsstyrning

På Kommuninvests webbplats www.kommuninvest.se återfinns följande information:

- Stadgar för Kommuninvest ekonomisk förening.
- Information om medlemmar och medlemsinträde.
- Bolagsordning för Kommuninvest i Sverige AB.
- Information om valberedningarnas arbete.

Medlemssamråd

För att stimulera till ägarinflytande och dialog genomförs årliga medlemssamråd, där representanter för föreningsstyrelsen diskuterar aktuella frågor med medlemmarnas företrädare i mindre forum. Medlemssamråden är viktiga forum för att förbereda beslutsärenden inför årsstämman. Inför årsstämman 2018 avhölls medlemssamråden på 18 (18) platser runtom i Sverige, med 346 (348) deltagande politiker och tjänstemän.

Ägardirektiv

Styrelsen i Föreningen utarbetar ägardirektiv för Bolaget, som fastställs årligen på ordinarie föreningsstämma.
I ägardirektiven formuleras ramarna för den verksamhet som Föreningen uppdrar åt styrelsen i Bolaget att utöva. Ägardirektiven inkluderar framförallt riktlinjer för konsolidering, risknivåer, ersättningsprinciper, principer för resor och representation, kunskap i finansieringsfrågor, utveckling av produkter och tjänster samt eventuella särskilda uppdrag som Föreningen ger Bolaget. Ägardirektiven blir gällande genom att de fastställs av årsstämman i Bolaget.

Mål för verksamheten

Koncernens övergripande mål är att skapa största möjliga nytta för medlemmarna i Föreningen. Det ska nås bland annat genom att ha en hög andel nöjda kunder, att stå för en stor andel av medlemmarnas lånefinansiering, att ha hög kostnadseffektivitet samt att ha en finansiell styrka som stödjer verksamhetens långsiktiga inriktning.

Ersättningsprinciper

Styrelsen för Bolaget fastställer de ersättningsprinciper som gäller inom Bolaget, i enlighet med ägardirektiven. Principerna ses även över regelbundet. Då Bolaget av Finansinspektionen inte anses vara betydande i fråga om storlek, intern organisation samt verksamhetens art, omfattning och komplexitet, föreligger inte behov av en ersättningskommitté. Dessa uppgifter fullgörs i stället av ordföranden i Bolagets styrelse.

Ersättningarna ska skapa förutsättningar för att attrahera, behålla och motivera medarbetarna så att verksamheten kan bedrivas på bästa möjliga sätt. Grundprincipen är att ersättningar och andra anställningsvillkor ska vara marknadsmässiga utan att vara löneledande och enbart bestå av fast lön. Inga rörliga ersättningar utgår. Lönesättningen bestäms med hänsyn till arbetsuppgiften och dess svårighetsgrad, ansvar och krav på utbildning samt medarbetarens sätt att uppfylla kraven som ställs och bidra till förbättringar i verksamheten.

Årsstämma

Årsstämman i Föreningen är det högsta beslutande organet inom Koncernen. Årsstämman 2018 ägde rum den 26 april 2018 i Stockholm. Vid stämman var 162 (155) kommuner och regioner representerade, motsvarande 56 (54) procent av medlemmarna. Vid årsstämman har varje medlem en röst. Några av de beslut som fattades var:

- Årsredovisning.
- Ränta på insatt kapital och återbäring till medlemmarna.
- Ägardirektiv till Kommuninvest i Sverige AB.
- En reviderad plan för Kommuninvests kapitaluppbyggnad.

Årsstämman i Bolaget avhålls i direkt anslutning till Föreningens årsstämma.

Valberedning

Det finns två valberedningar inom Koncernen, dels en valberedning för Föreningen, dels en valberedning för Föreningens företag. Valberedningarna har det yttersta ansvaret för att beslut om tillsättning bereds i en strukturerad och transparent process, som ger medlemmarna möjlighet att ge sin syn på och lämna förslag i tillsättandefrågor och andra därtill hörande frågor samt att därigenom skapa goda förutsättningar för väl underbyggda beslut.

Valberedningen för Föreningen utses vid årsstämman, på basis av förslag lämnat av Föreningens styrelse. Valberedningen för Föreningens företag utses inom Föreningens styrelse. Föreningens styrelse har beslutat att dess arbetsutskott ska utgöra valberedning för Föreningens företag.

Styrelsearbetet

Styrelsearbetet bedrivs dels i styrelsen för Föreningen, dels i styrelsen för Bolaget. Huvudprincipen är att Föreningens styrelse hanterar medlems- och ägarfrågor och Bolagets styrelse hanterar frågor som rör affärsverksamheten.

Det innebär att frågor rörande nya medlemmar, utträde, eventuell uteslutning, borgensfrågor med mera hanteras av Föreningens styrelse. Bolagets styrelse hanterar finansieringsfrågor, kreditfrågor (exempelvis limiter, analyser) samt andra verksamhetsfrågor. Kopplingen mellan de båda styrelserna är dock stark, eftersom vissa frågor angår både Förenings- och Bolagsstyrelsen. Föreningens styrelse, som representerar ägarna, har dock ingen direkt bestämmanderätt över Bolagets styrelse. Föreningens styrning av Bolagets styrelse sker enbart genom stämmobeslut eller stämmobeslutat ägardirektiv.

Valberedning för Föreningens företag 2018/2019

Göran Färm (S), Norrköpings kommun, ordförande

Linda Frohm (M), Kalix kommun, vice ordförande

Ewa-May Karlsson (C), Region Västerbotten

Margreth Johnsson (S), Trollhättans kommun

Mer information om valberedningen, inklusive den fullständiga arbetsordningen, finns på www.kommuninvest.se

Föreningsstyrelsens arbetsutskott

Inom Föreningens styrelse utses årligen ett arbetsutskott, bestående av styrelsens ordförande och vice ordförande samt ytterligare minst en styrelseledamot. Arbetsutskottet ska på styrelsens uppdrag bland annat svara för beredningen av styrelsens arbete och årligen utvärdera VD:s arbetsinsatser. Arbetsutskottet utgör även valberedning för Föreningens företag enligt arbetsordning fastställd av föreningsstämman. Arbetsutskottet har vidare i uppdrag att träffa Föreningens och dotterföretagens externa revisorer och lekmannarevisorer för att informera sig om revisionens inriktning och omfattning samt synen på Föreningens och Koncernens risker. Resultatet av arbetsutskottets arbete ska löpande rapporteras vid styrelsens sammanträden.

Verkställande direktören

Den verkställande direktören ansvarar för Föreningens löpande förvaltning i enlighet med styrelsens riktlinjer och anvisningar. Då Föreningens medlemmar är demokratiskt styrda organisationer och Föreningens verksamhet är av samhällsnyttig art, ska verkställande direktörens ansvar för den löpande förvaltningen vara begränsad till sådana löpande administrativa ärenden som inte är av principiell betydelse eller på annat sätt av särskild betydelse för Föreningen. Om det i ett enskilt ärende är oklart om beslutanderätten ska tillkomma styrelsen eller den verkställande direktören, ska verkställande direktören låta styrelsen pröva frågan eller om styrelsens ställningstagande inte kan inväntas, samråda med styrelsens ordförande. Enligt Lag (1987:667) om ekonomiska föreningar 6:e kap., 6 §, ges verkställande direktören rätt att i vissa fall vidta åtgärder utan styrelsens bemyndigande. Av skäl som angivits ovan ska verkställande direktören i sådana fall iaktta mycket stor restriktivitet och alltid söka samråd med styrelsens ordförande.

Styrelsearbetet 2018

Under 2018 har styrelsen haft 5 (5) ordinarie sammanträden samt 1 (1) konstituerande sammanträde. Arbetet och besluten har, utöver de löpande ärendena, bland annat avsett:

- Medlemssamråd
- Planerad kapitaluppbyggnad
- Ägardirektiv
- Uppföljning av medlemmarna och sektorns skuldsättning
- Frågor kopplade till nya regelverk
- Styrelseutvärdering
- Internrevisionsrapporter
- Intern kapital-och likviditetsutvärdering IKLU
- Årsredovisning och delårsrapport

Ledningsprövning

I enlighet med regelverket för finansiella företag som står under Finansinspektionens kontroll, ledningsprövas styrelsens ledamöter i Kommuninvest ekonomisk förening samt verkställande direktören.

Styrelsepresentation

Styrelsen för Kommuninvest ekonomisk förening har, från och med årsstämman 26 april 2018, bestått av Göran Färm (ordförande), Linda Frohm (vice ordförande), Lilly Bäcklund, Britta Flinkfeldt, Margreth Johnsson, Therese Borg, Ewa-May Karlsson, Niklas Karlsson, Örjan Mossberg, Jonas Ransgård, Fredrik Larsson, Niclas Nilsson, Roland Åkesson, Carina Sándor och Maria Alfredsson. Ledamöterna presenteras på sidan 40.

Analys- och finanskommittén

Föreningsstyrelsen utser en Analys- och finanskommitté. Kommittén ansvarar för uppföljning av medlemmarnas ekonomiska status samt utvecklingen i kommunsektorn i sin helhet. Den har dessutom till uppgift att på uppdrag av Föreningens styrelse bereda nya medlemsansökningar. Kommittén består enbart av tjänstemän, eftersom uppgifterna kräver djup ekonomisk specialkompetens. Enligt kommitténs instruktion ska sammansättningen spegla olika delar av landet. Medlemmarna ska ha erfarenhet från olika kommuntyper samt kunskaper om verksamheter i bolagsform.

Ersättningar

Vid årsstämman 2018 beslutades om en förändrad arvodering för föreningsstyrelsen, se vidare not 7 där de sammanlagda arvodena framgår. Totalt arvode till styrelsens ledamöter uppgick för år 2018 till 1 566,1 (1 533,8) tkr.

Styrelsen för Kommuninvest ekonomisk förening

Ordförande

GÖRAN FÄRM (S)
Norrköpings kommun

Vice ordförande

LINDA FROHM (M)
Kalix kommun

Ordinarie ledamöter

LILLY BÄCKLUND (S)
Lycksele kommun

BRITTA FLINKFELDT (S)
Arjeplogs kommun

MARGRETH JOHNSSON (S)
Trollhättans stad

THERESE BORG (SD)
Klippans kommun

EWA-MAY KARLSSON (C)
Region Västerbotten

NIKLAS KARLSSON (S)
Landskrona stad

ÖRJAN MOSSBERG (V)
Växjö kommun

JONAS RANSGÅRD (M)
Göteborgs stad

FREDRIK LARSSON (M)
Region Värmland

NICLAS NILSSON (SD)
Kristianstads kommun

ROLAND ÅKESSON (C)
Mönsterås kommun

CARINA SÁNDOR (L)
Skinnskattebergs kommun

MARIA ALFREDSSON (MP)
Gagnefs kommun

SUPPLEANTER

Peter Hemlin (M)
Sotenäs kommun

Catharina Winberg (M)
Växjö kommun

Christina Johansson (M)
Hällefors kommun

Peter Kärnström (S)
Sandvikens kommun

Camilla Egberth (S)
Motala kommun

Anna-Britta Åkerlind (C)
Örnsköldsviks kommun

Bo Rudolfsson (KD)
Laxå kommun

Mohamad Hassan (L)
Uppsala kommun

Hans Lindberg (S)
Umeå kommun

Ulf Olsson (S)
Borås stad

Ann-Marie Johansson (S)
Region Jämtland Härjedalen

Gertowe Thörnros (V)
Degerfors kommun

Pierre Sjöström (S)
Staffanstorps kommun

Roger Persson (MP)
Gävle kommun

Daniel Edström (SD)
Örebro kommun

REVISORER

Årsstämman för Kommuninvest ekonomisk förening väljer externrevisor och lekmannarevisorer. Kommuninvest ska enligt bolagsordningen ha en revisor. Externrevisorn utses av årsstämman på förslag från lekmannarevisorerna, för tiden intill slutet av den ordinarie stämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet. Årsstämman har också rätt att utse en revisorssuppleant.

Samma revisionsbolag som är utsett till externrevisor för Koncernen är även utsett till externrevisor för Bolaget och Kommuninvest Fastighets AB. Samma personer som är utsedda lekmannarevisorer för Koncernen är även utsedda lekmannarevisorer för Bolaget. Syftet är att erhålla en mer effektiv revision för Koncernen.

Extern revisor

Vid 2016 års årsstämma i Föreningen utsågs, för perioden intill slutet av årsstämman 2020, KPMG AB till revisionsbolag. KPMG AB har som huvudansvarig revisor valt auktoriserade revisorn Anders Tagde. Huvudansvarig revisor träffar styrelsen i Bolaget minst två gånger per år, och styrelsen i Föreningen minst en gång per år. Bland Anders Tagdes övriga revisionsuppdrag kan nämnas ICA Banken och OK-Q8 Bank.

Internrevisor

Styrelsen för Föreningen har från 2016 utsett PwC (Öhrlings Pricewaterhouse-Coopers AB) till internrevisionsbolag, med certifierade internrevisorn Peter Nilsson som internrevisor.

Lekmannarevisorer

Lekmannarevisorerna träffar regelbundet de externa revisorerna, styrelseordföranden, verkställande direktören och andra representanter för Koncernen. Vid behov kan lekmannarevisorerna initiera extra granskningsinsatser utöver den normala lagstadgade revisionen. Lekmannarevisorerna utgör även valberedning för att framlägga förslag till val av externrevisorer samt ersättning till dessa.

På Föreningens årsstämma 2016 utsågs följande lekmannarevisorer för Koncernen intill slutet av årsstämman 2020:

Barbro Hassel (S), Skara kommun (nyval)
Cecilia Löfgreen (M), Järfälla kommun (nyval).

Förvaltningsberättelse – Moderföreningen

Allmänt om verksamheten
Kommuninvest bildades 1986 som ett regionalt projekt för interkommunalt samarbete i Örebro Län, via bolaget Kommuninvest i Örebro Län AB. Från och med 1993 blev det möjligt för alla kommuner och regioner i landet att söka medlemskap i Kommuninvest ekonomisk förening (Föreningen). Föreningen äger kreditmarknadsbolaget Kommuninvest i Sverige AB (Bolaget), i vilket all affärsverksamhet bedrivs.

Samarbetet bygger på frivillighet och affärsmässighet. Det primära syftet med verksamheten är att uppnå långfristigt goda villkor för medlemmarnas finansiering. Verksamheten omfattar främst lån för investeringsfinansiering. Kommuninvest verkar också som medlemsorganisation för att påverka de allmänna förutsättningarna för sektorns finansiering.

Endast medlemmar i ägarföreningen, samt av medlemmarna kontrollerade bolag, stiftelser och förbund, har rätt att utnyttja Kommuninvests tjänster. Kredit till sådana bolag, stiftelser eller förbund förutsätter att deras ändamål ligger inom ramen för den kommunala kompetensen och att medlemmen tecknat borgen för kredittagarens förpliktelser. Det finansiella samarbetet ska bedrivas med minsta möjliga risktagande för Föreningen, Bolaget och dess medlemmar.

Finanssamarbetets organisation
Svenska kommuner och regioner kan efter prövning bli medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening. Koncernen utgörs huvudsakligen av Föreningen och Bolaget. Bolaget äger sedan 1 januari 2012 även Kommuninvest Fastighets AB. Kommuninvest Fastighets AB äger den fastighet där Bolaget bedriver sin verksamhet.

Solidarisk borgen
Medlemmarna i Föreningen tecknar en obegränsad solidarisk proprieborgen för Bolagets samtliga förpliktelser.
I tillägg till denna förbindelse har borgensmännen tecknat ett avtal som fördelar eventuella krav, baserade på borgensförbindelsen, i relation till respektive kommuns skuld till Bolaget. Medlemmarna har också tecknat ett garantiavtal, som reglerar medlemmarnas ansvar för de motpartsexponeringar som uppstår som en följd av Bolagets användning av derivatkontrakt.

Verksamhet byggd på medlemmarnas behov
Omfattningen av Koncernens verksamhet avgörs främst av antalet medlemmar i Föreningen och de enskilda medlemmarnas finansiella behov. Per 31 december 2018 hade Föreningen 288 (288) medlemmar, varav 277 (277) kommuner och 11 (11) regioner. Därmed var 96 (96) procent av Sveriges kommuner och 55 (55) procent av regionerna medlemmar (delägare) i Föreningen. Under året tillkom inga nya medlemmar.

Andelskapital
Föreningens styrelse fastställer årligen hur stor insats nya medlemmar ska erlägga. Insatsens storlek är relaterad till kommunens eller regionens invånarantal. Det totala andelskapitalet i Föreningen uppgick vid utgången av 2018 till 6 889,9 (6 770,6) mnkr. Ökningen är en effekt av inbetalt insatskapital från medlemmarna, föranlett av kommande regelkrav om bruttosoliditet, se sidan 35. Därutöver kan andelskapitalet ökas genom stämmobeslut om insatsemission eller genom beslut om nya årliga insatser.

Medlemsstatus
Antalet medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick vid årets slut till 288 (288). Ingen uppsägning av medlemskapet har skett under 2018 och ingen återbetalning av insatskapital till följd av uppsägning kommer att ske under kommande räkenskapsår.

Återbäring och insatsränta på medlemsinsatser
Genom beslut på Föreningens årsstämma använder sig Föreningen från och med räkenskapsåret 2011 av överskottsutdelningsformen återbäring och insatsränta för att synliggöra resultatet i Bolaget hos Föreningens medlemmar/ägare.

Ekonomiskt utfall
Föreningen redovisar för 2018 ett resultat före skatt om 720,2 (974,9) mnkr. Resultatet är främst hänförligt ett koncernbidrag från Bolaget om 750,6 (987,5) mnkr. Resultat efter skatt uppgick till 717,8 (974,8) mnkr.

Personal
Föreningen har inte haft några anställda under 2018 varför inga löner har utgått.

Vinstdisposition
Styrelsen för Kommuninvest ekonomisk förening föreslår att:

Till föreningsstämmans förfogande stående vinstmedel 723 142 927 kr disponeras på följande sätt:

Till medlemmarna utdelas 1,5 % insatsränta på insatskapitalet	102 089 401
Till medlemmarna utdelas återbäring i proportion till respektive medlems andel av den totala affärsvolymen under 2018	615 736 599
Balanseras i ny räkning	5 316 927
Summa disponerat	**723 142 927**

Se även not 11 på sidan 82.

Att berättigade till insatsränta och återbäring är de kommuner och regioner som blivit medlemmar i Föreningen senast 31 december 2018.

Att utbetalning av ränta på insatskapital och återbäring ska ske senast en månad efter beslut på Föreningens årsstämma 2019.

Att med affärsvolym avses på respektive medlem för 2018 belöpande genomsnittlig låneskuld till Kommuninvest i Sverige AB. I medlems affärsvolym inräknas också sådan låneskuld i medlems bolag med mera på sätt som anges i stadgarna §15.

Gällande regelverk för kapitaltäckning och stora exponeringar innebär att Kommuninvest vid varje tidpunkt ska ha en kapitalbas som motsvarar minst summan av kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker och dessutom beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med Kommuninvests interna kapitalutvärderingspolicy. Den totala kapitalrelationen uppgår till 192,8 (231,4) procent, att jämföra med kravet, inklusive buffertkrav, om 11,5 (11,5) procent. Kapitalbasen uppgår efter föreslagen vinstdisposition till 7 553,0 (6 899,5) mnkr och slutligt minimikapitalkrav till 313,4 (238,5) mnkr. Specifikation av posterna framgår av not 2, avsnitt Kapitaltäckning Koncernen.

Kommuninvests ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Kommuninvest kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt. Styrelsens bedömning är att den föreslagna utdelningen av insatsränta och återbäring inte äventyrar Föreningens ekonomiska situation. Av de föreslagna utdelade medlen förväntas en del återföras till Föreningen som insatskapital från de medlemmar som inte betalt upp till högsta beslutade nivå för medlemsinsats. Det för detta ändamål beräknade men ännu ej beslutade kapitaltillskottet uppgår till 30,9 (57,9) mnkr.

Vad beträffar Kommuninvests resultat och ställning i övrigt, hänvisas till resultat och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Finansiella rapporter

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultaträkning och Rapport över totalresultat – Koncernen ... 46
Balansräkning – Koncernen ... 48
Redogörelse för förändringar i eget kapital – Koncernen ... 50
Kassaflödesanalys – Koncernen ... 52
Resultaträkning och Rapport över totalresultat – Moderföreningen ... 53
Balansräkning – Moderföreningen ... 54
Redogörelse för förändringar i eget kapital – Moderföreningen ... 55
Kassaflödesanalys – Moderföreningen ... 56

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper ... 57
Not 2 Risk- och kapitalhantering ... 62
Not 3 Räntenetto ... 77
Not 4 Provisionskostnader ... 77
Not 5 Nettoresultat av finansiella transaktioner ... 77
Not 6 Övriga rörelseintäkter ... 78
Not 7 Allmänna administrationskostnader ... 78
Not 8 Övriga rörelsekostnader ... 80
Not 9 Kreditförluster, netto ... 80
Not 10 Skatter ... 81
Not 11 Vinstdisposition ... 82
Not 12 Belåningsbara statsskuldförbindelser ... 82
Not 13 Utlåning till kreditinstitut ... 83
Not 14 Utlåning ... 83
Not 15 Obligationer och andra räntebärande värdepapper ... 83
Not 16 Aktier och andelar i dotterföretag ... 84
Not 17 Derivat och säkringsredovisning ... 84
Not 18 Immateriella tillgångar ... 85
Not 19 Materiella tillgångar ... 86
Not 20 Fordran på dotterbolag ... 86
Not 21 Övriga tillgångar ... 86
Not 22 Övriga skulder ... 86
Not 23 Avsättningar ... 86
Not 24 Efterställda skulder ... 87
Not 25 Eget kapital – Kommuninvest ekonomisk förening ... 87
Not 26 Eget kapital – Koncernen ... 88
Not 27 Ställda säkerheter, eventualförpliktelser och åtaganden ... 89
Not 28 Närståenderelationer ... 89
Not 29 Finansiella tillgångar och skulder ... 90
Not 30 Information om finansiella tillgångar och skulder som är föremål för kvittning ... 95
Not 31 Händelser efter balansdagen ... 96
Not 32 Effekter av övergång till IFRS 9 ... 96
Fem år i sammandrag – Koncernen ... 98
Alternativa nyckeltal – Koncernen ... 99
Underskrifter ... 100

Revisionsberättelse ... 101
Granskningsrapport ... 104
Medlemsförteckning ... 105

Resultaträkning – Koncernen

1 januari–31 december

Mnkr	Not	2018	2017
Ränteintäkter beräknade enligt effektivräntemetoden		494,0	450,6
Övriga ränteintäkter		11,3	1,7
Räntekostnader beräknade enligt effektivräntemetoden		436,7	481,4
Övriga räntekostnader		–69,5	–55,0
RÄNTENETTO	3	**872,5**	**878,7**
Provisionskostnader	4	–8,2	–7,3
Nettoresultat av finansiella transaktioner	5	161,4	512,0
Nettoresultat av borttagande av finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde		*0,5*	*0,2*
Övriga rörelseintäkter	6	7,6	6,2
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		**1 033,3**	**1 389,6**
Allmänna administrationskostnader	7	–273,5	–273,0
Av- och nedskrivningar på immateriella tillgångar	18	–5,3	–4,8
Av- och nedskrivningar på materiella tillgångar	19	–3,9	–4,4
Övriga rörelsekostnader	8	–4,5	–3,5
SUMMA KOSTNADER		**–287,2**	**–285,7**
RESULTAT FÖRE KREDITFÖRLUSTER		**746,1**	**1 103,9**
Kreditförluster, netto	9	–24,3	–
RÖRELSERESULTAT		**721,8**	**1 103,9**
Skatt	10	–3,7	–28,0
ÅRETS RESULTAT		**718,1**	**1 075,9**

Rapport över totalresultat – Koncernen

1 januari–31 december

Mnkr	2018	2017
ÅRETS RESULTAT	**718,1**	**1 075,9**
ÖVRIGT TOTALRESULTAT		
Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen		
Finansiella tillgångar som kan säljas	–	24,1
Finansiella tillgångar som kan säljas, överfört till resultaträkningen	–	–35,6
ÖVRIGT TOTALRESULTAT	**–**	**–11,5**
TOTALRESULTAT	**718,1**	**1 064,4**

Kommentarer till resultaträkningen – Koncernen

Räntenetto
Kommuninvest har under året sänkt utlåningsmarginalen genom en ny prissättningsstrategi där hänsyn inte tas för orealiserade marknadsvärdesförändringar. För mer information, se avsnitt Viktiga händelser under året på sidan 4. Marginalsänkningen påverkade räntenetto negativt, men detta kompenserades helt av volymökningen under året. Koncernens räntenetto uppgick till 872,5 (878,7) mnkr och var därmed marginellt lägre än föregående år.

Kommuninvest beviljar utlåning med negativ ränta, vilken redovisas som räntekostnad och uppgick under perioden till 229,0 (161,8) mnkr. För mer information gällande hur ränteintäkter och räntekostnader redovisas samt periodens räntenetto, se not 3.

Nettoresultat av finansiella transaktioner
Nettoresultatet av finansiella transaktioner uppgick till 161,4 (512,0) mnkr. Resultatet förklaras huvudsakligen av orealiserade marknadsvärdeförändringar om 164,4 (426,0) mnkr. Eftersom Kommuninvest har för avsikt att hålla tillgångarna och skulderna till förfall realiseras normalt sett inte dessa värden. För ytterligare information se not 29.

De orealiserade marknadsvärdeförändringarna under året förklaras av att Kommuninvest under året har sänkt utlåningsmarginalen mot kund, samt att upplåningskostnaden vid finansiering i svenska kronor under perioden blivit relativt sett billigare än finansiering i utländska valutor. Då det bland skulderna bara är upplåning i utländsk valuta som redovisas till verkligt värde har den dyrare finansieringen i amerikanska dollar inneburit en minskning av marginalen mellan Kommuninvests upp- och utlåningskostnader på de instrument som värderas till verkligt värde.

För mer information om nettoresultatet av finansiella transaktioner, se not 5.

Kostnader
Kostnaderna uppgick till 287,2 (285,7) mnkr, inklusive kostnaden för resolutionsavgift om 69,1 (66,3) mnkr.

Resolutionsavgiften beräknas som en riskjusterad andel av balansomslutningen med avdrag för utlåning. Den riskjusterade andelen bestäms av Bolagets riskprofil i förhållande till övriga avgiftsskyldiga institut i enlighet med kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63. Resolutionsavgiften för år 2018 har för Kommuninvest av Riksgälden fastställts till 69,1 (66,3) mnkr. Resolutionsavgiften utgjorde 24 (23) procent av Kommuninvests totala kostnader år 2018.

Exklusive resolutionsavgiften uppgick kostnaderna till 218,1 (219,4) mnkr, varav personalkostnader utgjorde 124,0 (122,3) mnkr och övriga kostnader 94,1 (97,1) mnkr.

Kreditförluster, netto uppgick till 24,3 (–) mnkr. Kommuninvest har inte haft någon konstaterad kreditförlust. Samtliga kreditförluster är förväntade kreditförluster beräknade i enlighet med redovisningsstandarden IFRS 9 som trädde i kraft 1 januari 2018. IFRS 9 föreskriver att förväntade kreditförluster ska beräknas utifrån en framåtblickande analys av ekonomisk utveckling. För mer information om kreditförluster se not 2.

Årets resultat
Kommuninvests rörelseresultat, resultat före skatt, uppgick till 721,8 (1 103,9) mnkr. I rörelseresultatet ingår orealiserade marknadsvärdeförändringar om 164,4 (426,0) mnkr. Exklusive marknadsvärdeförändringar uppgick rörelseresultatet till 557,4 (677,9) mnkr. Årets skattekostnad redovisad i resultaträkningen uppgick till 3,7 (28,0) mnkr. För mer information angående redovisad skatt, se not 10. Resultatet efter skatt uppgick till 718,1 (1 075,9) mnkr.

Rörelseresultat före skatt

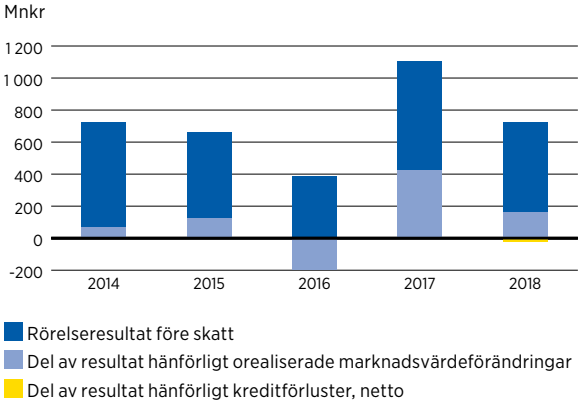

Kostnadsfördelning

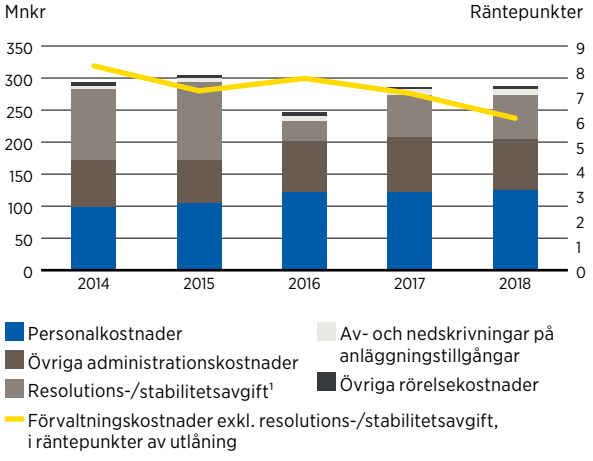

1) Resolutionsavgiften ersatte stabilitetsavgiften under år 2016.

Balansräkning – Koncernen

Per den 31 december

Mnkr	Not	2018	2017
TILLGÅNGAR			
Belåningsbara statsskuldförbindelser	2, 12	39 230,3	24 635,8
Utlåning till kreditinstitut	2	1 870,7	698,5
Utlåning	2, 14	355 710,0	310 147,3
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2, 15	7 457,8	12 500,0
Derivat	2, 17, 30	11 333,2	8 044,6
Immateriella tillgångar	18	15,7	10,9
Materiella tillgångar, inventarier	19	5,3	7,4
Materiella tillgångar, byggnader och mark	19	29,8	31,1
Aktuell skattefordran		78,6	80,7
Övriga tillgångar	21	1 463,8	802,4
Uppskjuten skattefordran	10	0,6	0,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		15,2	12,1
SUMMA TILLGÅNGAR		**417 211,0**	**356 971,4**
SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL			
Skulder och avsättningar			
Skulder till kreditinstitut	2	584,0	1 318,4
Emitterade värdepapper	2	396 796,9	337 755,8
Derivat	2, 17, 30	5 959,6	7 793,9
Övriga skulder	22	4 578,3	671,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		43,4	43,2
Avsättningar	23	0,1	–
Efterställda skulder	24	1 000,1	1 000,1
Summa skulder och avsättningar		**408 962,4**	**348 582,4**
Eget kapital			
Andelskapital		6 889,9	6 770,6
Reserver		12,0	–0,7
Balanserat resultat		628,6	543,2
Årets resultat		718,1	1 075,9
Summa eget kapital	26	**8 248,6**	**8 389,0**
SUMMA SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL		**417 211,0**	**356 971,4**

Kommentarer till balansräkningen – Koncernen

Tillgångar

Kommuninvests totala tillgångar uppgick vid periodens slut till 417 211,0 (356 971,4) mnkr och utlåningen till kommunerna och regionerna står för huvuddelen av tillgångarna. Utlåning uppgick till ett redovisat värde om 355 710,0 (310 147,3) mnkr vid årsskiftet. Ökningen i utlåningen beror på ett fortsatt högt investeringsbehov i kommunsektorn i kombination med lägre utlåningspriser, se avsnitt Räntenetto på sidan 47. I nominella termer uppgick utlåningen till 353 946,1 (308 042,3) mnkr.

Likviditetsportföljen, bestående av balansräkningsposterna Belåningsbara statsskuldförbindelser, Utlåning till kreditinstitut samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper, ökade till 48 558,8 (37 834,3) mnkr.

Även derivattillgångarna (derivat med positivt marknadsvärde) har ökat till 11 333,2 (8 044,6) mnkr. Främsta orsaken till förändringarna i derivattillgångarnas storlek är den starkare amerikanska dollarn som ökar värdet på derivat som säkrar valutarisken från upplåning i amerikanska dollar.

Balansräkningsposten övriga tillgångar uppgick till 1 463,8 (802,4) mnkr. Ökningen i övriga tillgångar härrör främst till ställda säkerheter om 1 454,4 (793,0) mnkr. Ställda säkerheter för derivat clearade hos central clearingmotpart nettas per motpart och valuta i balansräkningen, se vidare not 30. Ställda kontantsäkerheter för derivat som ej har clearats hos en central motpart för clearing föreligger ej kvittningsrätt och tas därmed upp till fullo i balansräkningen. För mer information om övriga tillgångar se not 21.

Balansräkning

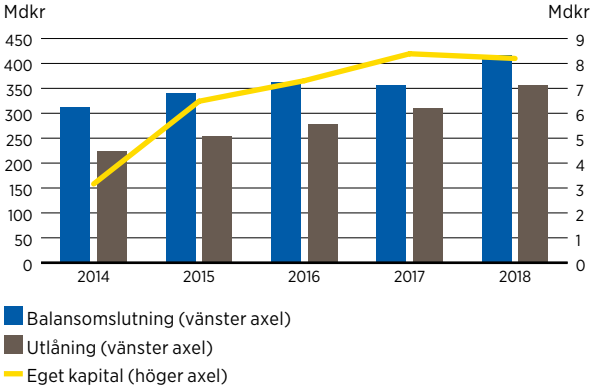

Skulder

Kommuninvests skulder uppgick till 408 962,4 (348 582,4) mnkr och upplåningen ökade under året till 397 380,9 (339 074,2) mnkr.

Derivatskulderna (derivat med negativt marknadsvärde) uppgick till 5 959,6 (7 793,9) mnkr.

Balansräkningsposten övriga skulder uppgick till 4 578,3 (671,0) mnkr. I övriga skulder ingår erhållna säkerheter om 4 551,8 (654,8) mnkr. Erhållna säkerheter för derivat clearade hos central motpart för clearing nettas per motpart och valuta i balansräkningen, se vidare not 30. Erhållna kontantsäkerheter för derivat som ej har clearats hos central clearingmotpart föreligger ej kvittningsrätt och tas därmed upp till fullo i balansräkningen. Ytterligare information angående övriga skulder återfinns i not 22.

Efterställda skulder består av ett 30-årigt förlagslån från Föreningens medlemmar till Kommuninvest ekonomisk förening. Lånet, inklusive upplupen ränta, uppgick till 1 000,1 (1 000,1) mnkr.

Eget kapital

För information om Eget kapital se Redogörelse för förändring i eget kapital på sidan 50.

Redogörelse för förändringar i eget kapital – Koncernen

Mnkr	Andelskapital	Reserver[1]	Balanserad vinst eller förlust	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2017-01-01	**6 307,5**	**9,3**	**990,0**	**7 306,8**
Totalresultat				
Årets resultat			1 075,9	1 075,9
Årets förändring fond för utvecklingsutgifter		1,5	–1,5	–
Årets totalresultat		–11,5		–11,5
Summa totalresultat	**–**	***–10,0***	***1 074,4***	***1 064,4***
Vinstdisposition enligt föreningsstämmans beslut				
Överskottsutdelning i form av återbäring och ränta			–445,3	–445,3
Nytt andelskapital under perioden				
Insatser inbetalda vid nytt medlemskap	40,7			40,7
Insatser från befintliga medlemmar	422,4			422,4
Utgående eget kapital 2017-12-31	**6 770,6**	**–0,7**	**1 619,1**	**8 389,0**
Utgående eget kapital 2017-12-31	**6 770,6**	**–0,7**	**1 619,1**	**8 389,0**
Övergångseffekt IFRS 9		3,8	–11,8	–8,0
Ingående eget kapital 2018-01-01	**6 770,6**	**3,1**	**1 607,3**	**8 381,0**
Totalresultat				
Årets resultat			718,1	718,1
Årets förändring fond för utvecklingsutgifter		8,9	–8,9	–
Årets totalresultat				–
Summa totalresultat	**–**	***8,9***	***709,2***	***718,1***
Vinstdisposition enligt föreningsstämmans beslut				
Överskottsutdelning i form av återbäring och ränta			–969,8	–969,8
Nytt andelskapital under perioden				
Insatser inbetalda vid nytt medlemskap				–
Insatser från befintliga medlemmar	119,3			119,3
Utgående eget kapital 2018-12-31	**6 889,9**	**12,0**	**1 346,7**	**8 248,6**

1) Reserver består av Fond för verkligt värde innefattande finansiella tillgångar som kan säljas samt Fond för utvecklingsutgifter. Fond för utvecklingsutgifter motsvarar aktiverade egenupparbetade utvecklingskostnader som förts om från balanserad vinst eller förlust, justerat med en proportionell andel av avskrivningen som förts tillbaka från fonden till fritt eget kapital.

	2018-12-31	2017-12-31
Finansiella tillgångar som kan säljas	–	–3,8
Fond för utvecklingsutgifter	12,0	3,1
	12,0	**–0,7**

En mer detaljerad redogörelse för förändring i Koncernens eget kapital återfinns i not 26.

Kommentarer till redogörelse för förändringar i eget kapital – Koncernen

Eget kapital

Vid utgången av år 2018 uppgick det egna kapitalet i Koncernen till 8 248,6 (8 389,0) mnkr. Eget kapital har under perioden främst påverkats av årets resultat om 718,1 (1 075,9) mnkr samt av utbetalning av överskottsutdelning om 969,8 (445,3) mnkr till Föreningens medlemmar baserat på återbäring samt ränta på insatskapital för räkenskapsåret 2017. Under året har dessutom kapitalinsatser om 119,3 (463,1) mnkr från Föreningens medlemmar tillkommit. För mer information gällande överskottsutdelning samt kapitaluppbyggnad via kapitaltillskott, se sidan 31 samt sidorna 34–35.

Övergången till IFRS 9 har påverkat eget kapital negativt med 8,0 mnkr, se not 32 för mer information.

Fond för utvecklingsutgifter om 12,0 (3,1) mnkr motsvarar aktiverade egenupparbetade utvecklingskostnader justerat med en proportionell andel av avskrivningen som förts tillbaka från fonden till fritt eget kapital

För mer information om Koncernens och Föreningens eget kapital se not 25 samt 26.

Eget kapital

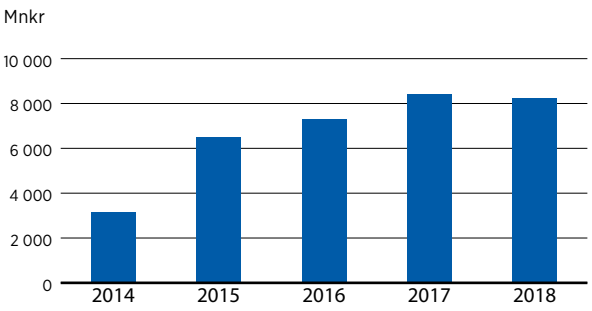

Kassaflödesanalys – Koncernen

1 januari – 31 december

Mnkr	2018	2017
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	721,8	1 103,9
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	–130,4	–416,6
Betald inkomstskatt	–1,6	–8,0
	589,8	**679,3**
Förändring av likviditetsportfölj	–9 564,7	19 661,8
Förändring av utlåning	–45 915,2	–33 877,0
Förändring av övriga tillgångar	–663,6	–791,0
Förändring av övriga skulder	3 907,6	657,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**–51 646,1**	**–13 669,1**
Investeringsverksamheten		
Förvärv av immateriella tillgångar	–11,0	–2,1
Förvärv av materiella tillgångar	–0,5	–3,1
Avyttring av materiella tillgångar	–	0,2
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**–11,5**	**–5,0**
Finansieringsverksamheten		
Emission av räntebärande värdepapper	202 020,3	147 432,9
Förfall och återköp av räntebärande värdepapper	–148 339,2	–134 228,9
Överskottsutdelning i form av återbäring och ränta	–969,8	–445,3
Insatser inbetalda vid nytt medlemskap	–	40,7
Insatser från befintliga medlemmar	119,3	422,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**52 830,6**	**13 221,8**
Årets kassaflöde	**1 173,0**	**–452,3**
Likvida medel vid årets början	**698,5**	**1 150,8**
Likvida medel vid årets slut	**1 871,5**	**698,5**
Likvida medel består i sin helhet av utlåning till kreditinstitut vilka vid anskaffningstillfället har en löptid om högst 3 månader samt är utsatta för en obetydlig risk för värdefluktuationer.		
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	9,2	9,2
Vinst vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	–	0,3
Kursdifferenser från förändring av finansiella anläggningstillgångar	0,5	–0,1
Orealiserade marknadsvärdesförändringar	–164,4	–426,0
Kreditförluster, netto	24,3	–
Summa	**–130,4**	**–416,6**
Betalda och erhållna räntor som ingår i kassaflödet		
Erhållen ränta[1]	352,2	371,0
Erlagd ränta[2]	1 260,6	277,3

1) Som erhållen ränta redovisas de betalningar som har betalats och erhållits för Koncernens utlåning och placeringar samt de betalningar som betalats och erhållits avseende derivatkontrakt som används för att säkra Koncernens utlåning och placeringar.

2) Som erlagd ränta redovisas de betalningar som har betalats och erhållits för Koncernens upplåning samt de betalningar som betalats och erhållits avseende derivatkontrakt som används för att säkra Koncernens upplåning.

Avstämning av skulder som härrör från finansieringsverksamheten

2018	IB	Kassaflöden	Valutakurs-förändringar	Verkligt värde-förändring	Koncernbidrag	UB
Upplåning inkl. derivat	338 823,5	53 681,1	0,5	–497,8	–	392 007,3
Summa	**338 823,5**	**53 681,1**	**0,5**	**–497,8**	**–**	**392 007,3**

Resultaträkning – Moderföreningen

1 januari–31 december

Mnkr	Not	2018	2017
Rörelsens kostnader	7	–17,5	–16,6
Rörelseresultat		**–17,5**	**–16,6**
Finansiella intäkter och kostnader			
Intäkter från andelar i koncernföretag, koncernbidrag		750,6	987,5
Uppskrivning av finansiell anläggningstillgång		–	6,5
Räntekostnader	3	–0,2	–0,4
Ränteintäkter Förlagslån	3	–	9,7
Räntekostnader Förlagslån	3	–12,7	–11,8
Summa finansiella intäkter och kostnader		**737,7**	**991,5**
Resultat efter finansiella poster		**720,2**	**974,9**
Resultat före skatt		**720,2**	**974,9**
Skatt	10	–2,4	–0,1
ÅRETS RESULTAT		**717,8**	**974,8**

Rapport över totalresultat – Moderföreningen

1 januari–31 december

Mnkr	2018	2017
Årets resultat	**717,8**	**974,8**
Övrigt totalresultat	–	–
Årets totalresultat	**717,8**	**974,8**

Balansräkning – Moderföreningen

Per den 31 december

Mnkr	Not	2018	2017
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier i dotterbolag	16	7 100,0	7 100,0
Summa anläggningstillgångar		**7 100,0**	**7 100,0**
Omsättningstillgångar			
Fordringar			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		0,5	0,1
Fordran på dotterbolag	20	1 639,8	1 752,3
Övriga kortfristiga fordringar		0,1	–
Summa omsättningstillgångar		**1 640,4**	**1 752,4**
Utlåning till kreditinstitut	13	18,7	36,3
SUMMA TILLGÅNGAR		**8 759,1**	**8 888,7**
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Andelskapital	25	6 889,9	6 770,6
Reservfond		140,3	140,3
Balanserat resultat	11	5,3	0,3
Årets resultat	11	717,8	974,8
Summa eget kapital		**7 753,3**	**7 886,0**
Skulder			
Långfristiga skulder			
Efterställda skulder	24	1 000,1	1 000,1
Summa långfristiga skulder		**1 000,1**	**1 000,1**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	22	0,5	0,4
Skatteskulder	22	2,4	0,4
Övriga kortfristiga skulder	22	0,4	0,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2,4	1,5
Summa kortfristiga skulder		**5,7**	**2,6**
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		**8 759,1**	**8 888,7**

Redogörelse för förändringar i eget kapital – Moderföreningen

Mnkr	Andelskapital	Reservfond[1]	Fritt eget kapital	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2017-01-01	**6 307,5**	**140,3**	**445,6**	**6 893,4**
Årets resultat			974,8	974,8
Vinstdisposition enligt föreningsstämmans beslut				
Överskottsutdelning i form av återbäring och ränta			–445,3	–445,3
Avsättning reservfond				–
Nytt andelskapital under året				
Insatser inbetalda vid nytt medlemskap	40,7			40,7
Insatser från befintliga medlemmar	422,4			422,4
Utgående eget kapital 2017-12-31	**6 770,6**	**140,3**	**975,1**	**7 886,0**
Ingående eget kapital 2018-01-01	**6 770,6**	**140,3**	**975,1**	**7 886,0**
Årets resultat			717,8	717,8
Vinstdisposition enligt föreningsstämmans beslut				
Överskottsutdelning i form av återbäring och ränta			–969,8	–969,8
Avsättning reservfond				–
Nytt andelskapital under året				
Insatser inbetalda vid nytt medlemskap				–
Insatser från befintliga medlemmar	119,3			119,3
Utgående eget kapital 2018-12-31	**6 889,9**	**140,3**	**723,1**	**7 753,3**

1) Reservfond avser tidigare lagstadgad avsättning till bundet eget kapital. Kravet avskaffades år 2016 och tidigare gjorda avsättningar står kvar.

Kassaflödesanalys – Moderföreningen

1 januari – 31 december

Mnkr	2018	2017
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	720,2	974,9
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	–750,6	–994,0
Betald inkomstskatt	–0,4	–7,6
	–30,8	**–26,7**
Förändring av leverantörsskulder	0,1	0,0
Förändring av övriga skulder	1,0	1,1
Förändring av övriga tillgångar	–0,5	0,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**–30,2**	**–25,5**
Finansieringsverksamheten[1]		
Nyemission i dotterföretag	–	–1 000,0
Återköp av förlagslån	–	1 000,0
Överskottsutdelning i form av återbäring och ränta	–969,8	–445,3
Insatser inbetalda vid nytt medlemskap	–	40,7
Insatser från befintliga medlemmar	119,3	422,4
Förändring av skuldförhållanden inom Koncernen	863,1	26,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**12,6**	**44,0**
Årets kassaflöde	**–17,6**	**18,5**
Likvida medel vid årets början	**36,3**	**17,8**
Likvida medel vid årets slut	**18,7**	**36,3**
Likvida medel består i sin helhet av kassa och bank.		
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet		
Ej erhållna koncernbidrag	–750,6	–987,5
Uppskrivning av finansiell anläggningstillgång	–	–6,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**–750,6**	**–994,0**
Betalda och erhållna räntor som ingår i kassaflödet		
Erhållen ränta	–	9,7
Erlagd ränta	–12,9	–12,2

1) Föreningen har valt att under finansieringsverksamheten presentera koncernbidrag, överskottsutdelning, ny insats från medlemmarna samt nyemission i dotterföretag då dessa transaktioner är nära sammankopplade med varandra.

Noter

Alla belopp anges i miljoner kronor i den mån inte annat uttryckligen anges.

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 6 mars 2019. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 11 april 2019.

Överensstämmelse med normgivning och lag
Redovisningsprinciperna överensstämmer med de som tillämpades i årsredovisningen för 2017 med undantag för ändringar föranledda av nya IFRS-standarder som har trätt i kraft 1 januari 2018. Jämförande period har inte räknats om.

Upplysningar om karaktär och omfattning av risker som härrör från finansiella instrument lämnas på sidorna 32–36 i förvaltningsberättelsen samt i not 2.

Koncernen
Koncernredovisningen är upprättad enligt av EU antagna internationella redovisningsprinciper – International Financial Reporting Standards – IFRS. I koncernredovisningen tillämpas också kompletterande regler i Lag om årsredovisning i kreditinstitut samt värdepappersbolag (ÅRKL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) och RFR 1, kompletterande redovisningsregler för koncerner utgiven av rådet för finansiell rapportering.

Föreningen
Föreningens årsredovisning är upprättad enligt Årsredovisningslagen (ÅRL) och RFR 2, redovisning för juridiska personer utgiven av rådet för finansiell rapportering. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden följs så långt detta är möjligt, inom ramen för ÅRL och med de undantag som motiveras av skatteregler.

Nya och ändrade lagar, standarder och tolkningar
Kommuninvest har ändrat redovisningsprinciper hänförliga till två nya IFRS-standarder som trädde i kraft den 1 januari 2018, IFRS 9, Finansiella instrument och IFRS 15, Intäkter från avtal med kunder. Inga jämförelsetal har räknats om gällande årsredovisningen 2017. Effekt från införandet av IFRS 9 har justerats i eget kapital, se not 32. IFRS 15 har inte skapat några övergångseffekter i balansräkningen. Årsredovisningen för 2018 har även anpassats efter ändringar i IFRS 7, Finansiella instrument: Upplysningar.

Övriga nya eller ändrade lagar, standarder och tolkningar som har införts under året har inte haft någon väsentlig påverkan på Kommuninvests resultat, ställning, upplysningar, kapitalkrav, kapitalbas eller stora exponeringar.

IFRS 9 Finansiella instrument
IFRS 9, Finansiella instrument, har ersatt IAS 39 Finansiella instrument: redovisning och värdering och består av tre delar; klassificering och värdering, nedskrivningar samt säkringsredovisning. Effekten av övergången till IFRS 9 beskrivs i not 32. Jämförelsetal har inte räknats om. Övergångsregler avseende nedskrivningarnas påverkan på kapitalbasen har inte tillämpats.

För Kommuninvests värdering av Utlåning samt Utlåning till kreditinstitut innebar övergången till IFRS 9 ingen förändring i värdering. För posterna Belåningsbara statsskuldförbindelser och Obligationer och räntebärande värdepapper innebar övergången till IFRS 9 att de placeringar som enligt IAS 39 klassificerades som tillgångar som kan säljas har omklassificerats till upplupet anskaffningsvärde vid övergången till IFRS 9. Omvärderingen har minskat ingående eget kapital med 0,8 mnkr. Redovisning och värdering av finansiella skulder har inte ändrats vid övergången till IFRS 9. För mer information se avsnitt Finansiella instrument samt not 32.

De nya principerna avseende nedskrivningar av finansiella tillgångar innebär en modell som baseras på förväntade, istället för konstaterade, kreditförluster. De förväntade kreditförlusterna vid övergången till IFRS 9 uppgick till 7,2 mnkr, vilka justerade ingående eget kapital per den 1 januari 2018. För mer information och beräkningsmodell för kreditförluster se avsnitt Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument på finansiella instrument samt not 2.

Kommuninvest har valt att nyttja undantagsregeln i IFRS 9 och kommer tills vidare fortsätta att tillämpa säkringsredovisning enligt IAS 39. Upplysningar om säkringsredovisning har anpassats efter de nya upplysningskraven, se not 17.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder
IFRS 15 är en ny redovisningsstandard för intäkter från kundkontrakt och ersätter nuvarande standarder och tolkningar för intäktsredovisning i IFRS. IFRS 15 gäller inte för finansiella instrument. Standardens påverkan på Kommuninvests resultat, ställning, upplysningar, kapitalkrav, kapitalbas eller stora exponeringar är immateriell och har inte föranlett någon övergångseffekt i Kommuninvests finansiella rapporter. Ingen justering har gjorts i ingående balans hänförlig till IFRS 15.

Kommuninvest har en finansförvaltningstjänst, KI Finans, som träffas av IFRS 15, vilken redovisas under övriga rörelseintäkter. Prestationsåtagandet för tjänsten sträcker sig över ett kalenderår och faktureras och betalas av kund under året, vilket innebär att det inte finns någon avtalstillgång eller avtalsskuld upptagen i balansräkningen. För mer information om redovisade intäkter och upplysningar hänförliga till IFRS 15 se avsnitt Övriga rörelseintäkter samt not 6.

Nya och ändrade lagar, standarder och tolkningar som ej trätt i kraft
Av de nya standarder och tolkningar som träder i kraft efter år 2018 har nedanstående regler bedömts kunna påverka Kommuninvests framtida årsredovisning. Kommuninvest förtidstillämpar inga regler utan tillämpar reglerna när de är fastställda att tillämpas av EU. Övriga nya och ändrade lagar, standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft bedöms inte ha någon väsentlig påverkan på Kommuninvests resultat, ställning, upplysningar, kapitalkrav, kapitalbas eller stora exponeringar.

IFRS 16 Leasingavtal
IFRS 16, Leasingavtal, är en ny leasingstandard som träder i kraft den 1 januari 2019 och ersätter IAS 17 Leasingavtal. En väsentlig skillnad i den nya leasingstandarden är att leasingavtal inte längre klassificeras som finansiella eller operationella för leasingtagare. Istället introduceras en redovisningsmodell där leasingavtalen tas upp i balansräkningen som nyttjanderätt och leasingskuld. Leasingkostnaderna fördelas mellan räntenetto och avskrivningar fördelat över leasingperioden.

Kommuninvests leasingaktivitet ingår inte i kärnverksamheten, övergången är immateriell och kommer att justera ingå-

Not 1 forts.

ende balans per 1 januari 2019. Inga jämförelsetal kommer att räknas om och övergång kommer att göras med förenklad metod samt att nyttjanderätt kommer att värderas till samma belopp som leasingskulden och därmed uppstår inga övergångseffekter i eget kapital. Kommuninvest kommer vid övergången till IFRS 16 att klassificera alla avtal som leasingavtal vilka klassificerades som leasing enligt IAS 17. Majoriteten av Kommuninvests leasingavtal består av leasing där underliggande tillgång är av lågt värde och dessa kommer att redovisas direkt i resultaträkningen.

Standardens påverkan är immateriell i relation till Kommuninvests resultat, ställning, upplysningar, kapitalkrav, kapitalbas eller stora exponeringar.

Väsentliga bedömningar och antaganden

Vid upprättande av årsredovisningen görs bedömningar och antaganden som påverkar redovisning och tilläggsupplysningar. De viktigaste bedömningarna vid tillämpning av redovisningsprinciper utgör hur finansiella instrument klassificeras och värderas enligt vad som redogörs för nedan i avsnitten Finansiella instrument. Observera att det är olika avsnitt för räkenskapsåren 2017 och 2018 då IAS 39 tillämpades under 2017 och IFRS 9 tillämpas under 2018. Redovisningsprinciperna för 2017 har komprimerats för att framför allt beskriva skillnaderna mellan åren 2017 och 2018. För fullständiga redovisningsprinciper för 2017 se årsredovisningen för räkenskapsåret 2017, sidorna 57–61. För tillgångar och skulder värderade till verkligt värde påverkas värdet av bedömningen av om tillgängliga marknadspriser är baserade på en aktiv marknad. Vid fastställandet av verkligt värde för finansiella instrument som ej handlas på en aktiv marknad tillämpas värderingstekniker och därvid görs antaganden som kan vara förenade med osäkerhet. I not 29 beskrivs hur verkligt värde för finansiella instrument beräknas inklusive väsentliga antaganden, osäkerhetsfaktorer samt känslighetsanalys. Redovisningen har upprättats på basis av upplupet anskaffningsvärde med undantag för en betydande del av Kommuninvests finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde vid bristande överensstämmelse eller till upplupet anskaffningsvärde med justering för verkligt värde avseende den risk som är föremål för säkringsredovisning. Se vidare avsnittet om Finansiella instrument och not 29.

Bedömning har gjorts gällande Kommuninvests affärsmodell för finansiella tillgångar som är att hålla tillgångarna till förfall. Under året har ingen förändring skett gällande affärsmodellens syfte och bedömningen är att affärsmodellen har både efterlevts under året och dess syfte att erhålla kontraktuella kassaflöden kvarstår. I bedömningen har inkluderats att Bolagets Finanspolicy är oförändrad samt utvärdering av årets försäljningar. För mer information om nettoresultat av finansiella tillgångar se not 5.

Kommuninvest beräknar förväntade kreditförluster i enlighet med IFRS 9 på finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde. Vid beräkning av förväntade kreditförluster används bland annat framåtblickande scenarion och antaganden. Metod för att fastställa förväntade kreditförluster är därmed förenad med osäkerhet. I not 2 redogörs för metodvalen och dess antaganden.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget och samtliga bolag i vilka moderbolaget kontrollerar mer än 50 procent av röstetalet eller på annat sätt har bestämmande inflytande. Dotterbolag konsolideras från och med den dag då kontrollen överförs till koncernen och upphör att konsolideras den dag då kontrollen skiljs från koncernen. När kontrollen över ett dotterbolag upphört inkluderas dotterbolagets resultat endast för den del av redovisningsåret under vilken koncernen hade kontroll över dotterbolaget.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Transaktioner mellan koncernföretag, balansposter och orealiserade vinster på transaktioner mellan företag elimineras.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Kommuninvests funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste miljontal.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan enligt den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden.

Ränteintäkter och räntekostnader

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde.
- Räntor från finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.
- Räntor på derivat som är säkringsinstrument och för vilka säkringsredovisning tillämpas.
- Räntor på finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas.

Ränteintäkter och räntekostnader på utlåning, räntebärande värdepapper, skulder till kreditinstitut samt derivat beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. I ränteintäkter och räntekostnader inkluderas i förekommande fall periodiserade belopp avseende transaktionskostnader.

Ränteintäkter enligt effektivräntemetoden består av ränteintäkter på utlåning och placeringar samt ränteintäkter och räntekostnader från derivat som säkrar utlåning och placeringar.

Räntekostnader enligt effektivräntemetoden består av räntekostnader på upplåning samt ränteintäkter och räntekostnader från derivat som säkrar upplåningen.

Eftersom det i derivatkontrakt är möjligt att erhålla ränta i betalbenet innebär rådande ränteläge att Kommuninvest i många fall totalt sett erhållit ränta för en upplåning och dess derivatsäkring. Detta har medfört att totala räntekostnader uppgår till ett positivt belopp.

Kommuninvest beviljar utlåning med negativ ränta, denna negativa ränteintäkt redovisas som räntekostnad.

I övriga ränteintäkter och övriga räntekostnader ingår bland annat ränta på ställd och erhållen säkerhet samt kostnader för rating och upplåningsprogram.

Efter ändring i IAS 1, paragraf 82a, ska ränteintäkter enligt effektivräntemetoden specificeras separat i resultaträkningen. Detta har föranlett ändring av resultaträkningen med ny uppdelning inom räntenettot. Kommuninvest har valt att även specificera räntekostnader enligt effektivräntemetoden på separat

Not 1 forts.

rad för en mer enhetlig och konsekvent presentation. Uppdelningen har även gjorts i not. För mer information om räntenintäkter och räntekostnader se not 3.

Provisionskostnader
Provisionskostnader består av kostnader för mottagna tjänster såsom depåavgifter, betalningsförmedlingsprovisioner och värdepappersprovisioner.

Nettoresultat av finansiella transaktioner
Nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. Nettoresultat av finansiella transaktioner består av:
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, fördelat på handel, obligatoriskt eller genom tillämpning av verkligt värde option.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på derivat där säkringsredovisning av verkligt värde tillämpas.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk i säkring av verkligt värde.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på tillgångar med värdeförändring i övrigt totalresultat.
- Realisationsresultat från avyttring av finansiella tillgångar och skulder.
- Valutakursförändringar.

Finansiella instrument
Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan utlåning, utlåning till kreditinstitut, räntebärande värdepapper, derivat samt övriga finansiella tillgångar. Bland skulder och eget kapital återfinns skulder till kreditinstitut, emitterade värdepapper, derivat, efterställda skulder samt övriga finansiella skulder. För mer information, se not 29.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen
En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när Kommuninvest blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller vid en överföring av den finansiella tillgången och Kommuninvest i samband med detta överför i allt väsentligt samtliga av de risker och fördelar som är förknippade med ägande av den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt när det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Förvärv och avyttring av finansiella instrument redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då Kommuninvest förbinder sig att förvärva eller avyttra instrumentet.

Finansiella instrument redovisas initialt till instrumentets verkliga värde med beaktande av transaktionskostnader, förutom de tillgångar och skulder som återfinns i kategorin finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, vilka värderas till verkligt värde utan beaktande av transaktionskostnader.

Klassificering och värdering av finansiella instrument (IFRS 9)
Sedan den 1 januari 2018 tillämpar Kommuninvest IFRS 9 och finansiella tillgångar klassificeras utifrån Kommuninvests affärsmodell. Affärsmodellen identifieras på portföljnivå och återspeglar hur portföljens finansiella tillgångar hanteras tillsammans i syfte att uppnå ett specifikt affärsmål.

Möjliga affärsmodeller för finansiella tillgångar är:
- Hålla till förfall.
- Hålla till förfall och sälja.
- Innehav för handel eller utvärdering på verkligt värde basis.

Kommuninvests finansiella tillgångar delas in i tre portföljer; utlåningsportfölj, likviditetsportfölj och övrigt. Samtliga portföljer bedöms ha samma affärsmål, att erhålla kontraktuella kassaflöden, och affärsmodellen är att hålla till förfall. För att säkerställa att kassaflöden enbart består av kapitalbelopp och ränta på kapitalbelopp genomförs SPPI-test löpande på Kommuninvests nya tillgångar. Ett SPPI-test genomfördes även på befintlig reskontra vid övergången till IFRS 9. Kommuninvest har per den 31 december 2018 ingen tillgång som har fallerat SPPI-testet. Klassificeringen av affärsmodell och utfall av SPPI-testet påverkar Kommuninvests värdering av finansiella tillgångar.

Finansiella instrument kan värderas enligt kategorierna:
- Upplupet anskaffningsvärde.
- Verkligt värde via övrigt totalresultat.
- Verkligt värde via resultaträkningen uppdelat på handel, obligatorisk eller verkligt värde option.

Upplupet anskaffningsvärde
När affärsmodellen för finansiella tillgångar är att hålla till förfall och kassaflöden enbart består av kapitalbelopp och ränta på kapitalbelopp, det vill säga klarar SPPI-testet, ska de finansiella tillgångarna värderas till upplupet anskaffningsvärde. Det innebär att upplupet anskaffningsvärde är basen för Kommuninvests värdering av finansiella tillgångar eftersom affärsmodellen för Kommuninvests samtliga instrument är att hålla till förfall och samtliga tillgångar bedöms ha kassaflöden enbart bestående av kapitalbelopp och ränta på kapitalbelopp.

Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde när bristande överensstämmelse inte existerar. I finansiella skulder ingår posterna skulder till kreditinstitut, emitterade värdepapper samt övriga finansiella skulder såsom erhållen marginalsäkerhet och leverantörsskulder.

Verkligt värde via övriga totalresultat
Kommuninvest har ingen affärsmodell med syfte att både hålla till förfall och sälja och därmed heller inga finansiella instrument i värderingskategorin verkligt värde via övrigt totalresultat.

Verkligt värde via resultaträkningen
Värderingskategorin verkligt värde via resultaträkningen delas upp på handel, obligatorisk och verkligt värde option.

Kommuninvests derivat som innehas för ekonomisk säkring, men som ej ingår i säkringsredovisning, redovisas under värderingskategorin handel för skuldderivat och obligatorisk för tillgångsderivat.

Om Kommuninvest har en finansiell tillgång som fallerar SPPI-testet värderas det instrumentet inom kategorin obligatorisk verkligt värde via resultaträkningen.

Kommuninvest tillämpar verkligt värde optionen när bristande överensstämmelse har identifierats. Bristande överensstämmelse uppstår när ett instrument säkrats med ett eller flera

Not 1 forts.

derivatkontrakt för att minimera marknadsrisker utan att säkringsredovisning tillämpas. Eftersom derivat värderas till verkligt värde via resultaträkningen men inte den säkrade posten uppstår en bristande överensstämmelse. När så är fallet värderas även den ekonomiskt säkrade posten till verkligt värde via resultaträkningen genom verkligt värde optionen. Det skulle leda till bristande överensstämmelse i redovisningen om derivatet värderades till verkligt värde via resultaträkningen men inte dess säkrade post.

Finansiella skulder i kategorin verkligt värde via resultaträkningen avser främst upplåning i fast ränta samt strukturerad upplåning, det vill säga upplåning som är uppsägningsbar och/eller har kupongbetalning som är rörlig men inte kopplad till interbankränta. Anledningen till att upplåning i fast ränta identifierats till denna kategori är att dessa upplåningar säkras ekonomiskt med ett derivat utan att säkringsredovisning tillämpas. Det skulle leda till bristande överensstämmelse om derivat värderades till verkligt värde via resultaträkningen, men inte dess upplåning.

Anledningen till att strukturerad upplåning identifierats till denna kategori är att upplåningen innehåller väsentliga inbäddade derivat och att det medför att det i en betydande utsträckning minskar inkonsekvenser i värdering av fristående derivat och upplåning.

Klassificering och värdering av finansiella instrument (IAS 39)
Jämförelsetalen avseende finansiella instrument från räkenskapsår 2017 har redovisats enligt IAS 39 och är inte omräknade.

Enligt IAS 39 klassificeras ett finansiellt instrument vid första redovisningen delvis utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades, men också utifrån de valmöjligheter som finns i standarden. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Denna kategori består av två undergrupper: dels finansiella tillgångar och skulder som utgör innehav för handelsändamål, dels andra finansiella tillgångar och skulder som Kommuninvest vid första redovisningstillfället identifierat till denna kategori.

I den första undergruppen ingår derivat som innehas för ekonomisk säkring men som ej ingår i säkringsredovisning.

I den andra undergruppen ingår tillgångar såsom utlåning och placeringar. Anledningen till att Kommuninvest har identifierat tillgångar till denna kategori är att åtgärda en bristande överensstämmelse avseende värdering och redovisning som annars skulle uppstå. Kriterierna för bristande överensstämmelse är samma som för IFRS 9.

I den andra undergruppen ingår även skulder till kreditinstitut samt emitterade värdepapper, principerna är i enlighet med principerna för finansiella skulder i IFRS 9.

Lånefordringar och kundfordringar
Lånefordringar och kundfordringar är tillgångar som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde och redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar. Här ingår utlåning till kreditinstitut samt viss utlåning.

Finansiella tillgångar som kan säljas
I denna kategori ingår Kommuninvests placeringar i räntebärande värdepapper vilka ej ingår i handelslagret eller inte har ett tillhörande räntesäkringsderivat.

Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över övrigt totalresultat. Värdeförändringar som beror på nedskrivningar eller på valutakursdifferenser redovisas i resultaträkningen. Vidare redovisas räntan i resultaträkningen.

Den löpande värderingen till verkligt värde som redovisas över övrigt totalresultat görs tills dess att instrumentet förfaller eller avyttras. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats över övrigt totalresultat, i resultaträkningen.

Övriga finansiella skulder
Här ingår skulder till kreditinstitut, emitterade värdepapper, efterställda skulder samt övriga finansiella skulder såsom till exempel leverantörsskulder. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Säkringsredovisning
Kommuninvest har valt att tills vidare fortsätta tillämpa IAS 39 gällande säkringsredovisning och principerna är därmed oförändrade mellan 2017 och 2018. Ändringar har dock skett i tilläggsupplysningar för att uppfylla nya upplysningskrav, se not 17.

För att uppnå en rättvisande bild av verksamheten tillämpar Kommuninvest, där möjligheten finns, säkringsredovisning av verkligt värde för de tillgångar och skulder som har säkrats med ett eller flera finansiella instrument. Den säkrade risken är risken för förändring i verkligt värde till följd av förändringar i swapräntan. Den säkrade posten värderas därför om utifrån förändringar i verkligt värde med avseende på den risk som säkrats. Som säkringsinstrument använder Kommuninvest ränte- och valutaränteswappar. Detta innebär att tillgången/skulden värderas till verkligt värde via resultaträkningen med avseende på de komponenter som instrumentet säkrar.

All eventuell ineffektivitet redovisas i resultaträkningen. Om en säkringsrelation inte uppfyller kraven på effektivitet avbryts säkringsrelationen och tillgången/skulden redovisas till upplupet anskaffningsvärde och den ackumulerade värdeförändringen på tillgången/skulden periodiseras över återstående löptid. Kommuninvests säkringsrelationer har bedömts vara effektiva.

Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument (IFRS 9)
Kommuninvest har sedan införandet av IFRS 9 den 1 januari 2018 börjat beräkna förväntade kreditförluster på finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde. Förlustreserveringar görs även på åtaganden utanför balansräkningen, vilka för Kommuninvest består av beviljade ej utbetalda lån, likviditetsgarantier samt byggkreditiv. Kommuninvest har inga konstaterade kreditförluster.

Den särskilda ställningen i den svenska konstitutionen och den kommunala beskattningsrätten gör att kommuner och regioner inte kan försättas i konkurs. Inte heller kan de upphöra att existera på annat sätt. Det är också förbjudet att pantsätta kommunal egendom vilket innebär att kommunerna och regionerna med hela sin skattekraft och samtliga tillgångar svarar för ingångna förbindelser.

Förändringar i förväntade kreditförluster redovisas i resultaträkningen på raden Kreditförluster, netto. I balansräkningen redovisas förväntade kreditförluster som en nedskrivning av tillgångens redovisade värde på tillgångar som enligt

Not 1 forts.

IFRS 9 är föremål för nedskrivningar. Förlustreserveringar på åtaganden utanför balansräkningen redovisas som avsättning i balansräkningen.

För information om kreditförluster och beräkningsmodell se not 2 och för resultateffekt av kreditförluster se not 9. Eftersom Kommuninvest inte har några kreditförluster upptagna under IAS 39 finns inga upplysningar om jämförelsetal vid övergången till IFRS 9.

Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument (IAS39)
Vid varje rapporttillfälle utvärderar Kommuninvest om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisats för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen av tillgångar. Objektiva belägg utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.

Om objektiva belägg finns som visar på behov av nedskrivning för en finansiell tillgång som redovisas till upplupet anskaffningsvärde, beräknas eventuellt nedskrivningsbelopp som skillnaden mellan nuvärdet av tillgångens uppskattade framtida kassaflöden diskonterade till den ursprungliga effektivräntan och tillgångens redovisade värde. Kommuninvest har bedömt att det inte föreligger något nedskrivningsbehov per den 31 december 2017.

Immateriella tillgångar
Immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod från och med den månad tillgången anskaffas och därmed nyttjas. Nyttjandeperioderna omprövas minst årligen. Den beräknade nyttjandeperioden är 5 år.

Materiella tillgångar
Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Kommuninvest till förfogande och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst/förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod från och med den månad tillgången anskaffas och därmed nyttjas. Kommuninvests beräknade nyttjandeperioder för inventarier är 3 alternativt 5 år. För konstföremål som ingår i balansräkningen görs ingen avskrivning.

Pensionering genom försäkring
Kommuninvests pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Alecta.

Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd plan en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare. En förmånsbestämd pensionsplan definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan.

Pensionsplanen för Kommuninvests anställda har bedömts vara en avgiftsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Kommuninvests pensionsinbetalningar redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt Kommuninvest under en period. Premier betalas till Alecta baserat på aktuell lön.

Beträffande pensionsvillkor för ledande befattningshavare har Kommuninvest beslutat följa de principer som redovisas i regeringens riktlinjer för ledande befattningshavare för statligt ägda bolag (april 2009). Kommuninvest betalar en premiebestämd pensionsförsäkring motsvarande 30 procent av VD:s och ledande befattningshavares pensionsgrundande lön dock längst till och med 65 års ålder. I samband med att Kommuninvest valt att trygga VD:s utfästelse via pensionsförsäkring, mot tidigare via en pantsatt kapitalförsäkring, har den pantsatta kapitalförsäkringen upplösts och istället tryggats via pensionsförsäkring med motsvarande belopp som utfallit från kapitalförsäkringen. Kapitalförsäkringen löstes upp under 2017.

Årets kostnader för försäkringspremier framgår av not 7.

Allmänna administrationskostnader
Allmänna administrationskostnader omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter och andra sociala avgifter samt inhyrd personal, utbildningskostnader och övriga personalkostnader. Övriga kostnader som ingår i de administrativa kostnaderna är resolutionsavgift, konsult-, lokal-, IT-, rese-, rating-, marknadsdatakostnader samt övriga kostnader. För mer information se not 7.

Övriga rörelseintäkter
Övriga rörelseintäkter består främst av finansförvaltningstjänsten KI Finans som Kommuninvest tillhandahåller till medlemmarna i Kommuninvest ekonomisk förening. De medlemmar som har valt att använda denna tjänst betalar en årsavgift till Kommuninvest, vilken redovisas under övriga rörelseintäkter.

Intäkterna från KI Finans redovisas sedan 1 januari 2018 under IFRS 15. IFRS 15 är en ny standard för intäktsredovisning som bygger på en femstegsmodell där företaget ska:

- Identifiera avtalet med kunden: Det här steget uppfylls enbart av intäkter kopplade till KI Finans då kriterierna för att det ska finnas en kund inte uppfylls för resterande intäktsposter inom detta avsnitt.
- Identifiera prestationsåtagande: Avtalet ger kund rätt till åtkomst av tjänst som anses distinkt och kontroll anses överförd per 1 januari då avtalen löper kalenderårsvis. Prestationsåtagandet uppfylls över tid under avtalets löptid.
- Fastställa transaktionspriset: Villkor för transaktionspris specificeras i avtal och är alltid fast. Det sker ingen justering för betydande finansieringskomponent på transaktionspriset då avtal löper på ett år och betalning sker inom det året.
- Allokera transaktionspriset till prestationsåtagande: Transaktionspriset för tjänsten kan allokeras till kunds rätt att, i enlighet med avtal, nyttja finansförvaltningstjänsten vilket också är Kommuninvests prestationsåtagande.

Not 1 forts.

- Redovisning av intäkt: Kommuninvest redovisar en intäkt för KI Finans under avtalsperioden när kund har rätt till åtkomst av tjänsten, vilket innebär att intäkt för finansförvaltningstjänsten periodiseras över kalenderåret.

Kommuninvest har inga specifika utgifter kopplade till avtal som betalas av kund. Löpande utgifter relaterade till KI Finans kostnadsförs.

Övergången till IFRS 15 har inte inneburit en förändring av Kommuninvests redovisning av intäkter i de finansiella rapporterna mot föregående period. För mer information se not 6.

Övriga rörelsekostnader
Som övrig rörelsekostnad redovisas främst kostnader för marknadsföring och försäkring.

Leasing
Samtliga leasingavtal redovisas som operationell leasing. Leasingavgifterna periodiseras och redovisas linjärt över leasingavtalets längd.

Skatter
Under Skatt på årets resultat redovisas aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen förutom då underliggande transaktion redovisas direkt mot övrigt totalresultat eller eget kapital varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas avseende aktuellt år. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Eget kapital
Kommuninvest har klassificerat andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening som eget kapital i koncernen då andelskapitalet har de egenskaper och uppfyller de villkor som anges i IAS 32:16 A och B, se även not 25.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalysen är framtagen med indirekt metod. Kassaflöden redovisas indelade i in- och utbetalningar från den löpande verksamheten, investeringsverksamheten samt finansieringsverksamheten. I den löpande verksamheten ingår främst förändring i utlåning- och likviditetsportföljen. Investeringsverksamheten innefattar investeringar i materiella och immateriella tillgångar. Finansieringsverksamheten visar emission samt förfall/återköp av emitterade värdepapper. Kommuninvest tillämpar undantagsregeln i IAS7:23 och nettoredovisar emissioner kortare än 3 månader. I finansieringsverksamheten ingår även nyemission samt förändring av koncernskuld.

Segmentrapportering
Kommuninvest upprättar inte segmentrapportering då enbart ett segment, utlåning till medlemmarna, finns. All verksamhet bedrivs i Sverige och alla kunder har sin hemvist i Sverige. Kommuninvest har ingen kund som står för mer än, eller lika med, 10 procent av intäkterna.

Föreningens redovisningsprinciper
Föreningens redovisningsprinciper följer dem som tillämpas i Koncernen förutom att resultat- och balansräkningar följer årsredovisningslagens uppställningsformer. IFRS 9 tillämpas ej utan finansiella instrument redovisas baserat på anskaffningsvärde samt att aktier i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde. Erhållna koncernbidrag redovisas i resultaträkningen som intäkter från andelar i koncernföretag.

Not 2 Risk- och kapitalhantering

Koncernen
Kommuninvests huvuduppdrag är att säkerställa tillgång till stabil och effektiv upplåning för kommunsektorn. Detta innebär att med utgångspunkt i kundernas behov låna upp pengar på den finansiella marknaden. All finansiell verksamhet i Koncernen bedrivs i Bolaget. Verksamhetsmodellen innebär att Bolaget är utsatt för risker. Bolagets mål, principer och metoder för att hantera dessa risker samt metoder för att mäta risken presenteras nedan (se även s. 32–36 för en övergripande beskrivning av Kommuninvests riskprofil och riskorganisation samt den separata Risk- och kapitalhanteringsrapport som finns på www.kommuninvest.se). Inom varje riskområde framgår även aktuell exponering samt beräknat kapitalbehov.

Under 2018 har inga väsentliga förändringar skett avseende Bolagets mål, principer eller metoder för att hantera risk. Bolagets exponeringar mot olika risktyper har heller inte väsentligen förändrats.

Kreditrisk
Med kreditrisk avses risken för förlust till följd av en motparts oförmåga att infria sina förpliktelser i rätt tid. Kreditrisk uppstår på olika sätt i Kommuninvests verksamhet och delas upp i tre områden; kreditgivningsrisk som uppstår i utlåningsverksamheten, emittentrisk som uppstår i Bolagets likviditetsreserv och motpartsrisk som uppstår när Bolaget använder sig av derivat.

Kreditrisk hanteras utifrån Kommuninvests Riskstrategi, Kreditpolicy och Finanspolicy. Styrelsen fastställer minst årligen limiter för samtliga placerings- och derivatmotparter där limiten avser Bolagets totala exponering mot motparten. Löptidslimiter bestäms av VD utifrån motpartens kreditvärdighet. När Bolaget bedömer vilka placerings- och derivatmotparter som ska godkännas, samt de krav som ska ställas på dessa, tas hänsyn till motpartens kreditvärdighet inklusive ägarförhållanden, verksamhetens inriktning och omfattning samt finansiell stabilitet.

Not 2 forts.

Koncernens kreditriskexponeringar framgår av tabellen nedan. För 2017 återges enbart redovisat värde då Bolaget inte hade några reserveringar av förväntade kreditförluster under IAS 39. Samtliga reserveringar för 2018 avser stadie 1.

Kreditriskexponering	2018					2017		
	Redovisat bruttovärde	Förväntade kredit-förluster	Redovisat värde[1]	Riskvägt exponerings-värde	Kapitalkrav	Redovisat värde[1]	Riskvägt exponerings-värde	Kapitalkrav
Kreditgivning								
Utlåning till kommuner och kommunala bolag[2]	355 738,5	–28,5	355 710,0	–	–	310 147,3	–	–
- Riskklass 1	*230 784,0*	*–17,4*	*230 766,6*	–	–	*200 626,6*	–	–
- Riskklass 2	*113 889,9*	*–10,1*	*113 879,8*	–	–	*99 526,2*	–	–
- Riskklass 3	*4 853,6*	*–0,4*	*4 853,2*	–	–	*4 274,9*	–	–
- Riskklass 4	*6 211,0*	*–0,6*	*6 210,4*	–	–	*5 719,6*	–	–
Placeringar								
Belåningsbara statsskuldförbindelser	39 232,4	–2,1	39 230,3	–	–	24 635,8	–	–
- AAA	*37 071,9*	*–2,1*	*37 069,8*	–	–	*21 221,4*	–	–
- AA	*1 254,0*	–	*1 254,0*	–	–	*2 575,9*	–	–
- A	*906,5*	–	*906,5*	–	–	*838,5*	–	–
Obligationer och räntebärande värdepapper	7 457,8	–	7 457,8	–	–	12 500,0	–	–
- AAA	*5 064,5*	–	*5 064,5*	–	–	*11 785,3*	–	–
- AA	*2 393,3*	–	*2 393,3*	–	–	*714,7*	–	–
Utlåning till kreditinstitut	1 871,4	–0,7	1 870,7	374,1	29,9	698,5	139,7	11,2
- AA	*1 871,4*	*–0,7*	*1 870,7*	*374,1*	*29,9*	*698,5*	*139,7*	*11,2*
Derivat								
Derivat	11 333,2	–	11 333,2	–	–	8 044,6	–	–
- AA	*4 269,5*	–	*4 269,5*	–	–	*3 538,0*	–	–
- A	*6 311,1*	–	*6 311,1*	–	–	*3 932,3*	–	–
- BBB	*752,6*	–	*752,6*	–	–	*574,3*	–	–
Övriga tillgångar								
Övriga tillgångar	1 609,0	–	1 609,0	360,4	28,8	945,2	221,5	17,7
Åtaganden utanför balansräkningen								
Utställda lånelöften[2]	1 213,6	–0,1	1 213,5	–	–	1 834,3	–	–
Beviljad, ej utbetald utlåning[2]	2 144,4	–0,0	2 144,4	–	–	2 476,2	–	–
Totalt (inkl. poster utanför balansräkningen)	**420 600,3**	**–31,4**	**420 568,9**	**734,5**	**58,7**	**361 281,9**	**361,2**	**28,9**

1) Det redovisade värdet motsvarar maximal kreditriskexponering utan hänsyn till erhållna säkerheter eller andra former av kreditförstärkning. För information om erhållna säkerheter, se avsnitt Motpartsrisk på sidan 67.
2) Mot säkerhet av kommunal borgen. För definition av Riskklass 1–4, se avsnitt Kreditgivningsrisk på sidan 66.

Förväntade kreditförluster

Bolaget har en Kreditriskkommitté som kvartalsvis sammanträder för att bedöma förändringar i Bolagets fasallokering och förväntade kreditförluster. Dessa förändringar rör kvantitativa modeller som bygger på indata och antaganden. Processen omhändertas i sin helhet av avdelningen för Risk och Kontroll samt ekonomiavdelningen.

Förändringar av kreditrisken följs dagligen och förväntade kreditförluster (ECL) uppdateras på daglig basis. De tre faktorerna sannolikhet för fallissemang (PD), förlust vid fallissemang (LGD), exponering vid fallissemang (EAD) samt fasallokeringen följs löpande och kvartalsvis görs en samlad bedömning av periodens utveckling samt eventuellt behov av justering av modellen.

Kreditriskexponering

Kommuninvests likviditetsreserv består av placeringar i dessa motpartstyper:

- Stater och statligt relaterade motparter såsom delstater, kommuner och kreditinstitut liknande Kommuninvest.

Kommuninvests utlåningsportfölj består av utlåning till följande grupper:

- Kommuner och regioner (medlemmar i Föreningen).
- Bolag, kommunalförbund och andra entiteter där medlemmarna har ett majoritetsinflytande (kommunal borgen).

Poster utanför balansräkningen:

- Nyutlåning som avtalats men ännu ej betalats ut, byggkreditiv och likviditetsgaranti.

Beräkning av förväntade kreditförluster

Vid beräkning av förväntade kreditförluster (ECL) multipliceras sannolikhet för fallissemang (PD) med förlust vid fallissemang (LGD) och exponering vid fallissemang (EAD).

ECL = PD * LGD * EAD

Förväntad löptid

För Bolagets utlåning tillämpas indikatorer för att löpande följa utvecklingen av kreditrisken. Samtliga kreditexponeringar är i fas 1 vilket innebär reserveringar utifrån 12 månaders förväntade kreditförluster. Skulle en utlåningsmotpart på grund av förhöjd kreditrisk klassificeras i fas 2 kommer exponeringen att utgå från samtliga kassaflöden under den återstående löptiden.

Not 2 forts.

För likviditetsreserven nyttjar Kommuninvest regelverkets undantag för låg kreditrisk med stöd i likviditetsreservens kreditriskprofil och goda kreditkvalitet. Låg kreditrisk definierar Kommuninvest som ett kreditbetyg från Moody's om lägst Baa3 och S&P Global Ratings om lägst BBB-. Kommuninvest har för närvarande endast placeringar i motparter med god kreditkvalitet som är stater eller har statlig relation.

Kvalitativa bedömningar görs av negativa förändringar i kreditbetyg för att fastställa om det skett en signifikant ökning i kreditrisk. Under förutsättning att ingen signifikant ökning bedöms ha inträffat och kreditbetyget klarar Bolagets krav för låg kreditrisk, består tillgången i fas 1 vilket innebär 12 månaders förväntade kreditförluster.

Definition av fallissemang

All utlåning som inte sker direkt till medlemmar kräver en proprieborgen för hela kreditbeloppet från en eller flera medlemmar.

Kommuninvests definition av ett fallissemang är i linje med de riktlinjer som Europeiska Bankmyndigheten (EBA) tagit fram och innebär att en motpart fallerat när något eller båda av följande situationer inträffat:

- Kommuninvest anser det osannolikt att motparten till fullo kommer att kunna fullgöra sina förpliktelser.
- Någon av motpartens förpliktelser gentemot Kommuninvest är förfallen till betalning sedan mer än 90 dagar.

Innan exponeringen ska anses som fallerad ska Kommuninvest genomföra en expertbedömning. Denna ska bedöma:

- Om en så kallad teknisk förfallosituation har uppstått, vilket grundas på Europeiska Bankmyndighetens riktlinjer.
- Om exponeringen är direkt mot en medlem (kommun eller region). Den fördjupade analysen motiveras framförallt av kommunernas grundlagsskyddade roll i samhället, som bland annat omfattar beskattningsrätt, vilket leder till att en kommun i praktiken inte kan försättas i konkurs.

Fastställande av försämrad kreditkvalitet

Kommuninvest använder en uppsättning indikatorer för att löpande följa utvecklingen av kreditrisken i utlåningsportföljen. Indikatorernas funktion är att påvisa om det sker en förändring i sannolikhet för fallissemang som ska leda till förflyttning mellan kreditriskfaserna utifrån gränsvärden. Vid ingången av kontraktet klassificeras en tillgång i fas 1 vilket innebär att ett 12 månaders sannolikhet för fallissemang tillämpas. Vid signifikant ökning i kreditrisk förflyttas den till fas 2 som innebär att sannolikhet för fallissemang på den återstående löptiden tillämpas. Vid fallissemang flyttas exponeringen till fas 3.

Kommuninvest använder dels kvantitativa och dels kvalitativa indikatorer för den löpande uppföljningen av utlåningsportföljen. De kvantitativa indikatorerna består av rating från ratinginstitut och information från kreditupplysningsleverantör (riskscore, riskprognos och betalningsföreläggande) samt Kommuninvests interna riskvärdesmodell för bedömning av utlåningsmotparter. För de kvantitativa indikatorerna finns fastställda gränsvärden, där en överträdelse innebär att uppföljning sker. De kvalitativa indikatorerna består av omstrukturering av lånevillkor. Det finns också ett gränsvärde om 30 dagar som innebär att en tillgång kommer att flyttas till fas 2 om en betalning är försenad med mer än 30 dagar. Innan en enskild motpart flyttas till fas 2 ska en särskild bedömning göras för att belysa bakomliggande orsaker och motpartens övergripande återbetalningsförmåga. Fastställande av de finansiella tillgångarnas kreditkvalitet och eventuella försämringar sker i Kreditriskkommittén.

Kommuninvest har inte lidit någon faktisk kreditförlust, inte modifierat betalningsflöden och inte omförhandlat ett befintligt avtal under Bolagets 30-åriga historia.

I proprieborgen regleras medlemmarnas ansvar för Bolaget. Mot bakgrund av ovanstående har Bolaget inte några specifika principer för bortskrivningar.

Sannolikhet för fallissemang (PD)

Kommuninvest har ingen egen empirisk data att utgå ifrån eftersom Bolaget hittills inte lidit någon faktisk kreditförlust. För beräkning av sannolikhet för fallissemang tillämpar Bolaget istället S&P Global Ratings verktyg IFRS9 Credit Impairment Solution eftersom den är lämplig för finansiella institut med tillgångar som har låg kreditrisk.

För sannolikhet för fallissemang använder Kommuninvest sannolikheter baserade på historisk utveckling som prognostiseras framåt i tiden genom applicering av tre sannolikhetsvägda makroekonomiska scenarier. Dessa tre scenarion, kallas huvudscenario, positivt scenario samt negativt scenario. I huvudscenariot används prognoser för de makroekonomiska faktorerna. Det negativa scenariot är empiriskt hämtat från Finanskrisen 2008–2012. Det positiva scenariot hämtas från period 1997–2001 som var en period med stark ekonomisk utveckling. Den historiska utvecklingen samt modellen för framåtblickande prognostisering av sannolikheter för fallissemang inhämtas från ratinginstitut.

Vid beräkning av förväntade kreditförluster i likviditetsreserven tilldelas sannolikhet för fallissemang utifrån emittentens rating. Vid beräkning av förväntade kreditförluster i utlåningsportföljen tilldelas sannolikhet för fallissemang utifrån en interpolering mellan svenska statens rating som den lägsta sannolikheten och ett teoretiskt ratingtak som den högsta. För interpoleringen av utlåningsmotpartens rating används Kommuninvests interna riskvärdesmodell.

För utlåningsportföljen fastställer Kommuninvest sannolikhet för fallissemang på motpartsnivå och inte på transaktionsnivå. Detta motiveras av att villkoren för all utlåning är identisk och det finns ingen hierarkisk ordning av krediter som getts till en motpart. Med andra ord kommer en försämrad kreditkvalitet att påverka motpartens samtliga transaktioner.

Not 2 forts.

Kvantitativ indata

Kvantitativa indata till beräkning av förväntade kreditförluster återfinns i tabellen nedan.

Makroekonomisk faktor	Scenario	2019, %	2020, %	2021, %	2022, %	2023, %
Prognos indata						
BNP utveckling Sverige	Huvudscenario	1,3	1,7	–	–	–
	Positivt scenario	3,1	4,1	4,3	4,9	1,7
	Negativt scenario	–0,8	–5,1	5,7	2,7	0,1
Förändring i arbetslöshet Sverige	Huvudscenario	1,6	1,6	–	–	–
	Positivt scenario	–15,7	–14,2	–16,0	–11,9	2,1
	Negativt scenario	33,7	3,1	–9,3	2,3	0,8
Förändring i globalt energiindex	Huvudscenario	1,4	–6,7	0,2	–	–
	Positivt scenario	–1,9	–24,4	29,4	60,7	–7,3
	Negativt scenario	28,6	–34,2	20,9	16,0	–0,2
Förändring i globalt icke-energiindex	Huvudscenario	1,1	1,2	1,2	–	–
	Positivt scenario	2,6	–10,2	–7,7	2,2	–1,9
	Negativt scenario	9,4	–16,1	15,9	7,9	–7,9
Historisk indata						
Historisk förändring i kreditbetyg (–1år)	Huvudscenario	–	–	–	–	–
	Positivt scenario	–	–	–	–	–
	Negativt scenario	100,0	–	–	–	–
Historisk förändring i OMX index (–1år)	Huvudscenario	–10,0	–	–	–	–
	Positivt scenario	39,4	–	–	–	–
	Negativt scenario	–6,0	–	–	–	–
Historisk förändring i S&P 500 index (–1år)	Huvudscenario	–5,0	–	–	–	–
	Positivt scenario	20,3	–	–	–	–
	Negativt scenario	3,5	–	–	–	–

Känslighetsanalys

Känslighetsanalys av kritiska makroekonomiska faktorer återfinns i tabellen nedan. Utfall avser omedelbar förändring i dagens ECL om BNP-prognosen och förändring i arbetslöshet för kommande år ändras med +1 %.

Makroekonomisk faktor	Prognos 2019, %	Utfall, mnkr
BNP utveckling Sverige	+1 %	–11,7
Förändring i arbetslöshet Sverige	+1 %	5,3

Eftersom samtliga exponeringar befinner sig i fas 1 påverkar endast ett års PD Bolagets förväntade kreditförluster och känslighetsanalys utförs på ett års horisont i huvudscenariot.

Förlust vid fallissemang (LGD)

För förlust vid fallissemang används schablonvärden som appliceras utifrån motpartstyp.

För stater och statligt relaterade motparter inklusive utlåningen används historiska data från Moody's. Det kan noteras att Kommuninvests samtliga motparter har högre kreditbetyg och ett mer stabilt ekonomiskt läge än de som Moody's grundat sin beräkning av förlust vid fallissemang på. Därmed är bedömningen att förlust vid fallissemang för dessa motparter inte överstiger den som empiriskt är framtagen av Moody's. För övriga motparter tillämpas förlust vid fallissemang enligt regelverket CRR.

Exponering vid fallissemang (EAD)

För exponering vid fallissemang används tillgångarnas nominella belopp och utestående avtalsmässiga kassaflöden diskonterade med effektiv ränta. Vilka kassaflöden som inkluderas i beräkningen beror på utfallet av fasallokering. Eftersom undantaget för låg kreditrisk tillämpas för likviditetsreserven inkluderas enbart kassaflöden på ett års horisont för dessa tillgångar. Bolaget har inga säkerheter för sin kreditriskexponering.

Den effektiva räntan består av swapränta, spread för Bolagets utestående emissioner respektive utlåning och spread mellan Bolagets upplåningskostnad och de olika emittenttyperna som finns i likviditetsreserven. Swapränta och spread för Bolagets emissioner inhämtas från sekundärmarknaden, spread för Bolagets utlåning inhämtas från gällande prislista gentemot kund, medan spread mellan Bolagets upplåningskostnad och de olika emittenttyperna bestäms genom expertbedömning. Dessa beståndsdelar sätts ihop och en diskonteringskurva byggs upp för varje valuta och löptid.

Förändringar i förväntade kreditförluster under perioden

Bolagets förväntade kreditförluster ökade i sin helhet med 24,2 mnkr från 7,2 mnkr till 31,4 mnkr fördelat enligt nedan.

Sannolikhet för fallissemang (PD)

Det framåtblickande konjunkturläget för 2019 försämrades i förhållande till ingången av 2018, vilket inneburit att förväntade kreditförluster ökade med 23,3 mnkr. Reviderade historiska sannolikheter för fallissemang från S&P Global Ratings reducerade förväntade kreditförluster med 1,7 mnkr.

Förlust vid fallissemang (LGD)

Under perioden har ingen förändring i LGD genomförts.

Exponering vid fallissemang (EAD)

Bolagets tillgångar som inte värderas till verkligt värde ökade totalt under 2018 från 254,5 mdkr till 286,1 mdkr. Framförallt ökade likviditetsreserven med 20,6 mdkr medan utlåningsportföljen ökade med 11,0 mdkr. På grund av den ökade kreditriskexponeringen har förväntade kreditförluster ökat med 0,9 mnkr.

Not 2 forts.

Periodens förändring av reserveringar för kreditförluster visas i tabellen nedan. Samtliga reserveringar avser stadie 1. Kommuninvest har inte lidit någon konstaterad kreditförlust. Under IAS 39 fanns inga reserveringar för kreditförluster upptagna i balansräkningen och därmed finns ingen tabell för jämförande period.

Förändring av reserveringar för kreditförluster

2018	Ingående balans	Start under perioden	Förfall under perioden	Förändrade riskvariabler	Utgående balans
Belåningsbara statsskuldförbindelser	–0,4	–46,8	46,8	–1,7	–2,1
Utlåning till kreditinstitut	–0,2	0,0	0,0	–0,5	–0,7
Utlåning	–6,5	–1,8	2,8	–23,0	–28,5
Obligationer och räntebärande värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättningar för poster utanför balansräkningen	–0,1	0,0	0,0	0,0	–0,1
Summa	**–7,2**	**–48,6**	**49,6**	**–25,2**	**–31,4**

Kreditgivningsrisk

Med kreditgivningsrisk avses risken att en motpart i kreditgivningen inte fullgör sina åtaganden. Risken begränsas genom att kreditgivning endast sker till medlemmar samt godkända företag, stiftelser och förbund där en eller flera medlemmar har ett bestämmande inflytande. Godkända företag, stiftelser och förbund ska omfattas av en borgen från en eller flera medlemmar. Medlemmar samt godkända företag, stiftelser och förbund följs upp löpande och bedöms utifrån ett helhetsperspektiv på koncernnivå. Risken i Bolagets utlåningsverksamhet är mycket låg, Bolaget har aldrig lidit någon kreditförlust i utlåningsverksamheten.

Kommunerna och regionerna samt deras respektive bolag analyseras inför ett medlemskap och därefter kontinuerligt under medlemskapet. För att få en helhetsbild av en medlems finansiella situation genomförs en kvantitativ riskvärdesanalys. I denna granskas resultaträkning, balansräkning, demografi och risker i den kommunala verksamheten. Var och en av Föreningens medlemskommuner och -regioner tilldelas utifrån denna analys ett riskvärde mellan 0 och 13, där lägre riskvärde är bättre. Kommuner med riskvärde 0–3 får riskklass 1, riskvärde 4–6 får riskklass 2, riskvärde 7–8 får riskklass 3 och riskvärde 9–13 får riskklass 4. Hur kommunerna fördelas över olika riskvärdesgrupper illustreras nedan i diagrammet Riskvärdesmodell.

Riskvärdesmodell

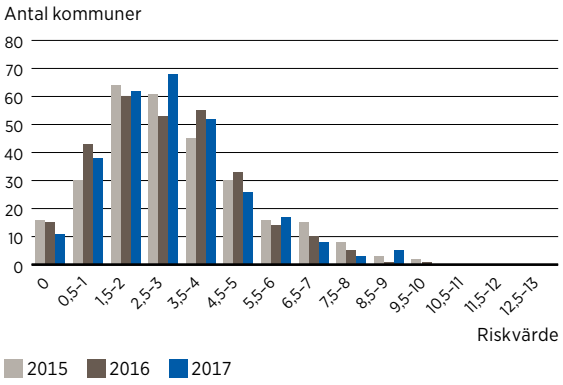

Kapitalkrav för kreditgivningsrisk

Kommunsektorn har ur kapitaltäckningssynpunkt en riskvikt på 0 procent vilket innebär att det, då Kommuninvest använder schablonmetoden i CRR-regelverket, inte finns något lagstadgat kapitalkrav för kreditgivningsrisk.

Emittentrisk

Med emittentrisk avses risken att en emittent av ett värdepapper inte återbetalar hela sitt åtagande vid förfall. Risken begränsas genom att likviditetsreserven placeras i värdepapper och banktillgodohavanden med ett kreditbetyg på emittenten om minst A (S&P Global Ratings) eller motsvarande av ett godkänt kreditvärderingsinstitut. Placeringar får, enligt Bolagets Finanspolicy, inte ske i värdepapper med en återstående löptid längre än 39 månader. Placeringar begränsas även av en landlimit där exponering mot ett enskilt land maximalt får vara 15 mdkr, med undantag för Sverige där ingen landlimit föreligger. Utöver detta fastställer Bolagets styrelse den maximala bruttoexponeringen mot enskilda emittenter.

Den genomsnittliga återstående löptiden på placeringarna i likviditetsreserven var vid årsskiftet 1,8 (7,2) månader. Den längsta återstående löptiden på ett enskilt värdepapper var 34,9 (26,1) månader.

I tabellerna nedan framgår exponeringen per land, rating och emittentkategori. Kategorin ”kreditinstitut” består främst av värdepapper utgivna av så kallade subventionerade långivare, vilka behandlas som exponering mot den nationella regeringen, enligt CRR-regelverket.

Placeringar per land	2018	2017
Sverige	37 097,1	21 790,8
Supranationals (Överstatliga)	3 291,1	4 915,9
Finland	3 181,0	3 195,2
Tyskland	1 773,4	4 806,2
Danmark	1 174,1	2 063,2
Storbritannien	1 135,6	129,1
Kanada	906,5	925,7
USA	–	8,2
Totalt	**48 558,8**	**37 834,3**

Placeringar per rating	2018	2017
AAA	42 134,3	33 006,7
AA	5 518,0	3 989,1
A	906,5	838,5
Totalt	**48 558,8**	**37 834,3**

Not 2 forts.

Placeringar per emittentkategori	2018	2017
Nationella regeringar eller centralbanker	38 323,8	23 710,1
Kreditinstitut	6 037,3	8 282,6
varav subventionerade långivare	*4 166,6*	*7 584,1*
varav banktillgodohavanden	*1 870,7*	*698,5*
Multilaterala utvecklingsbanker	3 291,2	4 915,9
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	906,5	925,7
Totalt	**48 558,8**	**37 834,3**

Kapitalkrav för emittentrisk

Vid beräkning av kapitalkrav för emittentrisk använder Kommuninvest schablonmetoden enligt CRR-regelverket, där exponeringsvärdet motsvaras av det redovisade värdet. Riskvägt exponeringsvärde beräknas genom att exponeringen åsätts riskvikt i enlighet med regelverket. Det riskvägda exponeringsvärdet multipliceras med åtta procent och kapitalkrav för emittentrisk uppgår följaktligen till 29,9 (11,2) mnkr.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser risken att en motpart i ett finansiellt avtal inte fullgör sitt åtagande i enlighet med avtalet. Motpartsrisk uppkommer då Bolaget ingår derivatkontrakt i syfte att begränsa marknadsrisker. Motpartsrisk begränsas genom att kontrakt ingås med finansiella institutioner med hög kreditvärdighet och med krav på ställda säkerheter. Räntekontrakt som ingås från och med oktober år 2016 clearas hos en central clearingmotpart.

För att Bolaget ska ingå ett icke clearat derivat krävs att motparten vid affärstillfället har ett kreditvärde som emittent om lägst BBB+ eller är garanterad av någon med denna kreditvärdighet. Har motparten ett kreditvärde lägre än A, tas särskild hänsyn till derivatets omsättningsbarhet, komplexitet och löptid. För att Bolaget ska ingå ett clearat derivat krävs att motparten vid affärstillfället har ett kreditvärde som emittent om lägst BBB-.

Motpartsrisker reduceras ytterligare genom att ISDA-avtal och säkerhetsavtal (så kallade CSA-avtal) sluts med samtliga motparter. ISDA-avtal medger nettning av positiva och negativa exponeringar. CSA-avtal reglerar rätten att inhämta säkerheter för att eliminera den exponering som uppstår vid värdeförändring av ingångna derivatkontrakt. I samband med regelverket EMIR, som innebär krav på utbyte av tilläggsmarginalsäkerheter (variation margin) för OTC-derivat, har Bolaget, sedan mars år 2017, nya CSA-avtal med de flesta motparter som innebär att utbyte av säkerheter sker dagligen och utan trösklar.

Exponeringen mot motpartsrisk styrs utifrån derivatkontraktens marknadsvärde. Positivt marknadsvärde innebär en potentiell förlust om motparten skulle fallera. Denna risk reduceras genom att alla transaktioner med en och samma motpart, enligt ISDA-avtal, nettas mot varandra. Därefter, enligt CSA-avtal, erhålls säkerheter för nettoexponeringen (den aktuella ersättningskostnaden), vilket reducerar risken ytterligare. Ställd Initial Margin för clearade derivat innebär också en motpartsrisk såväl som ställda översäkerheter. Total motpartsrisk uppgår därmed till 1 770,6 (971,3) mnkr.

Derivatexponering	2018	2017
Redovisat värde[1]	11 333,2	8 044,6
Belopp som kvittats i Balansräkningen	1 955,2	576,4
Bruttomarknadsvärde[2]	**13 288,4**	**8 621,0**
Nettningsvinster	–4 273,3	–5 647,3
Aktuell ersättningskostnad[3]	**9 015,1**	**2 973,7**
Erhållna säkerheter	–8 571,1	–2 628,0
Nettat per motpart inkl. avdrag för säkerheter	**444,0**	**345,7**
Ställd Initial Margin	1 279,7	590,2
Ställda översäkerheter	46,9	35,4
Total motpartsrisk	**1 770,6**	**971,3**

1) Summa positiva marknadsvärden efter kvittning.

2) Summa positiva bruttomarknadsvärden före kvittning.

3) Summa positiva bruttomarknadsvärden efter nettning inom varje nettningsavtal.

Kapitalkrav för motpartsrisk

Vid beräkning av kapitalkrav för motpartsrisk tillämpar Kommuninvest marknadsvärderingsmetoden där exponeringsvärdet är lika med summan av aktuell ersättningskostnad och potentiell framtida exponering. För att fastställa den aktuella ersättningskostnaden för alla kontrakt med ett positivt värde åsätts kontrakten de aktuella marknadsvärdena. För att fastställa den potentiella framtida exponeringen multipliceras nominellt belopp med de procentsatser som är angivna, utifrån löptid och kontraktstruktur, i CRR-regelverket.

Exponeringsvärdet multipliceras därefter med aktuell riskvikt och ger riskvägt exponeringsvärde. Eftersom samtliga medlemmar i Föreningen undertecknat ett garantiavtal, som innebär att de tar över ansvaret för Bolagets exponeringar, åsätts riskvikten noll för samtliga motpartsexponeringar. Riskvägt exponeringsbelopp blir således noll och kapitalkrav för motpartsrisk blir följaktligen också noll. Se tabell Kapitalkrav för motpartsrisk.

Kapitalkrav för motpartsrisk	2018	2017
Aktuell ersättningskostnad[1]	9 015,1	2 973,7
Potentiell framtida exponering	6 732,8	3 656,7
Exponeringsvärde	**15 747,9**	**6 630,4**
Riskvägt exponeringsvärde[2]	0,0	0,0
Kapitalkrav	**0,0**	**0,0**

1) Summa positiva bruttomarknadsvärden efter nettning inom varje nettningsavtal.

2) Garanti från kommunerna ger en riskvikt på 0 procent.

CVA-risk

Kreditvärdighetsjustering eller Credit Valuation Adjustment (CVA) är en prisjustering som tillämpas på derivat med hänsyn tagen till motpartens kreditvärdighet. CVA mäter alltså risken att marknadsvärdet på derivatkontrakt minskar till följd av att kreditvärdigheten hos motparten försämras.

Kapitalkrav för CVA-risk

Vid beräkning av kapitalkrav i pelare 1 för CVA-risk tillämpar Kommuninvest schablonmetoden i kapitaltäckningsregelverket, CRR. Som exponeringsvärde används det fullständigt justerade exponeringsvärdet, vilket innebär att hänsyn tas till säkerheternas riskreducerande effekter. I enlighet med regelverket exkluderas transaktioner med centrala motparter för clearing. Kapitalkravet för CVA-risk uppgick vid årsskiftet till 101,9 (60,4) mnkr.

Not 2 forts.

Koncentrationsrisk
Med koncentrationsrisk avses risk för förluster, utöver vad som är motiverat av en enskild kunds/emittents/motparts kreditvärdighet, till följd av att kunders/emittenters/motparters risk för fallissemang samvarierar. Att risken för fallissemang samvarierar kan förklaras av faktorer som exempelvis branschtillhörighet och geografisk tillhörighet.

Kommuninvests uppdrag, att tillhandahålla krediter till kommun- och regionsektorn, innebär att det finns koncentrationer i kreditgivningen. Kreditgivningskoncentrationen begränsas av limiter på utlåning till enskilda kunder. All utlåning omfattas av borgen från en eller flera medlemmar.

Koncentration mot emittenter i Bolagets derivatportfölj begränsas dels av limiter på enskilda motparter, dels genom en begränsning av hur stor andel av den totala derivatportföljen (nominell volym) som får utgöras av exponering mot enskild motpart. Mot bakgrund av att Föreningens medlemmar tecknar garantiavtal för Bolagets derivatexponeringar, tas inget kapitalbehov upp för koncentrationsrisk i derivatportföljen.

Koncentration mot emittenter i Bolagets likviditetsreserv begränsas av limiter på enskilda motparter samt av landlimiter. För denna koncentrationsrisk tar Koncernen upp kapitalbehov enligt nedan.

Kapitalbehov för koncentrationsrisk
De beräkningar av kapitalbehov för kreditriskrelaterad koncentrationsrisk som Koncernen genomfört bygger på den metod som finns beskriven i Finansinspektionens PM ”FI:s metoder för bedömning av enskilda risktyper inom pelare 2” från 2015-05-08.

Kreditrelaterade koncentrationsrisker mäts på tre koncentrationer; Geografisk koncentration, Branschspecifik koncentration och Namnkoncentration.

Koncentrationsrisker uppskattas med Herfindahl Index som innebär att exponeringar grupperas och viktas i förhållande till sin andel av total exponering. Ett högre Herfindahl Index innebär en större koncentration. Kapitalbehov för koncentrationsrisker beräknas därefter med hjälp av formler som en andel av kapitalbehovet för kreditrisk enligt pelare 1.

Vid beräkning per 2018-12-31 uppgick kapitalbehovet i pelare 2 för koncentrationsrisk till 16,6 (19,0) procent av kapitalkravet för kreditrisk enligt pelare 1, det vill säga 9,8 (5,5) mnkr.

Marknadsrisk
Marknadsrisk definieras som risken att nettomarknadsvärdet (det sammanlagda värdet) på Bolagets tillgångar och skulder minskar på grund av förändringar i riskfaktorer på den finansiella marknaden.

Marknadsrisk uppstår främst i upplåningsverksamheten samt vid placering av de medel som ingår i Bolagets likviditetsreserv. För att upplåningen ska vara stabil och effektiv behöver Bolaget vara aktivt på flera olika upplåningsmarknader. Därmed blir Bolaget exponerat mot marknadsrisker. Marknadsriskerna delas upp i ränterisk, valutarisk, kreditmarknadsrisk, övrig prisrisk samt avvecklingsrisk.

Med hjälp av derivatkontrakt begränsar Bolaget exponeringen mot marknadsrisk. Syftet med att tillåta viss exponering mot marknadsrisker är att göra verksamheten mer effektiv, inte att tillåta risktagande i spekulativt syfte.

Ränterisk
Med ränterisk avses risken att en förändring i ränteläget minskar nettomarknadsvärdet på Bolagets tillgångar och skulder. Ränterisk uppstår till följd av att räntebindningstider i tillgångar och skulder inte överensstämmer. Bolaget tar inga ränteriskpositioner i spekulationssyfte. För att Bolagets uppdrag ska kunna utföras effektivt med hänsyn till den konservativa risksynen sker ränteriskhanteringen via portföljmatchning. Det innebär att små, temporära, skillnader i räntebindningstid mellan tillgångar och skulder tillåts.

I tabellen nedan visas räntebindningstider för tillgångar och skulder. Räntebindningstiden för uppsägningsbar ut- och upplåning avser nästa möjliga uppsägningsdag.

Räntebindningstider	Nominella belopp						
2018	**0–3 mån**	**3 mån–1 år**	**1–5 år**	**5–10 år**	**Över 10 år**	**Utan ränta**	**Totalt**
Tillgångar							
Belåningsbara statsskuldförbindelser	36 095,0	2 103,1	875,0	–	–	–	39 073,1
Utlåning till kreditinstitut	1 870,7	–	–	–	–	–	1 870,7
Obligationer och räntebärande värdepapper	1 676,9	5 149,8	579,0	–	–	–	7 405,7
Utlåning	212 683,4	17 165,8	100 476,7	21 179,4	2 440,8	–	353 946,1
Derivat placeringar	8 971,9	–6 666,2	–2 220,0	–	–	–	85,7
Derivat utlåning	134 700,9	–13 072,6	–98 136,7	–21 292,5	–2 199,1	–	–
Övriga tillgångar	1 320,1	–	–	–	–	288,9	1 609,0
Summa tillgångar	**397 318,9**	**4 679,9**	**1 574,0**	**–113,1**	**241,7**	**288,9**	**403 990,3**
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	576,9	–	–	–	–	–	576,9
Emitterade värdepapper	53 767,8	53 748,7	271 161,1	20 720,9	1 250,0	–	400 648,5
Derivat upplåning	312 079,4	–34 141,0	–267 219,1	–20 720,9	–1 000,0	–	–11 001,6
Övriga skulder	4 551,8	–	–	–	–	70,0	4 621,8
Efterställda skulder	1 000,1	–	–	–	–	–	1 000,1
Eget kapital	–	–	–	–	–	8 248,6	8 248,6
Summa skulder och eget kapital	**371 976,0**	**19 607,7**	**3 942,0**	**–**	**250,0**	**8 318,6**	**404 094,3**
Skillnad mellan tillgångar och skulder	25 342,9	–14 927,8	–2 368,0	–113,1	–8,3	–8 029,7	–104,0

Not 2 forts.

Räntebindningstider	Nominella belopp						
2017	**0–3 mån**	**3 mån–1 år**	**1–5 år**	**5–10 år**	**Över 10 år**	**Utan ränta**	**Totalt**
Tillgångar							
Belåningsbara statsskuldförbindelser	17 474,7	1 222,2	5 623,4	–	–	–	24 320,3
Utlåning till kreditinstitut	698,5	–	–	–	–	–	698,5
Obligationer och räntebärande värdepapper	2 346,3	3 838,7	6 184,2	–	–	–	12 369,2
Utlåning	180 329,5	20 151,4	87 308,3	18 080,1	2 173,1	–	308 042,4
Derivat placeringar	24 374,3	–11 136,6	–12 773,6	–	–	–	464,1
Derivat utlåning	113 179,3	–16 068,1	–76 938,3	–18 241,5	–1 931,4	–	–
Övriga tillgångar	–	–	–	–	–	945,2	945,2
Summa tillgångar	**338 402,6**	**–1 992,4**	**9 404,0**	**–161,4**	**241,7**	**945,2**	**346 839,7**
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	558,8	729,2	–	–	–	–	1 288,0
Emitterade värdepapper	53 115,3	64 848,1	194 490,5	25 507,4	1 250,0	–	339 211,3
Derivat upplåning	260 421,4	–53 644,0	–183 229,1	–25 407,4	–1 000,0	–	–2 859,1
Övriga skulder	654,8	–	–	–	–	59,4	714,2
Efterställda skulder	1 000,1	–	–	–	–	–	1 000,1
Eget kapital	–	–	–	–	–	8 389,0	8 389,0
Summa skulder och eget kapital	**315 750,4**	**11 933,3**	**11 261,4**	**100,0**	**250,0**	**8 448,4**	**347 743,5**
Skillnad mellan tillgångar och skulder	22 652,2	–13 925,7	–1 857,4	–261,4	–8,3	–7 503,2	–903,8

Känslighetsanalys

Risken (exponeringen) i portföljen ska enligt fastställd styrelselimit inte överstiga 30 mnkr vid en procentenhets parallellförskjutning av avkastningskurvan. Dock tillåts ränterisken att under högst fem på varandra följande affärsdagar motsvara en exponering på maximalt 50 mnkr.

Vid årsskiftet uppgick exponeringen (i hela portföljen) till 9,3 (–11,0) mnkr vid en procentenhets parallellförskjutning (uppåt) av avkastningskurvan. En exponering med positivt värde innebär en positiv resultateffekt om räntan stiger och en negativ resultateffekt om räntan sjunker, till följd av att värdet på tillgångar och skulder förändras.

Om endast affärer värderade till verkligt värde beaktas, skulle resultatet förändras med 231,3 (211,8) mnkr vid en procentenhets parallellförskjutning (uppåt) av samtliga marknadsräntor.

Kapitalbehov för ränterisk

Kapitalbehovet för ränterisk i pelare 2 har beräknats utifrån Finansinspektionens modell för Ränterisk i bankboken. Modellen beräknar förändringen i värdet på Bolagets nettotillgångar givet ett antal förändringsscenarier för nollkupongskurvan. Förändringsscenarierna består dels av parallellförskjutningar uppåt och nedåt där storleken på förskjutningen baseras på historiska marknadsdata, dels av fyra stycken kurvlutningsförändringar där räntekurvan ökar eller minskar 200 baspunkter på korta eller långa löptider.

Som ett av de tio största instituten i Sverige beräknar Kommuninvest kapitalbehovet enligt den avancerade ansatsen, där kassaflöden grupperas per affärsdag. Kapitalbehov i pelare 2 för ränterisk är upptaget till 45,0 (31,1) mnkr.

Valutarisk

Med valutarisk avses risken att en förändring av en valutakurs minskar nettomarknadsvärdet (det sammanlagda värdet) på Bolagets tillgångar och skulder. Valutarisk uppstår om tillgångar och skulder i en specifik valuta i balansräkningen storleksmässigt inte överensstämmer. Bolaget säkrar alla kända framtida flöden med derivat. Dock uppkommer en valutarisk löpande av de räntenetton som genereras från avkastning på placeringar i utländska valutor.

Bolagets valutarisker härrör från det räntenetto som genereras av den del av likviditetsreserven som är nominerad i USD eller EUR. Denna risk begränsas genom att kontinuerligt växla sådan avkastning till svenska kronor. Maximal tillåten exponering är motsvarande 5 mnkr i respektive valuta.

Kapitalbehov för valutarisk

Bolagets exponering mot valutarisk är så låg att det inte längre föreligger ett lagstadgat kapitalkrav.

Kapitalbehov i pelare 2 beräknas genom att exponeringen multipliceras med rörelserna i valutakurserna under året. Under år 2018 rörde sig valutakurserna SEK/EUR och SEK/USD med upp till 6 (6) procent per månad. En valutakursförändring på 6 (6) procent, på en exponering på 5 mnkr, skulle innebära ett kapitalbehov på 0,3 (0,3) mnkr per månad. På årsbasis motsvarar detta följaktligen ett kapitalbehov på 3,6 (3,6) mnkr.

Not 2 forts.

Tillgångar och skulder fördelat per valuta	Redovisade värden							
2018	**SEK**	**EUR**	**USD**	**JPY**	**AUD**	**Övriga valutor**	**Verkligt värde justering**	**Totalt**
Tillgångar								
Belåningsbara statsskuldförbindelser	36 225,2	–	3 020,6	–	–	–	–15,5	39 230,3
Utlåning till kreditinstitut	735,1	92,2	1 043,4	–	0,0	0,0	–	1 870,7
Obligationer och räntebärande värdepapper	1 092,3	523,9	5 861,8	–	–	–	–20,2	7 457,8
Utlåning	354 372,8	–	–	–	–	–	1 337,2	355 710,0
Derivat	–116 089,6	1 012,2	117 814,2	1 438,7	954,7	4 215,6	1 987,4	11 333,2
Övriga tillgångar	437,5	0,1	1 170,9	0,3	–	0,2	–	1 609,0
Summa tillgångar	**276 773,3**	**1 628,4**	**128 910,9**	**1 439,0**	**954,7**	**4 215,8**	**3 288,9**	**417 211,0**
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	0,3	576,2	–	0,3	–	0,2	7,0	584,0
Emitterade värdepapper	221 264,5	410,4	141 468,2	11 280,9	4 109,0	18 898,9	–635,0	396 796,9
Derivat skuld	44 571,0	641,9	–15 176,0	–9 842,2	–3 154,3	–14 683,3	3 602,5	5 959,6
Övriga skulder	2 001,1	0,1	2 620,6	–	–	–	–	4 621,8
Efterställda skulder	1 000,1	–	–	–	–	–	–	1 000,1
Eget kapital	7 934,2	–	–	–	–	–	314,4	8 248,6
Summa skulder och eget kapital	**276 771,2**	**1 628,6**	**128 912,8**	**1 439,0**	**954,7**	**4 215,8**	**3 288,9**	**417 211,0**
Skillnad tillgångar och skulder	**2,1**	**–0,2**	**–1,9**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**
Effekt (före skatt) av en 10 procents ökning av valutakurs i SEK gentemot utländsk valuta	–	0,0	–0,2	–	0,0	0,0	–	–

Tillgångar och skulder fördelat per valuta	Redovisade värden							
2017	**SEK**	**EUR**	**USD**	**JPY**	**AUD**	**Övriga valutor**	**Verkligt värde justering**	**Totalt**
Tillgångar								
Belåningsbara statsskuldförbindelser	18 206,1	1 386,6	5 055,5	–	–	–	–12,4	24 635,8
Utlåning till kreditinstitut	569,4	37,4	91,7	–	–	–	–	698,5
Obligationer och räntebärande värdepapper	960,0	2 457,3	9 095,7	–	–	–	–13,0	12 500,0
Utlåning	308 486,1	–	–	–	–	–	1 661,2	310 147,3
Derivat	–37 835,1	–1 686,5	36 969,1	3 636,0	968,9	3 928,7	2 063,5	8 044,6
Övriga tillgångar	896,7	0,0	42,7	–	–	5,8	–	945,2
Summa tillgångar	**291 283,2**	**2 194,8**	**51 254,7**	**3 636,0**	**968,9**	**3 934,5**	**3 699,3**	**356 971,4**
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	–	553,0	–	734,3	–	5,8	25,3	1 318,4
Emitterade värdepapper	180 945,4	1 726,2	130 610,5	3 001,5	5 044,9	14 888,8	1 538,5	337 755,8
Derivat skuld	101 041,4	–84,6	–80 011,6	–99,8	–4 076,0	–10 960,1	1 984,6	7 793,9
Övriga skulder	58,4	–	655,8	–	–	–	–	714,2
Efterställda skulder	1 000,1	–	–	–	–	–	–	1 000,1
Eget kapital	8 238,1	–	–	–	–	–	150,9	8 389,0
Summa skulder och eget kapital	**291 283,4**	**2 194,6**	**51 254,7**	**3 636,0**	**968,9**	**3 934,5**	**3 699,3**	**356 971,4**
Skillnad tillgångar och skulder	**–0,2**	**0,2**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**
Effekt (före skatt) av en 10 procents ökning av valutakurs i SEK gentemot utländsk valuta	–	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	–	–

Not 2 forts.

Kreditmarknadsrisk
Med kreditmarknadsrisk avses risken att en förändring av en basis- eller kreditspread på marknaden minskar nettomarknadsvärdet (det sammanlagda värdet) på Bolagets tillgångar och skulder. Kreditmarknadsrisk uppstår primärt till följd av obalanser i löptid mellan tillgångar och skulder värderade till verkligt värde.

Kreditmarknadsrisk delas vidare in i kreditspreadrisk på tillgångar, kreditspreadrisk på skulder, kreditspreadrisk på derivat (CVA-risk) samt basisswaprisk. Med kreditspreadrisk på tillgångar respektive derivat avses risken att en förändring i motpartens kreditspread minskar värdet på Bolagets tillgångar respektive derivat. Med kreditrisk på skulder avses risken att en förändring i Bolagets kreditspread ökar värdet på Bolagets skulder. Med basisswaprisk avses risken att en ändring i basisswapspreaden mellan två valutor påverkar marknadsvärdet av valutarelaterade derivatkontrakt negativt.

Bolaget begränsar kreditmarknadsrisken genom god löptidsmatchning mellan tillgångar (utlåning och placeringar) och skulder (upplåning och eget kapital).

Nedan visas Bolagets känslighet för generella förändringar i marknadens kreditspreadar motsvarande en basispunkts parallellförskjutning (uppåt).

Känslighet kreditmarknadsrisk	2018	2017
Placeringar, verkligt värde option	–1,1	–2,9
Placeringar, tillgänglig för försäljning	–	–0,2
Utlåning	–23,8	–15,8
Upplåning	26,0	18,8
Totalt	**1,1**	**–0,1**

Kapitalbehov för kreditmarknadsrisk
Ett totalt kapitalbehov i pelare 2 för kreditmarknadsrisk (exklusive kreditspreadrisk derivat) beräknas för ett antal scenarier. Det största kapitalbehovet som beräknats för ett enskilt huvudscenarie kommer sedan utgöra Bolagets kapitalbehov för kreditmarknadsrisk. De huvudscenarier som ligger till grund för kapitalbehovsberäkningen är antingen teoretiska eller framtagna utifrån faktiska marknadsförändringar för utvalda tidsperioder.

De historiska scenarierna ska fånga perioder då rörelserna på de kreditmarknader där Bolaget har affärstransaktioner var som störst. De historiska scenarierna inkluderar även scenarier där kredit- och basisswaprörelser med hjälp av matematiska modeller simuleras, med en viss sannolikhetsnivå, utifrån marknadsdata från olika valda tidsperioder.

De teoretiska scenarierna är framtagna med utgångspunkt från de kreditmarknadsrisker som förknippas med och kan uppstå utifrån Bolagets affärsmodell. Dessa scenarier inkluderas för att säkerställa att kapitalbehovet täcker alla risker som kan uppkomma med Bolagets affärsmodell då de historiska scenarierna inte nödvändigtvis behöver täcka alla varianter av scenarier som kan uppkomma.

Vid beräkning per 2018-12-31 uppgick totalt kapitalbehov för kreditmarknadsrisk till 1 530,0 (1 434,0) mnkr.

Övrig prisrisk
Med övrig prisrisk avses risken för att en ändring i prisläget för underliggande tillgångar och index, till exempel aktier eller aktieindex, minskar nettovärdet (det sammanlagda värdet) av Bolagets tillgångar och skulder. Bolaget använder sig av derivat för att säkra prisrisken med avseende på underliggande tillgångar och index. Detta gör att ingen övrig prisrisk kvarstår.

Avvecklingsrisk
Med avvecklingsrisk avses risken att en motpart i en transaktion i räntebärande instrument eller utländsk valuta, före avräkning, inte kan fullfölja sina åtaganden och att Bolaget får ökade kostnader för att ingå en ersättningsaffär. Bolagets process för hantering av motpartsrisker omfattar även hantering av avvecklingsrisker. Bolaget arbetar proaktivt för att undvika förluster till följd av avvecklingsrisker.

Affärsrisk och strategisk risk
Affärsrisk är risken för minskade intäkter eller ökade kostnader till följd av att faktorer i den externa affärsmiljön (till exempel marknadsförhållanden, kundbeteende, teknologisk utveckling) har en negativ påverkan på volymer och marginaler. Alla avdelningar i Bolaget arbetar löpande med omvärldsbevakning inom sina respektive områden.

Strategisk risk är den långsiktiga risken för förlust på grund av felaktiga och missriktade strategiska val och affärsbeslut, felaktigt genomförande av beslut, felaktig implementering av beslut eller brist på lyhördhet avseende förändringar i samhället, regelsystem eller finansbranschen och/eller den kommunala sektorn. Bolaget har en process för att utveckla strategiska mål som styrelsen fastställer. Strategiska risker minimeras genom att strategiska beslut fattas på väl underbyggd analys och att beslut av strategisk art ofta fattas av styrelsen.

I dessa risker ryms bland annat intjäningsrisken som innebär risken för förlust till följd av att intäkter eller kostnader avviker i förhållande till affärsplan och prognos. Bolagets goda löptidsmatchning av tillgångar och skulder innebär goda möjligheter att överföra förändrade upplåningskostnader till kunderna, vilket begränsar intjäningsriskerna. Den goda matchningen innefattar även tillgångar och skulder i olika valutor, vilket begränsar intjäningsriskerna som härstammar från förändringar av fx- och basisspreadar.

Känslighetsanalys på Bolagets räntenetto utifrån en förändring av samtliga marknadsräntor
Effekten på Bolagets räntenetto, som också påverkar resultatet, analyseras utifrån två scenarier: en parallellförskjutning uppåt om 100 baspunkter och en parallellförskjutning nedåt på 50 baspunkter. Med tanke på de generellt sett mycket låga marknadsräntorna görs scenarierna asymmetriska; räntan ändrades mindre i scenariot där räntan sjunker ytterligare.

Bolaget har en god matchning av kassaflöden mellan tillgångar och skulder. Enda undantaget är tillgångar som finansieras av det egna kapitalet vilket saknar kassaflöden. Intjäningen från dessa tillgångar som finansieras av eget kapital kommer därför att öka om marknadsräntorna stiger samt på motsvarande sätt minska om marknadsräntorna sjunker.

Om samtliga marknadsräntor ökade med 100 baspunkter vid årsskiftet skulle räntenettot på ett års sikt öka med 229 (104) mnkr, under förutsättning att balansräkningens storlek och sammansättning inte ändras, och på motsvarande sätt om samtliga marknadsräntor vid årsskiftet sjönk med 50 baspunkter skulle räntenettot efter ett år ha minskat med 115 (52) mnkr.

Kapitalkrav för affärsrisk och strategisk risk
Bolaget har inte avsatt något kapitalkrav för affärsrisk och strategisk risk. Däremot utvärderas dessa risker som en del av Bolagets stresstester i kapitalplaneringsbufferten.

Likviditets- och finansieringsrisk
Med likviditetsrisk avses risken att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

Not 2 forts.

Den korta likviditetsrisken motsvarar risker i den dagliga likviditetshanteringen där oförutsedda händelser skulle kunna göra att Bolaget får svårt att uppfylla sina förpliktelser. Denna risk begränsas genom att hålla en likviditetsreserv med högliktvida tillgångar. Den korta likviditetsrisken begränsas ytterligare genom att Bolaget är fullvärdig medlem i Riksbankens betalningssystem, RIX, genom vilket Bolaget bland annat kan låna mot säkerhet.

Den strukturella likviditetsrisken (finansieringsrisk) motsvarar risken att Bolaget inte i förväg har finansierat sina långsiktiga åtaganden. Denna risk begränsas dels genom tillgång till diversifierad upplåning, dels genom god löptidsmatchning mellan tillgångar och skulder.

Diversifierad upplåning

Kommuninvests likviditetshantering präglas av en restriktiv syn på likviditetsrisk. Bolaget har en diversifierad upplåning med tillgång till flera olika kapitalmarknader. Detta för att säkerställa att upplåningen ger förutsättningar för att möta nyutlåning, omsättningar och upplåningsförfall även vid försvårade marknadsförhållanden. Strategisk upplåning sker i Bolagets svenska obligationsprogram, benchmarkupplåning i USD inom EMTN-programmet (Euro Medium Term Note), ECP-programmet (Euro-Commercial Paper) samt i den japanska marknaden. I sådana program upprätthåller Bolaget en kontinuerlig marknadsnärvaro.

Total upplåning per instrumenttyp
2018 (2017)

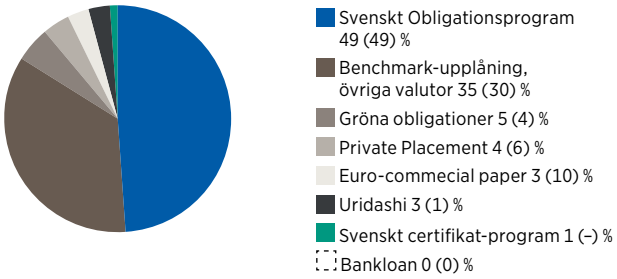

Total upplåning per valuta
2018 (2017)

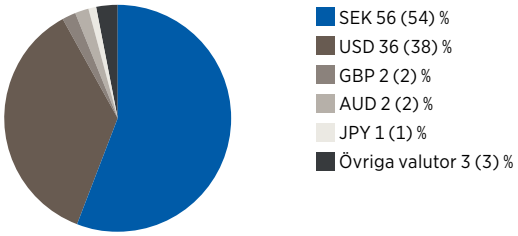

God matchning mellan tillgångar och skulder

Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder har olika löptider. För att minimera denna risk eftersträvar Bolaget en god matchning mellan tillgångar (utlåning och placeringar) och skulder (upplåning och eget kapital). Målet är att tillgångar och skulder med löptider över ett år ska matchas. I grafen nedan åskådliggörs balansräkningens förfalloprofil, vilken visar på god matchning mellan tillgångar och skulder.

Den genomsnittliga löptiden i Bolagets utestående upplåning uppgick vid årets slut till 2,3 (2,2) år om tidigast möjliga uppsägningsdatum används vid beräkningen. Vid uppsägningsbar upplåning har placeraren rätt att under vissa förutsättningar i förtid begära återbetalning av utlånade medel.

Den genomsnittliga löptiden för Bolagets tillgångar uppgick vid årets slut till 2,3 (2,2) år, varav den genomsnittliga kapitalbindningen i Bolagets utlåningsportfölj var 2,6 (2,4) år och kapitalbindningen i likviditetsreserven var 0,2 (0,6) år.

Förfalloprofil balansräkning
2018-12-31
Mdkr

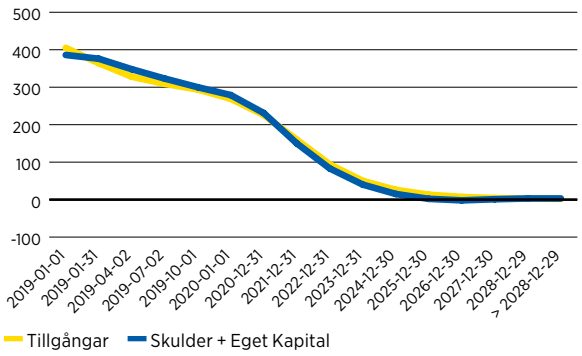

Förfalloprofil balansräkning
2017-12-31
Mdkr

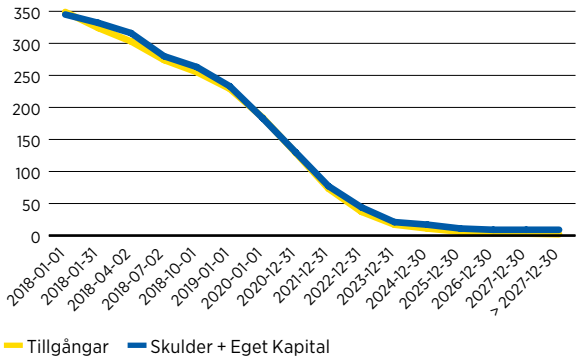

Not 2 forts.

Löptidsanalys
I löptidsanalysen nedan visas odiskonterade kassaflöden, inklusive amorteringar och räntebetalningar, utifrån återstående avtalade förfallotidpunkter. Samtliga flöden är omräknade med avistakurs till svenska kronor.

	Kontraktsenliga ej diskonterade kassaflöden							
2018	På anfordran	0–3 mån	3 mån–1 år	1–5 år	> 5 år	Saknar löptid	Totalt	Redovisat värde
Tillgångar								
Belåningsbara statsskuldförbindelser	–	36 227,8	2 148,8	907,9	–	–	39 284,5	39 230,3
Utlåning till kreditinstitut	–	1 870,7	–	–	–	–	1 870,7	1 870,7
Obligationer och räntebärande värdepapper	–	1 734,5	5 234,9	605,8	–	–	7 575,2	7 457,8
Utlåning	–	37 761,1	45 995,6	247 541,6	31 160,8	–	362 459,1	355 710,0
Derivat	–	8 877,9	6 020,7	10 143,8	82,0	–	25 124,4	11 333,2
Övriga tillgångar	–	1 609,0	–	–	–	–	1 609,0	1 609,0
Summa tillgångar	**–**	**88 081,0**	**59 400,0**	**259 199,1**	**31 242,8**	**–**	**437 922,9**	**417 211,0**
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	–	0,9	0,3	581,6	–	–	582,8	584,0
Emitterade värdepapper	–	46 167,1	64 109,7	283 435,2	22 723,3	–	416 435,3	396 796,9
Derivat skuld	–	1 103,7	1 389,3	1 315,8	–137,1	–	3 671,7	5 959,6
Övriga skulder	–	4 621,8	–	–	–	–	4 621,8	4 621,8
Efterställda skulder	–	3,8	12,3	93,8	1 625,1	–	1 735,0	1 000,1
Eget kapital	–	–	–	–	–	8 248,6	8 248,6	8 248,6
Summa skulder och eget kapital	**–**	**51 897,3**	**65 511,6**	**285 426,4**	**24 211,3**	**8 248,6**	**435 295,2**	**417 211,0**
Total skillnad	**–**	**36 183,7**	**–6 111,6**	**–26 227,3**	**7 031,5**	**–8 248,6**	**2 627,7**	**–**
Utställda lånelöften	1 213,5	–	–	–	–	–	**1 213,5**	**–**
Beviljad, ej utbetald utlåning[1]	–	–1 992,0	20,7	1 373,8	680,2	–	**82,6**	**–**

	Kontraktsenliga ej diskonterade kassaflöden							
2017	På anfordran	0–3 mån	3 mån–1 år	1–5 år	> 5 år	Saknar löptid	Totalt	Redovisat värde
Tillgångar								
Belåningsbara statsskuldförbindelser	–	17 534,9	1 368,8	5 823,9	–	–	24 727,6	24 635,8
Utlåning till kreditinstitut	–	698,5	–	–	–	–	698,5	698,5
Obligationer och räntebärande värdepapper	–	1 601,8	4 789,2	6 306,4	–	–	12 697,4	12 500,0
Utlåning	–	27 911,4	61 535,7	199 063,1	27 206,2	–	315 716,4	310 147,3
Derivat	–	1 598,5	3 209,8	5 005,9	197,4	–	10 011,6	8 044,6
Övriga tillgångar	–	945,2	–	–	–	–	945,2	945,2
Summa tillgångar	**–**	**50 290,3**	**70 903,5**	**216 199,3**	**27 403,6**	**–**	**364 796,7**	**356 971,4**
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	–	5,8	745,3	562,2	–	–	1 313,3	1 318,4
Emitterade värdepapper	–	29 852,4	75 665,8	212 028,7	27 619,7	–	345 166,6	337 755,8
Derivat skuld	–	719,0	1 185,9	4 104,0	–121,9	–	5 887,0	7 793,9
Övriga skulder	–	714,2	–	–	–	–	714,2	714,2
Efterställda skulder	–	2,7	10,3	96,3	1 727,8	–	1 837,1	1 000,1
Eget kapital	–	–	–	–	–	8 389,0	8 389,0	8 389,0
Summa skulder och eget kapital	**–**	**31 294,1**	**77 607,3**	**216 791,2**	**29 225,6**	**8 389,0**	**363 307,2**	**356 971,4**
Total skillnad	**–**	**18 996,2**	**–6 703,8**	**–591,9**	**–1 822,0**	**–8 389,0**	**1 489,5**	**–**
Utställda lånelöften	1 834,3	–	–	–	–	–	**1 834,3**	**–**
Beviljad, ej utbetald utlåning[1]	–	–1 525,7	–701,6	1 939,8	359,5	–	**72,0**	**–**

1) Negativt belopp avser utflöde och positivt belopp avser inflöde.

Not 2 forts.

Likviditetsreserv
För att säkerställa god likviditetsberedskap även under perioder av stress (t.ex. försvårade finansieringsmöjligheter på kapitalmarknaderna) har Bolaget en likviditetsreserv. Likviditetsreserven definieras som bolagets innehav i värdepapper, placeringsrepor samt banktillgodohavanden. Banktillgodohavanden avser placeringar som saknar underliggande värdepapper. Bolagets innehav i egna värdepapper samt värdepapper ställda som säkerhet exkluderas från reserven.

Storleken på likviditetsreserven styrs utifrån principen att tillräcklig volym ska hållas för att Bolagets likviditetsbehov ska kunna mötas även under perioder med stor oro på de finansiella marknaderna.

Vidare ska Bolagets likviditetsreserv bestå av tillgångar med god kreditkvalitet samt hög omsättnings- och repobarhet. Placeringar får endast ske i likvida räntebärande värdepapper samt banktillgodohavanden som har senior status vid en obeståndssituation och som ur kapitaltäckningssynpunkt är maximalt 50 procent riskviktade. Placeringar får innehålla implicita eller explicita nollräntegolv men inga andra strukturer.

Likviditetsmått
Likviditetstäckningsgraden, Liquidity Coverage Ratio (LCR), mäter förhållandet mellan högliquida tillgångar och nettokassautflödet under en trettiodagarsperiod, i stressat läge. En likviditetstäckningsgrad på 100 procent säkerställer därmed, på kort sikt, att Bolagets likviditetsreserv består av tillräckligt med högliquida tillgångar för att i ett stressat läge möta nettokassautflödet under de kommande 30 dagarna.

Kommuninvest mäter och övervakar LCR på daglig basis. Dels på total nivå, dels för signifikanta valutor, dvs. inom varje separat valuta där Bolaget har upplåning som uppgår till minst 5 procent av total upplåning, vilka är SEK och USD. Enligt styrelselimit får inte LCR-kvoten underskrida 110 procent. Detta krav omfattar alla valutor sammanräknade samt separat i valutorna EUR och USD, givet att respektive valuta är en så kallad signifikant valuta. För SEK har styrelsen fastställt en limit på 50 procent.

Den höga andelen statsobligationer och andra likvida tillgångar i Bolagets likviditetsreserv gör att likviditetstäckningsgraden med god marginal överstiger myndigheternas krav. Bolagets LCR enligt CRR-regelverket var per den 31 december 2018 totalt 247,5 (206,7) procent samt 327,1 (472,4) procent i USD och 331,3 (234,0) procent i SEK (se tabell nedan).

När det gäller mått som avser den strukturella likviditetsrisken mäter och övervakar Bolaget den stabila nettofinansieringskvoten (Net Stable Funding Ratio), dvs. förhållandet mellan tillgänglig stabil finansiering och Bolagets behov av stabil finansiering. Bolaget har sedan år 2016 en styrelselimit som innebär att NSFR-kvoten inte får underskrida 110 procent. Vid årsskiftet var NSFR-kvoten 143,3 (137,1) procent.

	2018			2017		
Likviditetstäckningsgrad, Liquidity Coverage Ratio (LCR) enligt CRR-regelverket	**Totalt**	**USD**	**SEK**	**Totalt**	**USD**	**SEK**
Extremt högliquida tillgångar (Nivå 1) exkl. säkerställda obligationer	45 238,3	993,5	35 820,8	35 954,3	1 692,1	18 595,2
Extremt högliquida säkerställda obligationer (Nivå 1)	–	–	–	–	–	–
Högliquida tillgångar (Nivå 2)	–	–	–	–	–	–
Likviditetsbuffert, mnkr	**45 238,3**	**993,5**	**35 820,8**	**35 954,3**	**1 692,1**	**18 595,2**
Kassautflöden, mnkr	21 461,6	1 215,1	12 742,0	21 835,2	1 432,8	12 364,2
Kassainflöden[1], mnkr	3 183,0	911,3	1 929,9	4 442,9	1 074,6	4 416,1
Nettokassautflöde, mnkr	**18 278,6**	**303,8**	**10 812,1**	**17 392,3**	**358,2**	**7 948,1**
Likviditetstäckningskvot (%)	**247,5**	**327,1**	**331,3**	**206,7**	**472,4**	**234,0**

1) Vid beräkning av nettokassautflöde får kassainflöden endast medräknas med högst 75 procent av kassautflöden.

Operativ risk
Med operativ risk avses risken för förluster till följd av att interna processer och rutiner är felaktiga eller inte ändamålsenliga, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker. Operativ risk är del av bolagets verksamhet och kan inte helt undvikas, elimineras eller transfereras till annan part. Däremot kan Kommuninvest genom en god styrning och kontroll minska sannolikheten för dess inträffande och reducera de konsekvenser som kan uppstå till följd av operativ risk.

Riskhantering
Operativ risk finns i hela verksamheten och kan aldrig helt undvikas. Riskhantering och analys sker löpande. Självutvärdering, incidenthantering, godkännandeprocess vid förändring samt beredskaps- och kontinuitetsplanering är metoder som används för att identifiera, hantera och analysera operativ risk. Riskerna reduceras genom god styrning och kontroll och därmed hålls den operativa risken på en kontrollerad och acceptabel nivå.

Riskhantering inom Kommuninvest utgörs av en enhetlig mätning och rapportering av operativa risker. En analys av risknivån i all verksamhet genomförs regelbundet och rapporteras till styrelse, VD och företagsledning. Enheten operativ risk inom Risk- och kontrollavdelningen har det övergripande ansvaret för de metoder och rutiner som används vid mätning, identifiering, kontroll, bedömning, analys, värdering samt rapportering av operativa risker. Arbetet med att hantera operativ risk bedrivs utifrån Kommuninvests riskaptit och de väsentliga processerna för verksamheten.

Metoder för att identifiera, hantera och analysera operativa risker

Riskindikatorer
Riskindikatorer är ett mått på effekter av styrning och kontroll inom Bolaget, som löpande ska följas upp och analyseras för att ge indikationer för verksamheten om dess risker ökat.

Självutvärdering
Operativa risker kan uppstå inom alla olika delar av Bolagets verksamhet. De operativa riskerna har gemensamt att deras storlek endast i liten utsträckning påverkas av externa faktorer, såsom förändringar av marknadskurser eller kreditvärdigheten hos olika kunder eller motparter. Operativa risker uppstår i stället genom brister i Kommuninvests egen verksamhet och/eller organisation. Mot bakgrund av detta ansvarar VD gemensamt med samtliga avdelningschefer för att årligen genomföra minst en årlig självutvärdering av de operativa nettoriskerna

Not 2 forts.

i Bolagets produkter, tjänster, funktioner, processer och IT-system. Resultatet av självutvärderingen rapporteras årligen till styrelse, VD och företagsledning.

Stresstester
Stresstester är ett verktyg för att tillse att Kommuninvest håller ett framåtblickande perspektiv inom sin riskhantering och kapitalplanering. Stresstest är ett samlingsnamn för olika typer av utvärderingar som Bolaget genomför i verksamheten, erfarenhetsbaserade eller hypotetiska, i syfte att kvantifiera risker och att mäta Bolagets förmåga att hantera situationer av extraordinär karaktär. Stresstest ska genomföras med hjälp av scenarioanalyser eller känslighetsanalyser.

Incidenthantering
En inträffad händelse som ska rapporteras definieras som en händelse som avviker från det förväntade. Händelser som ska rapporteras är materialiserade risker, det vill säga händelser i omvärlden eller inom Kommuninvest som innebär, eller skulle kunna innebära, en negativ påverkan på Bolagets verksamhet, tillgångar eller anseende.

Kommuninvest ska på ett organiserat och strukturerat sätt spåra händelser (incidenter) som ska rapporteras, vilket ska grunda sig på Bolagets fastställda instruktion för rapportering av sådana händelser. Händelser som avviker från det förväntade ska så långt det är möjligt rapporteras och hanteras inom det verksamhetsområde eller den process där risken uppstår. Respektive verksamhetschef ansvarar för att anställda rapporterar sådana händelser och att åtgärder vidtas för att hantera händelserna.

Process för godkännande av nya produkter, tjänster, marknader, valutor, IT-system samt organisations- och verksamhetsförändringar (NPAP)
Kommuninvests godkännandeprocess ska initieras då det i Bolagets verksamhet uppstår eller identifieras ett behov av en ny eller väsentlig förändring i befintlig produkt, tjänst, marknad, valuta, process, eller IT-system. Processen ska även initieras i samband med större förändringar i företagets verksamhet eller organisation. Syftet med processen är att identifiera och hantera riskerna som kan uppstå i samband med förändring. Skriftligt underlag till beslut om godkännande ska tas fram i enlighet med mallar för verksamhetsstyrning av initiativtagaren som driver frågan. Underlaget ska framarbetas i dialog med Bolagets samtliga berörda funktioner.

Kontinuitetshantering
Organisationen ska arbeta med krisförebyggande arbete. Detta sker i verksamheten under ledning av respektive avdelningschef. Som stöd ska riktlinjer i form av säkerhetsinstruktioner, planer för kontinuitetshantering och säkerhetsrutiner finnas. För att säkerställa att kontinuitetshanteringen har en samordnande, uppföljande och rapporterande funktion i Bolaget har VD tillsatt en Krisgrupp. Minst årligen ska styrelsen informeras gällande resultat från tester av beredskaps-, kontinuitets- och återställningsplaner.

Kapitalkrav för operativ risk
Kommuninvest använder basmetoden för att fastställa kapitalkravet för operativ risk. Metoden beräknar kapitalkravet utifrån 15 procent av snittet av de tre senaste årens rörelseintäkter. Kommuninvest kapitalkrav i pelare 1 för operativa risker uppgår till 152,7 (149,2) mnkr.

Ryktesrisk
Ryktesrisk är risken för inkomstbortfall från potentiella och existerande kunder om dessa förlorar tilltron till Bolaget på grund av negativ publicitet eller rykten om Bolaget eller allmänt om den kommunala sektorn. Ryktesrisk är också risken för ökad upplåningskostnad om potentiella eller existerande investerare förlorar tilltron till Bolaget på grund av negativ publicitet eller rykten om Bolaget eller allmänt om den kommunala sektorn. Bolaget arbetar förebyggande med mediabevakning och har medarbetare som har fördjupad kunskap inom området för att förebygga och möta eventuella rykten om Bolaget.

Residualrisk
Residualrisk är risken för att etablerade tekniker avseende riskmätning och riskreducering som Bolaget använder sig av visar sig mindre effektiva än vad som förväntas. För att minska risken för fel använder Bolaget medvetet relativt enkla metoder och tekniker för att mäta risk, kapitalbehov och riskaptit. Bolaget genomför såväl framåtblickande som tillbakablickande analyser av samtliga risktyper. I den interna kapitalutvärderingen tas negativa scenarion upp för att säkerställa att påverkan på Bolaget inte är större än förväntat.

Kapitaltäckning Koncernen
Kapitaltäckningen beräknas sedan 1 januari 2014 enligt CRR[1]. De kapitalbuffertar som ska införas enligt CRD IV[2] kräver först implementering i svensk lagstiftning vilket har skett genom Lag (2014:966) om kapitalbuffertar. För Koncernen är det enbart kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 procent samt den kontracykliska bufferten som är gällande, vars storlek baseras på kreditexponeringarnas geografiska tillhörighet. Per 2018-12-31 uppgick det kontracykliska buffertkravet till 1 procent. Koncernen omfattas inte av kravet på systemriskbuffert och Bolaget har inte heller identifierats som ett systemviktigt institut. Koncernen uppfyller buffertkraven med god marginal.

1) Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

2) Europaparlamentets och Rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag om ändring av direktiv 2002/87/EG och med upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

Not 2 forts.

Kapitalbas	2018	2017
Andelskapital[1]	6 889,9	6 102,9
Ej utdelade vinstmedel[2]	628,6	543,2
Ackumulerat annat totalresultat och andra reserver	12,0	–0,7
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	**7 530,5**	**6 645,4**
Ytterligare värdejusteringar[3]	–177,5	–145,9
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	**–177,5**	**–145,9**
Summa kärnprimärkapital	**7 353,0**	**6 499,5**
Primärkapitaltillskott	–	–
Summa primärkapital	**7 353,0**	**6 499,5**
Förlagslån[4]	200,0	400,0
Summa supplementärt kapital	**200,0**	**400,0**
Totalt kapital	**7 553,0**	**6 899,5**

1) Finansinspektionen har 2018-05-14 lämnat tillstånd att klassificera inbetalda medlemsinsatser till Kommuninvest ekonomisk förening som kärnprimärkapitalinstrument för konsoliderad situation, utan att aktier har köpts i Kommuninvest i Sverige AB. För att få använda medlemsinsatser som kärnprimärkapital var Kommuninvest ekonomisk förening tidigare tvungna att köpa aktier i Kommuninvest i Sverige AB och därefter ansöka hos Finansinspektionen om att få använda aktiekapitalet som kärnprimärkapital. Under tidigare gällande regler har avdrag skett per 2017-12-31 om 666,7 mnkr. Avdraget avser inbetalda medlemsinsatser för vilka aktier i Kommuninvest i Sverige AB ännu ej var köpta.

2) Avdrag har skett om årets resultat om 718,1 (1 075,9) mnkr.

3) Avdrag beräknad enligt EBA:s tekniska standard avseende försiktig värdering. Syftet är att justera för värderingsosäkerhet avseende positioner värderade och redovisade till verkligt värde.

4) 30-årigt förlagslån med 3 månaders rörlig ränta knuten till Stibor. Förlagslånet är giltigt som supplementärt kapital enligt CRR, i enlighet med övergångsreglerna.

Riskexponeringsbelopp och minimikapitalbelopp	2018		2017	
Kapitalkrav, pelare 1	**Riskexponering**	**Kapitalkrav**	**Riskexponering**	**Kapitalkrav**
Kapitalkrav för kreditrisker (schablonmetoden)	734,6	58,8	361,2	28,9
varav exponeringar mot institut	*665,7*	*53,3*	*299,5*	*24,0*
varav exponeringar mot företag	*68,9*	*5,5*	*61,7*	*4,9*
Operativa risker, basmetoden	1 909,2	152,7	1 865,6	149,2
Kreditvärdighetsjustering	1 273,4	101,9	754,4	60,4
Totalt riskexponeringsbelopp och minimikapitalbelopp	**3 917,2**	**313,4**	**2 981,2**	**238,5**

Kapitaltäckningsrelationer	2018	2017
Kärnprimärkapitalrelation	187,7 %	218,0 %
Primärkapitalrelation	187,7 %	218,0 %
Total kapitalrelation	192,8 %	231,4 %

Buffertkrav	2018	2017
Kapitalkonserveringsbuffert	2,5 %	2,5 %
Kontracyklisk buffert	1,0 %	1,0 %
Summa buffertkrav	**3,5 %**	**3,5 %**
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert	**179,7 %**	**210,0 %**

Internt bedömt kapitalbehov	2018	2017
Kapitalkrav, pelare 2		
Kreditrisk	133,5	128,9
Marknadsrisker	1 578,6	1 468,7
Övrig risk[1]	801,7	–
Totalt internt bedömt kapitalbehov	**2 513,8**	**1 597,6**

1) Risk för alltför låg bruttosoliditetsgrad.

Kommuninvests kapitalplanering syftar till att verksamheten skall vara fullgott kapitaliserat för att möta såväl aktuella som kommande regelkrav. För mer information om Kommuninvests interna kapitalutvärdering och kapitalplan, se sidorna 34–35.

Information som skall lämnas enligt kommissionens genomförandeförordning nr 1423/2013 av den 20 december 2013 om tekniska standarder för genomförande med avseende på de upplysningskrav om kapitalbas som gäller för institut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, FFFS 2008:25, se Kommuninvests webbplats.

Bruttosoliditet Koncernen

Bruttosoliditetsgraden definieras som relationen mellan primärkapitalet och de totala exponeringarna i tillgångar och åtaganden. Vad gäller utlåningsportföljen och likviditetsreserven är exponeringen det redovisade värdet. För derivattillgångar beräknas exponeringen genom att summera exponeringarna i enskilda nettningsavtal med derivatmotparter. Till denna exponering läggs den möjliga framtida exponeringen beräknad enligt en schablon (marknadsvärderingsmetoden) som är fastställd i CRR, EU:s kapitalkravsförordning. Även åtaganden utanför balansräkningen åsätts ett exponeringsbelopp. Exponeringsbeloppet beräknas utifrån sannolikheten för att åtagandet kommer att tas i anspråk. För Kommuninvest berör detta utställda lånelöften samt beviljade ej utbetalde lån.

	2018	2017
Balansomslutning	417 211,0	356 971,4
Avgår tillgångsbelopp som dragits av för att fastställa kärnprimärkapital	–177,5	–145,9
Avgår derivat enligt balansräkningen	–11 333,2	–8 044,6
Tillkommer derivatexponering	9 015,1	2 973,7
Tillkommer möjligt riskförändring derivat	6 732,7	3 656,7
Tillkommer åtaganden utanför balansräkningen	1 678,9	2 155,2
Total exponering	**423 127,0**	**357 566,5**
Primärkapital, beräknad med övergångsregler	**7 353,0**	**6 499,5**
Bruttosoliditet	**1,74 %**	**1,82 %**

Kommuninvest har en kapitalplan avseende bruttosoliditet för att uppnå det framtida lagstadgade kravet, se sidorna 34–35.

Not 3 Räntenetto

Koncernen

Ränteintäkter	2018	2017
Ränteintäkter enligt effektivräntemetoden	494,0	450,6
varav utlåning	*456,4*	*487,0*
varav räntebärande värdepapper	*37,6*	*–36,4*
Övriga ränteintäkter	11,3	1,7
Summa	**505,3**	**452,3**
Varav: ränteintäkt från finansiella poster ej värderade till verkligt värde via resultaträkningen	231,1	219,4
Räntekostnader		
Räntekostnader enligt effektivräntemetoden	436,7	481,4
varav skulder till kreditinstitut	*–15,3*	*–2,2*
varav emitterade värdepapper	*681,0*	*645,4*
varav utlåning, negativ utlåningsränta	*–229,0*	*–161,8*
Övriga rörelsekosnader	–69,5	–55,0
Summa	**367,2**	**426,4**
Varav: räntekostnad från finansiella poster ej värderade till verkligt värde via resultaträkningen[1]	–562,8	–382,0
Summa räntenetto	**872,5**	**878,7**

1) Räntor från derivat som ekonomiskt säkrar en upplåning redovisas som räntekostnad. Eftersom det i derivatkontrakt är möjligt att erhålla ränta i betalbenet innebär rådande ränteläge att Kommuninvest i många fall totalt sett erhållit ränta för en upplåning och dess säkring. Detta har medfört att totala räntekostnaden för finansiella poster värderade till verkligt värde är positiv.

Kommuninvest anser att samtliga intäkter och kostnader är hänförliga till det land där Koncernens bolag har sitt säte, Sverige. I denna not redovisas intäkter som positivt och kostnader som negativt. För mer information om periodens räntenetto se Kommentarer till resultaträkningen på sidan 47.

Kommuninvest ekonomisk förening

Ränteintäkter	2018	2017
Utlåning till kreditinstitut	–	0,0
Ränteintäkter Förlagslån	–	9,7
Summa	**–**	**9,7**
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	–0,2	–0,2
Räntekostnader Förlagslån	–12,7	–11,8
Övriga	–0,0	–0,2
Summa	**–12,9**	**–12,2**
Summa räntenetto	**–12,9**	**–2,5**

I denna not redovisas intäkter som positivt och kostnader som negativt.

Not 4 Provisionskostnader

Koncernen

	2018	2017
Betalningsförmedlingsprovisioner	4,9	3,4
Värdepappersprovisioner	3,1	3,7
Övriga provisioner	0,2	0,2
Summa	**8,2**	**7,3**

Not 5 Nettoresultat av finansiella transaktioner

Koncernen

	2018	2017
Realiserat resultat	–2,5	86,3
varav räntebärande värdepapper	*–1,2*	*89,8*
varav andra finansiella instrument	*–1,3*	*–3,5*
Orealiserade marknadsvärdesförändringar	164,4	426,0
Valutakursförändringar	–0,5	–0,3
Summa	**161,4**	**512,0**

Kommuninvest anser att samtliga intäkter och kostnader är hänförliga till det land där Koncernens bolag har sitt säte, Sverige.

Nettovinst/nettoförlust uppdelat per värderingskategori (IFRS 9)	2018
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	–106,2
varav obligatorisk	*412,9*
varav verkligt värde option	*–519,1*
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	0,5
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	244,9
varav handel	*–1 727,1*
varav verkligt värde option	*1 972,0*
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	–
Förändring i verkligt värde på derivat som är säkringsinstrument i en säkring av verkligt värde	–362,5
Förändring i verkligt värde på säkrad post med avseende på den säkrade risken i säkring av verkligt värde	385,2
Valutakursförändringar	–0,5
Summa	**161,4**
Resultat (netto)	
Nettoresultat på finansiella tillgångar som redovisats i övrigt totalresulat	–

Kommuninvest har inga tillgångar eller skulder som redovisas i övrigt totalresultat. Kommuninvest tar inte upp någon egen kreditrisk i de finansiella rapporterna, se not 29.

Nettoresultat för finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde uppgår till 0,5 (0,2) mnkr. I beloppet ingår ränteskillnadsersättning om 0,6 (0,2) mnkr, vilket avser förtidsstängd utlåning. Stängning har i samtliga fall skett på kunds initiativ. Utöver det ingår –0,1 (–) mnkr som avser ett sålt riksbankscertifikat. Motivet till försäljningen är större likviditetsutflöden än förväntat under den över årsskiftet förlängda löptiden av Riksbankens certifikat från normalt en vecka till tre veckor.

Not 5 forts.

Nettovinst/nettoförlust uppdelat per värderingskategori (IAS 39)	2017
Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	–730,0
Innehav för handelsändamål (tillgångar)	45,7
Lånefordringar och kundfordringar	0,2
Finansiella skulder till verkligt värde via resultaträkningen	86,8
Innehav för handelsändamål (skulder)	1 077,8
Realisationsresultat från finansiella tillgångar som kan säljas	35,6
Förändring i verkligt värde på derivat som är säkringsinstrument i en säkring av verkligt värde	–985,5
Förändring i verkligt värde på säkrad post med avseende på den säkrade risken i säkringar av verkligt värde	981,7
Valutakursförändringar	–0,3
Summa	**512,0**
Resultat (netto)	
Nettoresultat på finansiella tillgångar som redovisats i övrigt totalresultat	–11,5

Not 6 Övriga rörelseintäkter

Koncernen

	2018	2017
Realisationsvinst vid avyttring av materiella tillgångar	–	0,1
Intäkter från avtal med kunder	5,8	4,9
Övriga rörelseintäkter	1,8	1,2
Summa	**7,6**	**6,2**

Samtliga intäkter från avtal med kunder avser intäkter från en finansförvaltningstjänst, KI Finans, som erbjuds medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening. Tjänsten innebär att kunderna själva kan skapa en översikt av sina finansiella positioner. Samtliga intäkter härrör från en kundkategori vilken består av kommuner eller regioner som är medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening och alla kunder verkar på samma geografiska marknad, Sverige.

Samtliga avtal behandlas på portföljnivå, ger kund rätt till åtkomst till en tjänst och prestationsåtagandet uppfylls över tid under perioden som tjänsten tillhandahålls. Alla avtal sträcker sig över ett kalenderår och faktureras normalt inom det räkenskapsåret. Det sker ingen justering av betydande finansieringskomponent då betalningsvillkor, fakturering och tillgång till tjänst sker inom ett räkenskapsår. Intäkten redovisas inom räkenskapsåret i takt med att prestationsåtagandet uppfylls. Avtalens transaktionspris är fast och utan justeringar för rörliga ersättningar, skyldigheter eller förmåner kopplade till avtal eller andra bedömningsposter. Transaktionspriset fastställs utifrån Kommuninvests prislista och utgår från kundkoncernens externa låneskuld. Avtalsutgifter för systemet KI Finans är aktiverat som immateriell tillgång och redovisas under IAS 38 Immateriella tillgångar och löpande utgifter hänförliga till KI Finans kostnadsförs i enlighet med IFRS 15 punkt 96. Det finns inte specifika utgifter kopplade till avtalen som betalas av kund.

Kommuninvest anser att samtliga intäkter är hänförliga till det land där Koncernens bolag har sitt säte, Sverige.

Not 7 Allmänna administrationskostnader

Koncernen

Anges i tkr	2018	2017
Personalkostnader		
Löner och arvoden	73 924	70 380
Sociala avgifter	40 960	38 756
varav arbetsgivaravgifter och löneskuld arbetsgivaravgift	*23 473*	*22 066*
varav pensionskostnader	*14 081*	*13 446*
varav särskild löneskatt på pensionskostnader	*3 406*	*3 244*
Inhyrd personal	2 507	5 401
Utbildningskostnader	3 425	2 913
Övriga personalkostnader	3 179	4 823
Summa personalkostnader	**123 995**	**122 273**
Övriga allmänna administrationskostnader		
Resekostnader	5 159	5 568
IT-kostnader	19 257	19 094
Konsultarvoden	20 067	28 631
Ratingkostnader	1 118	1 339
Marknadsdata	9 079	9 620
Hyror och andra lokalkostnader	2 543	2 561
Fastighetskostnader	1 529	2 025
Årsredovisnings- och delårsrapport	1 110	1 196
Resolutionsavgift	69 052	66 307
Övriga kostnader	20 662	14 395
Summa övriga allmänna administrationskostnader	**149 576**	**150 736**
Summa	**273 571**	**273 009**

Kommuninvest ekonomisk förening

	2018	2017
Löner och arvoden inkl. sociala avgifter	2 486	2 312
Övriga kostnader	15 041	14 308
Summa	**17 527**	**16 620**

Ersättningspolicy Kommuninvest i Sverige AB

Bolaget har en ersättningspolicy av vilken framgår att rörlig ersättning inte tillämpas. Ingen rörlig ersättning har heller utgått till anställda i Bolaget för år 2018. Inga engångsersättningar i samband med nyanställningar har beviljats, inte heller avgångsvederlag till styrelseledamöter, verkställande direktör eller andra ledande befattningshavare. Inga enskilda medarbetare erhåller ersättning motsvarande 1 miljon EUR eller mer per räkenskapsår.

Ersättning till styrelsen i Kommuninvest i Sverige AB

Styrelsen bestod i slutet av året av 8 (10) ledamöter inklusive arbetstagarrepresentanter, varav 4 (5) kvinnor. Ellen Bramness Arvidsson är ordförande i styrelsen.

Arvode till styrelsen, fram till stämman år 2018, bestod av ett fast arvode om 550 tkr till ordföranden. Ledamöter hade ett fast arvode om 300 tkr. Inget arvode utgick till arbetstagarrepresentanter. Stämman år 2018 beslutade att styrelsens arvoden skulle förbli oförändrade.

Kommuninvest har inte några pensionsutfästelser eller några särskilda uppsägningsvillkor för styrelsen.

Not 7 forts.

Anges i tkr	2018	2017
Ellen Bramness Arvidsson	550	550
Kurt Eliasson	300	300
Lars Heikensten	300	300
Erik Langby	300	300
Anna von Knorring	300	300
Johan Törngren	300	300
Kristina Sundin Jonsson, nyvald april 2018	200	–
Anna Sandborgh, avgått april 2018	100	300
Åsa Zetterberg, avgått april 2018	100	208
Ulrika Gonzalez Hedqvist, arbetstagarrepresentant	–	–
Nedim Murtic, arbetstagarrepresentant, avgått mars 2018	–	–
Jonas Håkansson, arbetstagarrepresentant, nyvald mars 2018 och avgått augusti 2018	–	–
Summa	**2 450**	**2 558**

Ersättning till ledande befattningshavare i Kommuninvest i Sverige AB

Ersättning till verkställande direktör har beslutats av styrelsen. För år 2018 erhöll verkställande direktör 3 129 (3 123) tkr i grundlön. Ingen rörlig ersättning utbetalades. Pensionskostnad för verkställande direktör uppgick till 1 057 (964) tkr och är täckt genom försäkring. Vid uppsägning från Bolagets sida utgår lön under uppsägningstiden som är 6 månader samt avgångsvederlag om 18 månader reducerat med belopp motsvarande ny inkomst om nytt arbete erhålls.

Ersättning till vice verkställande direktör har beslutats av styrelsen. För år 2018 erhöll vice verkställande direktör 2 105 (2 069) tkr i grundlön. Ingen rörlig ersättning utbetalades. Pensionskostnad för vice verkställande direktör uppgick till 602 (617) tkr och är täckt genom försäkring. Vid uppsägning från Bolagets sida utgår lön under uppsägningstiden som är 6 månader samt avgångsvederlag om 18 månader reducerat med belopp motsvarande ny inkomst om nytt arbete erhålls.

Ersättningsinformation avseende andra ledande befattningshavare inkluderar ersättning som har erhållits under perioden i verkställande ledningen. Vid årsskiftet uppgick andra ledande befattningshavare i bolagsledningen till totalt 5 (5) personer varav 2 (2) kvinnor och 3 (3) män.

Ersättning till andra ledande befattningshavare i bolagsledningen har beslutats av styrelsen. Den sammanlagda ersättningen till andra ledande befattningshavare som ingick i verkställande ledning under år 2018 uppgick till 5 546 (4 789) tkr. Pensionskostnaderna är täckta genom försäkring.

Enligt den arbetsordning för styrelsen som fastställdes under år 2018 ansvarar styrelsens ordförande för att det utförs en oberoende granskning av Bolagets ersättningspolicy och ersättningssystem; att bereda styrelsens beslut om dels ersättning till den verkställande ledningen, dels ersättning till anställda som har det övergripande ansvaret för någon av Bolagets kontrollfunktioner; samt om åtgärder för att följa upp tillämpningen av Bolagets ersättningspolicy.

Ersättning till styrelsen i Kommuninvest ekonomisk förening

Styrelsen bestod i slutet av året av 15 (15) ledamöter varav 8 (8) kvinnor och 15 (15) suppleanter varav 5 (5) kvinnor. Vid årsstämman omvaldes Göran Färm som ordförande och Linda Frohm som vice ordförande i styrelsen för Kommuninvest ekonomisk förening. Under året utträdde 1 (2) ledamot och 1 (2) person tillträdde. Under året har ingen förändring skett gällande suppleanter, att jämföra med föregående år då 3 suppleanter utträdde och 3 personer tillträdde. För mer information om styrelsens sammansättning, se sidan 40.

Stämman beslutade även om förändrade arvoden för föreningsstyrelsen. Bas för arvodet är det månadsarvode för riksdagsledamot som fastställts av Riksdagens arvodesnämnd. Arvodet för respektive funktion i styrelsen motsvarar en viss procent av basen. Stämmans beslut innebär att ordförande erhåller ett fast arvode om 294 (287) tkr samt vice ordförande ett fast arvode om 196 (191) tkr.

Två av styrelsens ledamöter utgör, tillsammans med ordförande och vice ordförande, Föreningens arbetsutskott och erhåller därför ett årligt fast arvode om 109 (106) tkr. Beloppen gäller årligen och inga rörliga ersättningar utgår. Övriga ordinarie ledamöter, 11 stycken, erhåller ett fast arvode om 7,8 (7,7) tkr samt rörligt arvode om 4,6 (4,5) tkr per sammanträde. Styrelsens suppleanter erhåller ett rörligt arvode om 4,6 (4,5) tkr per sammanträde. För telefonmöte arvoderas samtliga ledamöter med 2,3 (2,2) tkr i rörlig ersättning.

Ersättning till styrelsen i Kommuninvest ekonomisk förening, anges i tkr	2018	2017
Anna-Britta Åkerlind	36,6	26,8
Ann-Marie Johansson	27,4	18,0
Bo Rudolfsson	36,6	31,4
Britta Flinkfeldt	35,2	23,1
Camilla Egberth	36,6	35,8
Carina Sándor	35,1	34,5
Catharina Winberg	36,6	22,4
Christina Johansson	27,5	35,8
Daniel Edström	13,7	27,0
Ewa-May Karlsson	107,7	105,1
Fredrik Larsson	44,3	38,9
Gert Ove Thörnros	36,6	26,8
Göran Färm	291,9[1]	288,0[1]
Hans Lindberg	18,3	31,5
Jonas Ransgård	49,0	30,1
Lennart Holmlund, avgått april 2017	–	4,4
Lilly Bäcklund	45,7	43,5
Linda Frohm	194,6[1]	190,0[1]
Lotta Öhlund, avgått april 2018	7,0	25,5
Margreth Johnsson	107,7	105,1
Maria Alfredsson, nyvald april 2018	14,4	–
Marie-Louise Forsberg-Fransson, avgått april 2017	–	6,9
Mohamad Hassan	13,7	22,5
Niclas Nilsson	39,8	34,5
Niklas Karlsson	39,8	43,5
Patrik Jönsson, avgått april 2017	–	11,3
Peter Hemlin	27,4	13,5
Peter Kärnström	36,6	35,8
Pierre Sjöström	36,6	44,8
Robert Stenkvist, avgått april 2017	–	–
Roger Persson	36,6	31,3
Roland Åkesson	35,2	43,5
Therese Borg	16,9	32,1
Ulf Olsson	36,6	26,9
Örjan Mossberg	44,4	43,5
Summa	**1 566,1**	**1 533,8**

1) Beloppen avser ersättningar under respektive räkenskapsår varpå beloppen inte är jämförbara med faktiskt beslutat belopp på stämman vilket framgår under avsnitt Ersättning till styrelsen i Kommuninvest ekonomisk förening.

Not 7 forts.

Löner och ersättningar – Kommuninvest i Sverige AB

2018, anges i tkr	Grundlön / styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Styrelse	2 450	–	–	2 450
Verkställande direktör	3 129	84	1 057	4 270
Vice verkställande direktör	2 105	–	602	2 707
Övriga i bolagsledningen	5 546	18	1 831	7 395
Övriga tjänstemän	58 751	–	10 591	69 342
Summa	**71 981**	**102**	**14 081**	**86 164**

2017, anges i tkr	Grundlön / styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Styrelse	2 558	–	–	2 558
Verkställande direktör	3 123	84	964	4 171
Vice verkställande direktör	2 069	–	617	2 686
Övriga i bolagsledningen	4 699	18	1 386	6 103
Övriga tjänstemän	56 086	–	10 479	66 565
Summa	**68 535**	**102**	**13 446**	**82 083**

Koncern

Medelantalet anställda	2018	2017
Medelantalet anställda under året	97	91
varav kvinnor	*41*	*35*

Det finns inga anställda i Föreningen.

Revisionsuppdrag

Vid 2016 års årsstämma i Bolaget utsågs, för perioden intill slutet av årsstämman 2020, KPMG AB till revisionsbolag, samtidigt avgick Ernst & Young AB.

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på Kommuninvest i Sverige AB:s revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Med begreppet revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget avses kvalitetsgranskningstjänster, till exempel granskning som utmynnar i rapport eller intyg som är avsedd även för andra än uppdragsgivaren. Med övriga tjänster avses sådant som inte är hänförligt till någon av ovanstående punkter.

Koncernen

Arvode och kostnadsersättning till revisorer, tkr, KPMG AB	2018	2017
Revisionsuppdrag	1 010	1 397
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	969	983
Skatterådgivning	–	–
Övriga tjänster	323	141

Kommuninvest ekonomisk förening

Arvode och kostnadsersättning till revisorer, tkr, KPMG AB	2018	2017
Revisionsuppdrag	70	16
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	–	–
Skatterådgivning	–	–
Övriga tjänster	275	126

Operationell leasing

Under året uppgick kostnaderna för operationella leasingavtal till 2 094 (2 455) tkr.

Framtida leasingbetalningar för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal och hur dessa är fördelade över åren framgår av tabellen nedan.

Icke uppsägningsbara operationella leasingavtal där Kommuninvestkoncernen är leasetagare	2018	2017
Inom ett år	2 064	2 005
Mellan ett år och fem år	6 258	9 001
Summa	**8 322**	**11 006**

Not 8 Övriga rörelsekostnader

Koncernen

	2018	2017
Försäkringskostnader	1,3	0,9
Kommunikation och information	2,8	2,5
Övriga rörelsekostnader	0,4	0,1
Summa	**4,5**	**3,5**

Not 9 Kreditförluster, netto

Koncernen

	2018	2017
Belåningsbara statsskuldförbindelser	1,7	–
Utlåning till kreditinstitut	0,6	–
Utlåning	21,9	–
Obligationer och räntebärande värdepapper	0,0	–
Poster utanför balansräkningen	0,1	–
Summa	**24,3**	**–**

I enlighet med IFRS 9 har Kommuninvest under 2018 börjat ta upp förväntade kreditförluster. Kommuninvest hade inga kreditförluster under år 2017 och IAS 39. För information om beräkningsmodell, reserveringar och rörelser av kreditförluster se not 2.

Not 10 Skatter

Koncernen

Redovisat i resultaträkningen	2018	2017
Aktuell skattekostnad	1,4	0,3
Uppskjuten skattekostnad (+)/skatteintäkt (–), avseende temporära skillnader	0,0	27,9
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	2,3	-0,2
Totalt redovisad skattekostnad	**3,7**	**28,0**

Avstämning av effektiv skatt	2018	2018	2017	2017
Resultat före skatt		721,8		1 103,9
Skatt enligt gällande skattesats	22,0 %	158,8	22,0 %	242,9
Skatteeffekt avdragsgill utdelning	–21,9 %	–157,9	–19,4 %	–213,3
Skatteeffekt utdelning överstigande årets resultat	–	–	–0,2 %	–2,5
Ej avdragsgilla kostnader/Ej skattepliktiga intäkter	0,1 %	0,5	0,1 %	1,1
Skatt hänförlig till tidigare år	0,3 %	2,3	–0,0 %	–0,2
Redovisad effektiv skatt	**0,5 %**	**3,7**	**2,5 %**	**28,0**

Skattekostnad hänförligt till övrigt totalresultat	2018	2017
Finansiella tillgångar som kan säljas	–	–
Övrigt totalresultat	**–**	**–**

Redovisat i balansräkningen

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skulder

Koncernen har ingen uppskjuten skatteskuld. Uppskjutna skattefordringar hänför till följande:

Uppskjuten skattefordran	2018	2017
Skattefordran IB	**0,6**	**28,5**
Orealiserade marknadsvärdesförändringar	–	–28,1
varav redovisade i resultaträkningen	–	*–28,1*
varav redovisats övrigt totalresultat	–	–
Inkomstskattemässig justering	0,0	0,2
Skattefordran UB	**0,6**	**0,6**

Kommuninvest ekonomisk förening

Redovisat i resultaträkningen	2018	2017
Årets skattekostnad	1,4	0,0
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	1,0	0,1
Totalt redovisad skattekostnad	**2,4**	**0,1**

Avstämning av effektiv skatt	2018	2018	2017	2017
Resultat före skatt		720,3		974,9
Skatt enligt gällande skattesats	22,0 %	158,4	22,0 %	214,4
Skatteeffekt avdragsgill utdelning	–21,9 %	–157,9	–21,9 %	–213,3
Ej avdragsgilla kostnader/Ej skattepliktiga intäkter	0,1 %	0,9	–0,1 %	–1,1
Skatt hänförlig till tidigare år	0,1 %	1,0	0,0 %	0,1
Redovisad effektiv skatt	**0,3 %**	**2,4**	**0,0 %**	**0,1**

Not 11 Vinstdisposition

Styrelsen för Kommuninvest ekonomisk förening föreslår att:	2018
Till föreningsstämmans förfogande stående vinstmedel 723,1 mnkr disponeras på följande sätt:	
Till medlemmarna utdelas 1,5 % insatsränta på insatskapitalet	102,1
Till medlemmarna utdelas återbäring i proportion till respektive medlems andel av den totala affärsvolymen under år 2018	615,7
Balanseras i ny räkning	5,3
Summa disponerat	**723,1**

För mer information se sidan 43.

Not 12 Belåningsbara statsskuldförbindelser

Koncernen

	2018				2017	
	Redovisat värde					
	Upplupet anskaffnings-värde	Verkligt värde via resultat-räkningen	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Belåningsbara statsskuldförbindelser						
– svenska staten	33 201,6	3 868,2	37 069,8	37 072,4	21 221,4	21 221,4
– utländska stater	–	2 160,5	2 160,5	2 160,5	3 414,4	3 414,4
Summa	**33 201,6**	**6 028,7**	**39 230,3**	**39 232,9**	**24 635,8**	**24 635,8**
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden			166,7		332,7	
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden			–9,5		–17,2	
Summa			**157,2**		**315,5**	

Ökningen jämfört med 2017 beror på en volymmässigt större likviditetsreserv samt att Bolaget samtidigt ökat andelen innehav i värdepapper utgivna av svenska staten.

Not 13 Utlåning till kreditinstitut

Kommuninvest ekonomisk förening

	2018	2017
Utlåning i svensk valuta	18,7	36,3
Summa	**18,7**	**36,3**

Not 14 Utlåning

Koncernen

	2018				2017	
	Redovisat värde					
	Upplupet anskaffnings-värde	Verkligt värde via resultat-räkningen	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Utlåning						
– kommuner och regioner	106 619,6	46 415,0	153 034,6	152 997,1	128 905,1	129 043,8
– bostadsföretag med kommunal borgen	95 114,9	36 720,3	131 835,2	131 824,3	116 828,9	116 922,7
– övriga företag med kommunal borgen	47 577,4	23 262,8	70 840,2	70 859,5	64 413,3	64 472,1
Summa	**249 311,9**	**106 398,1**	**355 710,0**	**355 680,9**	**310 147,3**	**310 438,6**

Med utlåning avses utlåning till kommuner, regioner samt kommun- och regionsägda företag.

Not 15 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Koncernen

	2018				2017	
	Redovisat värde					
	Upplupet anskaffnings-värde	Verkligt värde via resultat-räkningen	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						
– svenska bostadsinstitut	–	–	–	–	–	–
– övriga utländska emittenter	–	7 457,8	7 457,8	7 457,8	12 500,0	12 500,0
Summa	**–**	**7 457,8**	**7 457,8**	**7 457,8**	**12 500,0**	**12 500,0**
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden			70,7		163,7	
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden			–18,6		–32,9	
Summa			**52,1**		**130,8**	

Minskningen jämfört med 2017 beror på att Bolaget ökat andelen innehav i värdepapper utgivna av svenska staten, för mer information se not 12.

Not 16 Aktier och andelar i dotterföretag

Kommuninvest ekonomisk förening

	2018	2018	2017	2017
Bolag	**Redovisat värde**	**Antal aktier**	**Redovisat värde**	**Antal aktier**
Kommuninvest i Sverige AB, 556281-4409	7 100,0	70 999 720	7 100,0	70 999 720
Summa	**7 100,0**	**70 999 720**	**7 100,0**	**70 999 720**

Not 17 Derivat och säkringsredovisning

Koncernen
Kommuninvests upplåning sker i flera olika valutor och med både fast och rörlig ränta. Kommuninvest utlåning är enbart i svenska kronor men till både fast och rörlig ränta. Kommuninvest använder derivatinstrument för att säkra ränte- och valutarisker som uppstår när Bolagets upplånings och utlånings avtalsmässiga villkor inte överensstämmer.

Med syfte att minska volatiliteten på resultatet och eget kapital tillämpas säkringsredovisning av verkligt värde för fastränteupplåningar och -utlåningar. Säkringen innebär att ett eller flera derivatkontrakt, benämnda säkringsinstrument, har ingåtts i syfte att säkra en eller flera marknadsrisker kopplade till en upp- eller utlåning. Som säkringsinstrument används enbart plain-vanilla derivat i form av ränte- och valutaswappar.

Säkringsrelationer
Kommuninvest använder sig vid säkringsredovisning av två olika sorters säkringsrelationer, säkring av ränterisk och säkring av ränte- och valutarisk. Samtliga säkringsrelationer är transaktionsbaserade.

Eftersom de kritiska villkoren, valuta, förfallodag, datum för fastränteberalningar samt totalt nominellt belopp, i säkringsinstrumentet och den säkrade posten alltid överensstämmer förväntar sig Kommuninvest att källor till ineffektivitet under säkringsrelationens löptid enbart består av värdeförändring på säkringsinstrumentets rörliga ben samt i förekommande fall förändring i valutabasisspread.

Säkring av ränterisk
Ränterisk uppkommer när Kommuninvest lånar upp respektive lånar ut pengar till fast ränta. Då upplåning respektive utlåningen ej sker samtidigt så säkras dessa affärer på transaktionsnivå med ett eller flera derivatinstrument. Kommuninvests mål med dessa säkringar är att minska risken för förändringar gällande upplånings- eller utlåningstransaktionens verkliga värde orsakat av förändringar i benchmarkräntan. Kommuninvest identifierar denna benchmarkränterisk som den riskkomponent som säkras inom upp- respektive utlåningen.

I dessa fall utgörs den säkrade posten av en fastränteupplåning eller -utlåning. Säkringsinstrumentet utgörs av en eller flera ränteswappar. Ränteswapparna ska utgå från samma valuta, förfallodag, datum för fastränteberalningar samt totalt nominellt belopp som den säkrade posten.

Säkring av ränte- och valutarisk
Ränte- och valutarisk uppstår när Kommuninvest lånar upp pengar i utländsk valuta till fast ränta. Då Kommuninvest utlåning är i svenska kronor används derivatkontrakt för att växla dessa pengar till svenska kronor vilket innebär att dessa upplåningar säkras på transaktionsnivå med ett eller flera derivat. Kommuninvests mål med dessa säkringar är att minska risken för förändringar i upplåningens verkliga värde orsakat av förändringar i aktuell benchmarkränta samt valutakurs. Kommuninvest identifierar denna benchmarkränte- och valutarisk som de riskkomponenter som säkras inom upplåningen.

I dessa fall utgörs den säkrade posten av en fastränteupplåning i utländsk valuta. Säkringsinstrumenten utgörs av en eller flera valutaswappar där säkringen slutar i rörliga SEK-flöden. Valutaswapparna ska utgå från samma valuta, förfallodag, datum för fastränteberalningar samt totalt nominellt belopp som den säkrade posten.

Effektivitetstestning
Kommuninvest genomför en prospektiv granskning initialt när en säkringsrelation skall inledas och därefter retrospektiva tester kvartalsvis. Vid den prospektiva granskningen kontrolleras att de kritiska villkoren för den säkrade posten och säkringsinstrumentet överensstämmer. Om de kritiska villkoren ej överensstämmer kommer säkringsredovisning ej att tillämpas.

Säkringsrelationens effektivitet mäts retrospektivt i en analys som bygger på historiska data för balanser av orealiserat marknadsvärde för den säkrade posten respektive säkringsinstrumentet. Analysen består av ett regressionstest. Regressionstestet förklarar säkringsrelationen effektiv om en linjär regression ger en regressionskoefficient mellan –0,8 och –1,25. Om säkringsrelationen inte förklaras som effektiv bryts relationen, den tidigare säkrade posten redovisas till upplupet anskaffningsvärde och värdeförändringarna periodiseras över postens återstående löptid.

Samtliga säkringsrelationer har bedömts som effektiva. Kommuninvest har inga säkringsrelationer som har avbrutits i förtid.

Not 17 forts.

Säkringsinstrument	Nominellt belopp					Tillgångar verkligt värde		Skulder verkligt värde		Förändringar i verkligt värde som används för redovisning av säkringsineffektivitet	
	Återstående kontraktsenlig löptid			Totalt							
	<1 år	1–5 år	> 5år	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Derivat i säkringsrelation											
Derivat i säkring av ränterisk	35 915,1	219 056,2	42 160,6	297 131,9	232 991,8	2 576,2	4 240,3	–491,4	-677,1	–335,8	–919,8
Derivat i säkring av ränte- och valutarisk	363,6	3 344,8	–	3 708,4	3 656,0	343,3	273,1	–97,1	-76,4	–26,7	–65,8
Summa	**36 278,7**	**222 401,0**	**42 160,6**	**300 840,3**	**236 647,8**	**2 919,5**	**4 513,4**	**–588,5**	**-753,5**	**–362,5**	**–985,6**
Genomsnittlig ränta	0,11 %	–0,08 %	0,42 %								
Derivat ej i säkringsrelation											
Ränterelaterade	80 606,6	140 623,0	2 211,8	223 441,4	190 343,8	71,3	176,4	–756,5	-1 297,7		
Valutarelaterade	72 651,5	104 657,4	1 422,7	178 731,6	160 427,4	8 339,1	3 288,3	–2 969,1	-5 742,7		
Övriga	8 508,1	–	–	8 508,1	976,3	3,3	66,5	–1 645,5	–		
Summa	**161 766,2**	**245 280,4**	**3 634,5**	**410 681,1**	**351 747,5**	**8 413,7**	**3 531,2**	**–5 371,1**	**-7 040,4**		
Totalt	**198 044,9**	**467 681,4**	**45 795,1**	**711 521,4**	**588 395,3**	**11 333,2**	**8 044,6**	**–5 959,6**	**-7 793,9**		

Säkrade poster	Tillgångar redovisat värde		Upplupet belopp för justering av verkligt värde, tillgångar		Skulder redovisat värde		Upplupet belopp för justering av verkligt värde, skulder		Förändringar i verkligt värde som används för redovisning av säkringsineffektivitet	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Utlåning i en säkring av ränterisk	85 680,7	63 105,8	656,5	450,0	–	–	–	–	206,5	–358,9
Upplåning i en säkring av ränterisk	–	–	–	–	202 333,8	174 924,9	1 197,7	1 344,3	146,6	1 264,7
Upplåning i en säkring av ränte- och valutarisk	–	–	–	–	2 947,1	2 863,1	147,70	179,8	32,1	75,8
Summa	**85 680,7**	**63 105,8**	**656,5**	**450,0**	**205 280,9**	**177 788,0**	**1 345,4**	**1 524,1**	**385,2**	**981,6**

Total säkringsineffektivitet	2018	2017
Säkring av ränterisk		
Derivat	–335,8	–919,8
Upplåning	146,6	1 264,7
Utlåning	206,5	–358,9
Summa	**17,3**	**–14,0**
Säkring av ränte- och valutarisk		
Derivat	–26,7	–65,8
Upplåning	32,1	75,8
Summa	**5,4**	**10,0**

All ineffektivitet redovisas i nettoresultat av finansiella transaktioner.

Not 18 Immateriella tillgångar

Koncernen

	2018	2017
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärde	24,3	22,0
Årets investeringar	11,1	2,3
Avyttringar och utrangeringar	–1,4	–
Utgående anskaffningsvärde	**34,0**	**24,3**
Avskrivningar		
Ingående avskrivningar	–13,4	–8,6
Årets avskrivningar	–4,9	–4,8
Avyttringar och utrangeringar	–	–
Utgående avskrivningar	**–18,3**	**–13,4**
Planenligt restvärde vid periodens slut	**15,7**	**10,9**

Kommuninvests immateriella tillgångar består av affärssystem. Posten avyttringar och utrangeringar avser nedskrivning av en applikation i KI Finans som inte anses ha uppfyllt det skick som krävdes för att kunna användas på det sätt som avsågs. Resultateffekt om –0,4 mnkr har redovisats på raden av- och nedskrivningar på immateriella tillgångar i resultaträkningen.

Not 19 Materiella tillgångar

Koncernen

	2018	2017
Inventarier		
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärde	23,7	32,2
Årets investeringar	0,5	2,5
Avyttringar och utrangeringar	–	–11,0
Utgående anskaffningsvärde	**24,2**	**23,7**
Avskrivningar		
Ingående avskrivningar	–16,3	–24,4
Årets avskrivningar	–2,6	–2,7
Avyttringar och utrangeringar	–	10,8
Utgående avskrivningar	**–18,9**	**–16,3**
Planenligt restvärde vid periodens slut	**5,3**	**7,4**
Byggnad och mark		
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärde	51,9	51,3
Årets investeringar	–	0,6
Avyttringar och utrangeringar	–	–
Utgående anskaffningsvärde	**51,9**	**51,9**
Avskrivningar		
Ingående avskrivningar	–20,8	–19,1
Årets avskrivningar	–1,3	–1,7
Avyttringar och utrangeringar	-	–
Utgående avskrivningar	**–22,1**	**–20,8**
Planenligt restvärde vid periodens slut	**29,8**	**31,1**
Taxeringsvärden		
Taxeringsvärden på fastigheten Fenix 1	34,0	34,0
Varav mark (i Sverige)	*10,2*	*8,0*

I inventarier ingår främst IT-utrustning och kontorsinventarier.

Not 20 Fordran på dotterbolag

Kommuninvest ekonomisk förening

	2018	2017
Årets koncernbidrag	750,6	987,5
Kundfordringar	0,0	0,0
Övriga fordringar	889,2	764,8
Summa	**1 639,8**	**1 752,3**

Övriga fordringar avser medlemsinsatser under år 2018, som för Föreningens räkning hanteras av Bolaget och som ännu inte överförts till Bolaget i form av nytt aktiekapital.

Not 21 Övriga tillgångar

Koncernen

	2018	2017
Ställd marginalsäkerhet	1 454,4	793,0
Övriga tillgångar	9,4	9,4
Summa	**1 463,8**	**802,4**

Kommuninvest började ställa säkerheter för derivat clearade hos central clearingmotpart under 2016, vilka nettas per motpart och valuta i balansräkningen, se vidare not 30. Under 2017 började Bolaget även ställa kontantsäkerheter för derivat som ej har clearats hos central motpart för clearing för vilka kvittningsrätt ej föreligger. Dessa tas därmed upp till fullo i balansräkningen.

Not 22 Övriga skulder

Koncernen

	2018	2017
Erhållen marginalsäkerhet	4 551,8	654,8
Övriga skulder	26,5	16,2
Summa	**4 578,3**	**671,0**

Kommuninvest började erhålla säkerheter för derivat clearade hos central motpart för clearing under 2016, vilka nettas per motpart och valuta i balansräkningen, se vidare not 30. Under 2017 började Bolaget även erhålla kontantsäkerheter för derivat som ej har clearats hos central motpart för clearing för vilka kvittningsrätt ej föreligger och därmed tas upp till fullo i balansräkningen.

Kommuninvest ekonomisk förening

	2018	2017
Övriga skulder	0,5	0,3
Skatteskulder	2,4	0,4
Leverantörsskulder	0,4	0,4
Summa	**3,3**	**1,1**

Not 23 Avsättningar

Koncernen

	2018	2017
Reserveringar gällande åtaganden utanför balansräkningen	0,1	–
Summa	**0,1**	**–**

I posten ingår reserveringar avseende förväntade kreditförluster på åtaganden utanför balansräkningen. För mer information om åtaganden utanför balansräkningen se not 27.

Not 24 Efterställda skulder

Kommuninvest ekonomisk förening

					Redovisat värde	
	Valuta	Nominellt	Räntesats	Förfallodag	2018	2017
Förlagslån	SEK	1 000,0	Rörlig	2040-11-30	1 000,1	1000,1
Summa		**1 000,0**			**1 000,1**	**1000,1**

Vid återbetalning äger Föreningen avräkna det belopp som erfordras för reglering av förfallna motfordringar från Föreningen respektive fordringar från Föreningens företag. Per bokslutsdatum föreligger inga belopp för återbetalning.

Not 25 Eget kapital

Kommuninvest ekonomisk förening

Kommuninvest ekonomisk förening har i Koncernen klassificerat andelskapital om 6 889,9 (6 770,6) mnkr som eget kapital, varav 23,6 (22,8) mnkr avser överinsats, dvs. den del av kapitalet som för vissa medlemmar överstiger den stadgemässigt högsta nivån.

Medlem som utträder eller utesluts ur Föreningen ska få ut sitt inbetalda och genom insatsemission tillgodoförda insatskapital. Det är endast vid utträde eller uteslutning som medlem kan få ut totalt insatt kapital. Utbetalning ska ske sex månader efter avgången.

Vid eventuell överinsats har medlem dock rätt att begära återbetalning av hela eller delar av överinsatsen utan att behöva utträda ur Föreningen. Återbetalning av överinsats kan ske sex månader efter utgången av det år då uppsägningen sker.

Utbetalning av insatser får dock ske endast i den mån Föreningens behållna tillgångar enligt den vid tidpunkten för avgången uppgjorda balansräkningen därtill förslår utan ianspråktagande av reservfond eller uppskrivningsfond och att det kan ske utan åsidosättande av övriga medlemmars lika rätt. Därutöver förutsätter en sådan utbetalning att den enligt styrelsens bedömning är möjlig att genomföra utan i något väsentligt avseende negativt påverka kapitaltäckningssituationen i Föreningens företagsgrupp eller i Föreningens företag eller medföra liknande brist. Under år 2018 har inga insatser från Föreningens medlemmar återbetalats.

Vid återbetalning äger Föreningen avräkna det belopp som erfordras för reglering av förfallna motfordringar från Föreningen respektive fordringar från Föreningens företag.

Not 26 Eget kapital

Koncernen

Mnkr	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
	Andels-kapital	Fond för utvecklings-utgifter[1]	Reserv-fond[2]	Fond för verkligt värde[3]	Balanserad vinst eller förlust	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2017-01-01	**6 307,5**	**1,6**	**164,4**	**7,7**	**439,8**	**385,8**	**7 306,8**
Årets resultat						1 075,9	1 075,9
Årets förändring fond för utvecklingsutgifter		1,5			–1,5		–
Övrigt totalresultat				–11,5			–11,5
Summa totalresultat	**–**	**1,5**	**–**	**–11,5**	**–1,5**	**1 075,9**	**1 064,4**
Vinstdisposition enligt föreningsstämmans beslut							
Föregående års resultat					385,8	–385,8	–
Överskottsutdelning i form av återbäring och ränta					–445,3		–445,3
Avsatt till reservfond							–
Nytt andelskapital under året							
Insatser inbetalda vid nytt medlemskap	40,7						40,7
Insatser från befintliga medlemmar	422,4						422,7
Utgående eget kapital 2017-12-31	**6 770,6**	**3,1**	**164,4**	**–3,8**	**378,8**	**1 075,9**	**8 389,0**
Utgående eget kapital 2017-12-31	**6 770,6**	**3,1**	**164,4**	**–3,8**	**378,8**	**1 075,9**	**8 389,0**
Övergångseffekt IFRS 9				3,8	–11,8		–8,0
Ingående eget kapital 2018-01-01	**6 770,6**	**3,1**	**164,4**	**–**	**367,0**	**1 075,9**	**8 381,0**
Årets resultat						718,1	718,1
Årets förändring fond för utvecklingsutgifter		8,9			–8,9		–
Övrigt totalresultat							–
Summa totalresultat	**–**	**8,9**	**–**	**–**	**–8,9**	**718,1**	**718,1**
Vinstdisposition enligt föreningsstämmans beslut							
Föregående års resultat					1 075,9	–1 075,9	–
Överskottsutdelning i form av återbäring och ränta					–969,8		–969,8
Avsatt till reservfond							–
Nytt andelskapital under året							
Insatser inbetalda vid nytt medlemskap							–
Insatser från befintliga medlemmar	119,3						119,3
Utgående eget kapital 2018-12-31	**6 889,9**	**12,0**	**164,4**	**-**	**464,2**	**718,1**	**8 248,6**

1) Fond för utvecklingsutgifter motsvarar aktiverade egenupparbetade utvecklingskostnader som förts om från balanserad vinst eller förlust, justerat med en proportionell andel av avskrivningen som förts tillbaka från fonden till fritt eget kapital.

2) Reservfond avser tidigare lagstadgad avsättning till bundet eget kapital. Kravet avskaffades år 2016 och tidigare gjorda avsättningar står kvar.

3) Fond för verkligt värde består av finansiella tillgångar som kan säljas.

Not 27 Ställda säkerheter, eventualförpliktelser och åtaganden

Koncernen

Ställda säkerheter	2018	2017
I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar		
Deponerat hos Riksbanken		
– statspapper	521,6	3 690,4
Ställda säkerheter för derivatskulder		
– statspapper	566,2	1 031,2
Ställd marginalsäkerhet hos central motpart för clearing		
– statspapper	1 280,6	590,1
Summa ställda säkerheter	**2 368,4**	**5 311,7**
Eventualförpliktelser	Inga	Inga
Beviljade, ej utbetalda lån	2 144,4	2 476,2
Utställda lånelöften	1 213,5	1 834,3

Redovisat värde för skulder och avsättningar där pant ställts uppgick till 562,6 (1 407,0) mnkr. Värdepapper deponerade hos Riksbanken är ett krav för att Kommuninvest är medlem i Riksbankens system för överföring av kontoförda pengar, RIX, och en förutsättning för kortfristig likviditetshantering via RIX.

Not 28 Närståenderelationer

Kommuninvest ekonomisk förening har under år 2018 haft närståendetransaktioner med Kommuninvest i Sverige AB. Koncernen har under föregående år haft närståenderelationer med bolaget Malin Norbäck Consulting AB.

Närståenderelation, anges i tkr	År	Försäljning av varor/tjänster till närstående	Inköp av varor/ tjänster från närstående	Övrigt (ränta)	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Kommuninvest i Sverige AB	2018	153	1 091	–	1 639 816	167
	2017	118	5 990	9 652	1 752 320	–
Malin Norbäck Consulting AB	2018	–	–	–	–	–
	2017	–	705	–	–	–

Föreningens närståenderelation till Kommuninvest i Sverige AB innefattar fordran på dotterbolaget avseende ett koncernbidrag samt medlemsinsatser, som för Föreningens räkning hanteras av Bolaget och som ännu inte överförts till Bolaget i form av nytt aktiekapital.

Malin Norbäck Consulting AB klassificerades som närstående till Koncernen under 2017 då bolaget har tillhandahållit nyckelpersoner i ledande ställning. Vad gäller transaktioner med övriga nyckelpersoner i ledande ställning anställda i Kommuninvest i Sverige AB, se not 7.

Not 29 Finansiella tillgångar och skulder

Koncernen
Finansiella tillgångar och skulder presenteras i enlighet med IFRS 9 per den 2018-12-31 och i enlighet med IAS 39 per den 2017-12-31.

Finansiella instrument fördelade på värderingskategori

2018	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde via resultaträkningen				Redovisat värde	Verkligt värde
		Handel	Obligatorisk	Verkligt värde option	Derivat som används i säkringsredovisning		
Finansiella tillgångar							
Belåningsbara statsskuldförbindelser	33 201,6	–	–	6 028,7	–	39 230,3	39 232,9
Utlåning till kreditinstitut	1 870,7	–	–	–	–	1 870,7	1 870,7
Utlåning	249 311,9	–	–	106 398,1	–	355 710,0	355 680,9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	–	–	7 457,8	–	7 457,8	7 457,8
Derivat	–	–	8 413,7	–	2 919,5	11 333,2	11 333,2
Övriga tillgångar	1 460,9	–	–	–	–	1 460,9	1 460,9
Summa	**285 845,1**	**–**	**8 413,7**	**119 884,6**	**2 919,5**	**417 062,9**	**417 036,4**
Finansiella skulder							
Skulder till kreditinstitut[1]	0,8	–	–	583,2	–	584,0	584,0
Emitterade värdepapper[1]	240 956,0	–	–	155 840,9	–	396 796,9	397 667,7
Derivat	–	5 371,1	–	–	588,5	5 959,6	5 959,6
Efterställda skulder	1 000,1	–	–	–	–	1 000,1	1 117,7
Övriga skulder	4 570,5	–	–	–	–	4 570,5	4 570,5
Summa	**246 527,4**	**5 371,1**	**–**	**156 424,1**	**588,5**	**408 911,1**	**409 899,5**

2017	Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lånefordringar och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Andra finansiella skulder	Derivat som används i säkringsredovisning	Summa redovisat värde	Verkligt värde
	Finansiella tillgångar/ skulder som bestäms tillhöra denna kategori	Innehav för handelsändamål						
Finansiella tillgångar								
Belåningsbara statsskuldförbindelser	12 998,3	–	–	11 637,5	–	–	24 635,8	24 635,8
Utlåning till kreditinstitut	–	–	698,5	–	–	–	698,5	698,5
Utlåning	72 929,9	–	237 217,4	–	–	–	310 147,3	310 438,6
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	11 677,3	–	–	822,7	–	–	12 500,0	12 500,0
Derivat	–	3 531,2	–	–	–	4 513,4	8 044,6	8 044,6
Övriga tillgångar	–	–	799,5	–	–	–	799,5	799,5
Summa	**97 605,5**	**3 531,2**	**238 715,4**	**12 460,2**	**–**	**4 513,4**	**356 825,7**	**357 117,0**
Finansiella skulder								
Skulder till kreditinstitut[1]	1 312,7	–	–	–	5,7	–	1 318,4	1 318,4
Emitterade värdepapper[1]	116 878,6	–	–	–	220 877,2	–	337 755,8	339 396,6
Derivat	–	7 040,4	–	–	–	753,5	7 793,9	7 793,9
Efterställda skulder	–	–	–	–	–	–	–	–
Övriga skulder	–	–	–	–	663,9	–	663,9	663,9
Summa	**118 191,3**	**7 040,4**	**–**	**–**	**221 546,8**	**753,5**	**347 532,0**	**349 172,8**

1) Upplåningens nominella belopp, det vill säga det belopp som ska infrias på förfallodagen, uppgår till 401 574,2 (405 274,4) mnkr.

Det redovisade värdet för utlåningen består dels av utlåning redovisad till upplupet anskaffningsvärde, utlåning som ingår i en verkligt värde-säkringsrelation samt utlåning redovisad till verkligt värde.

Det redovisade värdet för skulder till kreditinstitut och emitterade värdepapper består dels av skulder redovisade till upplupet anskaffningsvärde, skulder som ingår i en verkligt värde-säkringsrelation samt skulder redovisade till verkligt värde.

Beräkning av verkligt värde
Allmänt
Verkligt värde-beräkningar ska för finansiella instrument uppdelas enligt följande tre nivåer:

Nivå 1: värdering sker enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Not 29 forts.

Nivå 2: värdering sker utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.
Nivå 3: värdering sker utifrån icke-observerbart marknadsdata, med betydande inslag av egna och externa uppskattningar.

En del av de finansiella instrumenten i Kommuninvests skuldportfölj och likviditetsreserv handlas på en aktiv marknad med noterade priser enligt nivå 1. För nästintill resterande del av skuldportföljen, likviditetsreserven, all utlåning och derivat som inte handlas på en aktiv marknad med noterade priser, används accepterade och väl inarbetade värderingstekniker för att bestämma verkligt värde baserat på observerbar marknadsinformation enligt nivå 2. För en liten del av finansiella instrument i Kommuninvests skuldportfölj har indata som inte är observerbara i marknaden eller egna bedömningar väsentlig effekt på värderingen och dessa instrument klassificeras därigenom i nivå 3.

Utlåning
Verkligt värde har beräknats genom att diskontera förväntade framtida kassaflöden med en diskonteringsränta satt till swapräntan justerad med aktuella nyutlåningsmarginaler. Detta innebär att om nyutlåningsmarginalen stiger, blir verkligt värde lägre på befintlig utlåning och omvänt vid lägre marginal.

Belåningsbara statsskuldförbindelser samt obligationer och andra räntebärande värdepapper
För värdering av värdepapper används tillgångens noterade köpkurs. Om handel bedöms ske på en aktiv marknad klassificeras värderingen i nivå 1, för övriga värdepapper i nivå 2.

Skulder till kreditinstitut, emitterade värdepapper samt efterställda skulder
Upplåning värderas på samma sätt som av marknadsdeltagare som innehar skulden som tillgång, antingen genom noterade marknadspriser eller genom en diskontering av förväntade framtida kassaflöden. Diskonteringsräntan har satts till swapräntan justerad för aktuella upplåningsmarginaler för upplåningens struktur och marknad genom att använda sekundärmarknadsspreadar på liknande emissioner utgivna av Kommuninvest eller liknande emittenter. För upplåningar i andra valutor än SEK, EUR och USD sätts aktuell upplåningsmarginal till upplåningsmarginalen i USD med tillägg för valutabasisspreaden mellan aktuell valuta och USD. Marknadspriser som används för värderingen är midpriser. Upplåning där handel bedöms ske på en aktiv marknad klassificeras i nivå 1. Upplåningar som värderas till noterade priser som inte bedöms handlas på en aktiv marknad, klassificeras i nivå 2. Även upplåningar som värderas baserat på diskonterade framtida kassaflöden klassificeras i nivå 2, förutom de upplåningar där förväntade framtida kassaflöden beror på betydande icke-observerbar marknadsdata, vilka klassificeras i nivå 3. Medlemmarnas borgensförbindelse påverkar värderingen av upplåningen genom att borgensförbindelsen beaktas av marknadsaktörer och därigenom påverkar noterade marknadspriser och aktuella upplåningsmarginaler.

Derivat
Standardiserade derivat i form av FRA-kontrakt kopplade till IMM-dagar som handlas på en aktiv marknad värderas enligt nivå 1. Verkligt värde på övriga derivat beräknas genom en diskontering av förväntade framtida kassaflöden som sker med midpris i relevant referensränta för den aktuella valutan. I de fall framtida förväntade kassaflöden beror på betydande icke -observerbara marknadsdata eller inslag av egna bedömningar klassificeras derivaten i nivå 3, i annat fall klassificeras de i nivå 2. Samtliga derivat som klassificeras i nivå 3 är transaktionsmatchande swappar till upplåningar som klassificeras i nivå 3. Diskonteringsräntan har satts till den aktuella noterade swapräntan i respektive valuta. För valutaswappar har diskonteringsräntan justerats med aktuella basisswapspreadar.

Utlåning till kreditinstitut, övriga tillgångar och övriga skulder
För dessa poster är det redovisade värdet en godtagbar approximation av det verkliga värdet. Utlåning till kreditinstitut består av bankkonton samt repotransaktioner med en löptid om maximalt sju dagar. Övriga tillgångar och övriga skulder består huvudsakligen av ställda/erhållna kontantsäkerheter, kundfordringar och leverantörsskulder, öppna poster samt koncerninterna fordringar och skulder.

Väsentliga antaganden och osäkerhetsfaktorer
Kommuninvest har använt de värderingstekniker som bäst bedömts spegla värdet på företagets tillgångar och skulder. Förändringar i underliggande marknadsdata skulle kunna innebära förändringar i resultat- och balansräkningen vad gäller de orealiserade marknadsvärdena. Värderingskurvorna bestäms även utifrån aktuella upp- och utlåningsmarginaler där ökade marginaler på utlåning leder till orealiserade förluster då befintliga affärer blir mindre värda. Kommuninvest har enbart en marginell exponering mot swapräntor och eftersom Kommuninvest säkrar övriga marknadsrisker är det förändringar i upp- och utlåningsmarginaler, basisswapspreadar, samt kreditspreadar på innehav i likviditetsreserven som ger upphov till marknadsvärdesförändringarna.

En höjning av utlåningspriset, i förhållande till swapräntor, med 10 bp på de fordringar som redovisas till verkligt värde skulle innebära en förändring i resultatet om –238 (–158) mnkr. En höjning av upplåningskostnaden, i förhållande till swapräntor, med 10 bp på de skulder som värderas till verkligt värde skulle innebära en förändring av resultatet om +259 (+188) mnkr. En parallellförskjutning av utlånings- och upplåningspriset, i förhållande till swapräntor, uppåt respektive nedåt med 10 bp skulle innebära en resultatförändring med +/– 22 (+/– 30) mnkr. En förskjutning av värderingskurvan uppåt respektive nedåt med 10 bp för de finansiella instrument som värderas enligt nivå 3 skulle innebära en resultatförändring med +/– 23 (+/– 6) mnkr.

Samtliga förändringar ovan avser 2018-12-31 (jämförelsetalen avser 2017-12-31) och är exklusive skatteeffekt. Påverkan på eget kapital sker med hänsyn till skatteeffekten.

Alla marknadsvärdeseffekter är orealiserade och eftersom Kommuninvest har för avsikt att hålla tillgångarna och skulderna till förfall innebär detta att dessa värden normalt sett inte realiseras. Undantagsfall är återköp av upplåningar eller utlåningar, som alltid sker på initiativ av investerare respektive kunder, vilka leder till att marknadsvärdena realiseras.

Osäkerhet i värderingen på grund av ej observerbar indata
Indata som inte är observerbar i marknaden utgörs av korrelationer mellan marknadsdata samt volatiliteter på löptider längre än de för vilka observerbar marknadsdata finns att tillgå. Instrument som påverkas av ej observerbar indata utgörs av emitterade strukturerade värdepapper med möjlighet till förtidsinlösen och de derivat som på transaktionsnivå säkrar dessa. Mottagarbenet i ett sådant derivat utgörs alltid av kupongerna i det emitterade värdepapperet och betalbenet av en interbankränta +/– en fast marginal.

Resultatpåverkan från dessa kontrakt uppkommer när Kommuninvests upplåningsmarginaler för denna typ av upplåning förändras. Hur stor förändringen blir beror på den för-

Not 29 forts.

väntade återstående löptiden i kontrakten, vilken i sin tur beror på ej observerbar indata. Den resultatpåverkan från ej observerbar indata som uppkommer kan därför hänföras till hur indatan påverkar den uppskattade återstående löptiden på kontrakten.

Kommuninvest har beräknat durationen till 2,1 år men uppskattar att ej observerbara indata under rimliga förhållanden leder till en genomsnittlig duration på den i förtid uppsägningsbara upplåningen i intervallet 1,0 till 2,7 år. Detta skulle ha en resultatpåverkan i intervallet –5,3 till –0,6 mnkr.

Värdeförändring på grund av förväntad kreditrisk
Genom den solidariska borgen för Kommuninvests upplåning som medlemmarna i Kommuninvest ekonomisk förening lämnar anses Kommuninvests egen kreditrisk vara försumbar. En förändring av Kommuninvests egen kreditrisk anses endast uppkomma vid händelser såsom exempelvis en större nedgradering av Bolagets rating, eller en betydande förändring av medlemmarnas borgensförbindelse som skulle minska medlemmarnas kollektiva ansvar för Bolagets åtaganden. Inga sådana händelser eller förändringar har inträffat varför samtliga variationer i upplåningsmarginaler och därav uppkomna värdeförändringar på skulder anses bero på generella förändringar i marknadspriset på kredit- och likviditetsrisk och inte från förändring i Kommuninvests egen kreditrisk.

Kreditrisken i utlåningen anses vara densamma som Kommuninvests egen kreditrisk. Ingen del av värdeförändringen i utlåningen anses därigenom härröra från förändrad kreditrisk.

Tillgångarna i likviditetsreserven är av mycket hög kreditvärdighet. En förändring i kreditrisk som påverkar värderingen bedöms för dessa inträffa först vid betydande nedgraderingar. Sådana nedgraderingar har inte inträffat för någon av emittenterna varför inga värdeförändringar i likviditetsreserven anses härröra från förändrad kreditrisk.

Förändrade värderingsmodeller
Under perioden har Kommuninvest infört OIS-diskontering på samtliga derivat, tidigare enbart tillämpat på clearade derivat. OIS-diskontering anses bättre avspegla verkligt värde. Förändringen påverkar det totala värdet av derivatportföljen med +35,2 mnkr per 31 december 2018.

Godkännande av värderingsmodeller
Värderingsmodeller som används fastställs av CFO och redovisas för Bolagets ALCO, Asset and Liability Committee, samt styrelsen. Ekonomiavdelningen är ansvarig för värderingsprocessen inklusive värderingsmodellerna. Avdelningen Risk och Kontroll är ansvarig för att säkerställa en oberoende kontroll av kvaliteten i värderingsmodeller och marknadsdata som används vid värderingen.

Finansiella instrument redovisade till verkligt värde i balansräkningen

2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser	2 542,4	3 486,3	–	6 028,7
Utlåning	–	106 398,1	–	106 398,1
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 389,1	5 068,7	–	7 457,8
Derivat	0,0	11 204,2	129,0	11 333,2
Summa	**4 931,5**	**126 157,3**	**129,0**	**131 217,8**
Finansiella skulder				
Skulder till kreditinstitut	–	583,2	–	583,2
Emitterade värdepapper	89 764,9	58 209,7	7 866,3	155 840,9
Derivat	–	4 168,1	1 791,5	5 959,6
Summa	**89 764,9**	**62 961,0**	**9 657,8**	**162 383,7**

2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser	8 607,2	16 028,6	–	24 635,8
Utlåning	–	72 929,9	–	72 929,9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 500,0	–	–	12 500,0
Derivat	–	7 906,2	138,4	8 044,6
Summa	**21 107,2**	**96 864,7**	**138,4**	**118 110,3**
Finansiella skulder				
Skulder till kreditinstitut	–	1 312,7	–	1 312,7
Emitterade värdepapper	97 176,5	18 376,8	1 325,3	116 878,6
Derivat	0,0	7 730,7	63,2	7 793,9
Summa	**97 176,5**	**27 420,2**	**1 388,5**	**125 985,2**

Not 29 forts.

Överföring mellan nivåer på instrument redovisade till verkligt värde i balansräkningen

	Redovisat värde 2018-12-31	Redovisat värde 2017-12-31
Tillgångar		
Till nivå 1 från nivå 2	–	40,2
Till nivå 2 från nivå 1	7 797,5	–
Skulder		
Till nivå 1 från nivå 2	–	5 407,9
Till nivå 2 från nivå 1	40 186,9	5 707,3

Kommuninvest ser löpande över kriterierna för nivåindelning av finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Rörelserna är hänförliga variation i de indikatorer Kommuninvest använder för gränsdragning mellan nivå 1 och nivå 2 för obligationer.

Indikatorerna visar antalet observationer och deras standardavvikelse för obligationspriser samt specifikt antal exekverbara prisnoteringar. Överföringarna anses ha skett 2018-12-31 respektive 2017-12-31 för föregående period.

Verkligt värde på finansiella instrument ej redovisade till verkligt värde i balansräkningen

2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa verkligt värde	Redovisat värde
Finansiella tillgångar					
Belåningsbara statsskuldförbindelser	–	33 204,2	–	33 204,2	33 201,6
Utlåning till kreditinstitut	–	1 870,7	–	1 870,7	1 870,7
Utlåning	–	249 282,8	–	249 282,8	249 311,9
Övriga tillgångar		1 460,9		1 460,9	1 460,9
Summa	**–**	**285 818,6**	**–**	**285 818,6**	**285 845,1**
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut	–	0,8	–	0,8	0,8
Emitterade värdepapper	–	241 826,8	–	241 826,8	240 956,0
Efterställda skulder		1 117,7		1 117,7	1 000,1
Övriga skulder	–	4 570,5	–	4 570,5	4 570,5
Summa	**–**	**247 515,8**	**–**	**247 515,8**	**246 527,4**

2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa verkligt värde	Redovisat värde
Finansiella tillgångar					
Utlåning till kreditinstitut	–	698,5	–	698,5	698,5
Utlåning	–	237 508,7	–	237 508,7	237 217,4
Övriga tillgångar	–	799,5	–	799,5	799,5
Summa	**–**	**239 006,7**	**–**	**239 006,7**	**238 715,4**
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut	–	5,7	–	5,7	5,7
Emitterade värdepapper	125 895,2	96 622,8	–	222 518,0	220 877,2
Efterställda skulder	–	-	–	-	-
Övriga skulder	–	663,9	–	663,9	663,9
Summa	**125 895,2**	**97 292,4**	**–**	**223 187,6**	**221 546,8**

Not 29 forts.

Rörelser i nivå 3

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbar indata (nivå 3). Värdeförändring i nivå 3 följs upp löpande under året.

	Derivat tillgångar	Derivat skulder	Emitterade värdepapper	Totalt
Öppningsbalans 2017-01-01	**222,7**	**–188,2**	**–6 253,5**	**–6 219,0**
Redovisade vinster och förluster:				
– redovisat i resultaträkningen (nettoresultat av finansiella transaktioner)	–84,3	125,0	–34,3	6,4
Upptagna lån/Emissioner	–	–	–3 177,8	–3 177,8
Årets förfall	–	–	8 140,3	8 140,3
Utgående balans 2017-12-31	**138,4**	**–63,2**	**–1 325,3**	**–1 250,1**
Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen (nettoresultat av finansiella transaktioner) för tillgångar som ingår i den utgående balansen 2017-12-31	3,3	1,6	–4,6	0,3
Öppningsbalans 2018-01-01	**138,4**	**–63,2**	**–1 325,3**	**–1 250,1**
Redovisade vinster och förluster:				
– redovisat i resultaträkningen (nettoresultat av finansiella transaktioner)	–9,4	–1 728,3	1 716,8	–20,9
Upptagna lån/Emissioner	–	–	–8 911,6	–8 911,6
Årets förfall	–	–	653,8	653,8
Utgående balans 2018-12-31	**129,0**	**–1 791,5**	**–7 866,3**	**–9 528,8**
Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen (nettoresultat av finansiella transaktioner) för tillgångar som ingår i den utgående balansen 2018-12-31	–35,0	–1 691,1	1 705,3	–20,8

Eftersom instrumenten i nivå 3 är säkrade på transaktionsbasis och varje upplåningspaket beter sig som ett upplåningspaket i nivå 2 analyseras värdeförändringarna i nivå 3 på samma sätt som i nivå 2.

Not 30 Information om finansiella tillgångar och skulder som är föremål för kvittning

Koncernen

Kommuninvest kvittar tillgångar och skulder i balansräkningen om en legal rätt till kvittning föreligger och om avsikten är att nettoreglera posterna, vilket uppstår för Kommuninvests derivattillgångar och derivatskulder gentemot centrala motparter för clearing.

Kommuninvests icke clearade derivat är så kallade OTC-derivat, det vill säga de är ej handlade på en börs utan görs under ISDA (International Swaps and Derivatives Association) Master-avtal. Till ISDA-avtalet har ett tilläggsavtal, CSA (Credit Support Annex), tecknats med en betydande del av motparterna. CSA-avtal reglerar rätten att inhämta säkerheter för att eliminera exponeringen.

För icke clearade derivat gjorda under ISDA Master-avtal nettas i största möjliga utsträckning alla betalningsflöden med en motpart som förfaller under en och samma dag, inom varje valuta till ett nettobelopp som ska betalas från en motpart till en annan. För specifika händelser, såsom utebliven betalning, konkurs etc. avslutas alla affärer med motparten, en värdering görs och reglering sker netto.

ISDA Master-avtal uppfyller inte kriterierna för kvittning i balansräkningen då den legala kvittningsrätten enbart gäller i en angiven typ av betalningsinställelse, insolvens eller konkurs.

				Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
2018	Bruttobelopp för finansiella tillgångar och skulder	Belopp som kvittas i balans-räkningen[1]	Nettobelopp redovisade i balansräkningen	Finansiella instrument	Lämnad (+)/Erhållen (–) säkerhet–värdepapper	Lämnad (+)/Erhållen (–) kontantsäkerhet	Nettobelopp
Tillgångar							
Derivat	13 288,4	–1 955,2	**11 333,2**	–2 955,3	–4 151,9	–3 771,8	**454,2**
Skulder							
Derivat	–7 262,7	1 303,1	**–5 959,6**	2 955,3	558,1	1 281,3	**–1 164,9**
Totalt	**6 025,7**	**–652,1**	**5 373,6**	**–**	**–3 593,8**	**–2 490,5**	**–710,7**

				Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
2017	Bruttobelopp för finansiella tillgångar och skulder	Belopp som kvittas i balans-räkningen[1]	Nettobelopp redovisade i balansräkningen	Finansiella instrument	Lämnad (+)/Erhållen (–) säkerhet–värdepapper	Lämnad (+)/Erhållen (–) kontantsäkerhet	Nettobelopp
Tillgångar							
Derivat	8 621,0	–576,4	**8 044,6**	–5 070,9	–2 055,6	–572,4	**345,7**
Skulder							
Derivat	–8 761,2	967,3	**–7 793,9**	5 070,9	1 026,6	750,4	**–946,0**
Totalt	**–140,2**	**390,9**	**250,7**	**–**	**–1 029,0**	**178,0**	**–600,3**

1) I det kvittade beloppet för derivatskulder ingår kontantsäkerheter om 652 mnkr per 2018-12-31 och 390 mnkr per 2017-12-31.

Not 31 Händelser efter balansdagen

Efter balansdagen har Region Blekinge tillkommit som medlem i Kommuninvest ekonomisk förening. Antalet medlemmar i Föreningen uppgår därefter till 289, varav 277 kommuner och 12 regioner.

Not 32 Effekter av övergång till IFRS 9

Tabellerna i noten redogör för övergångseffekterna från IAS 39 till IFRS 9. Effekterna har justerats i ingående balans per 2018-01-01 och resultateffekter är justerade i balanserat resultat. Inga jämförelsetal har räknats om. Övergången innebar en negativ påverkan på eget kapital om 8,0 mnkr, varav 0,8 mnkr avser placeringar redovisade enligt IAS 39 som tillgängliga för försäljning vilka enligt IFRS 9 redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Påverkan från förväntade kreditförluster på tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde uppgår till 7,2 mnkr, varav 6,6 mnkr avser utlåning och 0,6 mnkr avser likviditetsreserven. För mer information se not 2. De finansiella tillgångar som omklassificerades från tillgängliga för försäljning till upplupet anskaffningsvärde har förfallit under 2018. Om tillgångarna inte hade omklassificerats hade dessa påverkat övrigt totalresultat med 0,8 mnkr.

Balansräkning – Koncernen

	Redovisat värde enligt IAS 39 2017-12-31	Övergångseffekt nedskrivning	Övergångseffekt omklassificering	Redovisat värde enligt IFRS 9 2018-01-01
TILLGÅNGAR				
Belåningsbara statsskuldförbindelser	24 635,8	–0,5	–0,5	24 634,8
Utlåning till kreditinstitut	698,5	–0,1	–	698,4
Utlåning	310 147,3	–6,5	–	310 140,8
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 500,0	0,0	–0,3	12 499,7
Aktier och andelar	–	–	–	–
Derivat	8 044,6	–	–	8 044,6
Immateriella tillgångar	10,9	–	–	10,9
Materiella tillgångar, inventarier	7,4	–	–	7,4
Materiella tillgångar, byggnader och mark	31,1	–	–	31,1
Aktuell skattefordran	80,7	–	–	80,7
Övriga tillgångar	802,4	–	–	802,4
Uppskjuten skattefordran	0,6	–	–	0,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12,1	–	–	12,1
SUMMA TILLGÅNGAR	**356 971,4**	**–7,1**	**–0,8**	**356 963,5**
SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL				
Skulder och avsättningar				
Skulder till kreditinstitut	1 318,4	–	–	1 318,4
Emitterade värdepapper	337 755,8	–	–	337 755,8
Derivat	7 793,9	–	–	7 793,9
Övriga skulder	671,0	–	–	671,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	43,2	–	–	43,2
Avsättningar	–	0,1	–	0,1
Efterställda skulder	1 000,1	–	–	1 000,1
Summa skulder och avsättningar	**348 582,4**	**0,1**	**0,0**	**348 582,5**
Eget kapital				
Andelskapital	6 770,6	–	–	6 770,6
Reserver	–0,7	–	3,8	3,1
Balanserat resultat	543,2	–7,2	–4,6	531,4
Periodens resultat	1 075,9	–	–	1 075,9
Summa eget kapital	**8 389,0**	**–7,2**	**–0,8**	**8 381,0**
SUMMA SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL	**356 971,4**	**–7,1**	**–0,8**	**356 963,5**

Not 32 forts.

Omklassificering av finansiella tillgångar vid övergång till IFRS 9

	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde via resultaträkningen – verkligt värde option	Tillgängliga för försäljning	Låne– och kundfordringar	Summa
Belåningsbara statsskuldförbindelser					
31 december 2017 IAS 39	–	12 998,3	11 637,5	–	24 635,8
Omklassificering	11 637,5	–	–11 637,5	–	–
Omvärdering — klassificering	–0,5	–	–	–	–0,5
Förväntade kreditförluster	–0,5	–	–	–	–0,5
1 januari 2018 IFRS 9	**11 636,5**	**12 998,3**	**-**	–	**24 634,8**
Utlåning till kreditinstitut					
31 december 2017 IAS 39	–	–	–	649,7	649,7
Omklassificering	649,7	–	–	–649,7	–
Förväntade kreditförluster	–0,1	–	–	–	–0,1
1 januari 2018 IFRS 9	**649,6**	**–**	**–**	**–**	**649,6**
Utlåning					
31 december 2017 IAS 39	–	72 929,9	–	237 217,4	310 147,3
Omklassificering	237 217,4	–	–	–237 217,4	–
Förväntade kreditförluster	–6,5	–	–	–	–6,5
1 januari 2018 IFRS 9	**237 210,9**	**72 929,9**	**–**	**–**	**310 140,8**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper					
31 december 2017 IAS 39	–	11 677,3	822,7	–	12 500,0
Omklassificering	822,7	–	–822,7	–	–
Omvärdering — klassificering	–0,3	–	–	–	–0,3
Förväntade kreditförluster	0,0	–	–	–	0,0
1 januari 2018 IFRS 9	**822,4**	**11 677,3**	**-**	**–**	**12 499,7**
Avsättningar					
31 december 2017 IAS 39	–	–	–	–	–
Förväntade kreditförluster	0,1	–	–	–	0,1
1 januari 2018 IFRS 9	**0,1**	**–**	**–**	**–**	**0,1**

Fem år i sammandrag – Koncernen

Nyckeltal 2014–2018, mnkr	2018	2017	2016	2015	2014
Kapital					
Kärnprimärkapitalrelation (%)	187,7	218,0	106,6	46,2	35,6
Primärkapitalrelation (%)	187,7	218,0	106,6	46,2	35,6
Totalkapitalrelation (%)	192,8	231,4	117,6	56,9	47,4
Bruttosoliditetsgrad enligt CRR (%)	1,74	1,82	1,60	0,90	0,79
Resultat					
Rörelseresultat exklusive effekter av orealiserade marknadsvärdeförändringar	557,4	677,9	581,7	534,5	655,8
Förvaltningskostnader exklusive resolutionsavgift/ stabilitetsavgift i % av utlåning[1]	0,061	0,071	0,077	0,072	0,082
Förvaltningskostnader exklusive resolutionsavgift/ stabilitetsavgiften i % av balansomslutning[1]	0,052	0,061	0,059	0,054	0,059
Avkastning på tillgångar (%)	0,172	0,301	0,107	0,203	0,230
K/I tal	0,326	0,323	0,320	0,379	0,320

1) Resolutionsavgiften ersatte stabilitetsavgiften under år 2016.

Övriga uppgifter					
Antal anställda vid årets utgång	92	96	91	85	77

Resultaträkning 1 januari–31 december, mnkr	2018	2017	2016	2015	2014
Räntenetto	872,5	878,7	761,9	798,3	914,9
Provisionskostnader	–8,2	–7,3	–5,2	–5,3	–5,1
Nettoresultat av finansiella transaktioner	161,4	512,0	–131,9	165,7	101,9
Övriga rörelseintäkter	7,6	6,2	7,2	4,5	3,3
Summa rörelseintäkter	**1 033,3**	**1 389,6**	**632,0**	**963,2**	**1 015,0**
Summa kostnader	**–287,2**	**–285,7**	**–245,8**	**–304,5**	**–293,8**
Resultat före kreditförluster	**746,1**	**1 103,9**	**386,2**	**658,7**	**721,2**
Kreditförluster, netto	–24,3	–	–	–	–
Rörelseresultat	**721,8**	**1 103,9**	**386,2**	**658,7**	**721,2**
Skatt	–3,7	–28,0	–0,4	31,2	–2,6
Årets resultat	**718,1**	**1 075,9**	**385,8**	**689,9**	**718,6**

Balansräkningssammandrag per den 31 december, mnkr	2018	2017	2016	2015	2014
Belåningsbara statsskuldförbindelser	39 230,3	24 635,8	16 964,4	16 839,4	15 204,1
Utlåning till kreditinstitut	1 870,7	698,5	1 150,8	717,3	4 070,2
Utlåning	355 710,0	310 147,3	276 982,1	254 421,7	222 803,7
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 457,8	12 500,0	42 003,9	45 688,4	45 974,5
Derivat	11 333,2	8 044,6	24 449,8	22 775,6	23 848,8
Övriga tillgångar	1 609,0	945,2	178,2	173,4	190,7
Summa tillgångar	**417 211,0**	**356 971,4**	**361 729,2**	**340 615,8**	**312 092,0**
Skulder till kreditinstitut	584,0	1 318,4	2 396,1	2 303,5	4 823,6
Emitterade värdepapper	396 796,9	337 755,8	341 579,4	318 943,6	292 318,0
Derivat	5 959,6	7 793,9	9 390,5	11 723,1	10 628,3
Övriga skulder	4 621,8	714,2	56,4	163,9	160,6
Efterställda skulder	1 000,1	1 000,1	1 000,0	1 000,0	1 000,1
Summa skulder och avsättningar	**408 962,4**	**348 582,4**	**354 422,4**	**334 134,1**	**308 930,6**
Eget kapital	8 248,6	8 389,0	7 306,8	6 481,7	3 161,4
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	**417 211,0**	**356 971,4**	**361 729,2**	**340 615,8**	**312 092,0**

Alternativa nyckeltal – Koncernen

Koncernen har i denna årsredovisning valt att presentera ett antal alternativa nyckeltal som inte är definierade eller anges i tillämpliga regler för finansiell rapportering. Dessa alternativa nyckeltal har definierats i enlighet med riktlinjer från European Securities and Markets Authority (ESMA).

Alternativt nyckeltal	Definition	Avstämning	2018	2017
Rörelseresultat exklusive effekter av orealiserade marknadsvärdesförändringar	Rörelsens resultat reducerat med resultat av orealiserade marknadsvärdesförändringar som ingår i resultaträkningsposten Nettoresultat av finansiella transaktionen. Nyckeltalet är av intresse för att visa Kommuninvests underliggande intjäningsförmåga.	Rörelseresultat	721,8	1 103,9
		Resultat av orealiserade marknadsvärdesförändringar	164,4	426,0
		Rörelseresultat exklusive effekter av orealiserade marknadsvärdesförändringar	**557,4**	**677,9**
Förvaltningskostnader exklusive resolutionsavgift i % av utlåning	Förvaltningskostnader under verksamhetsåret exklusive resolutionsavgift i förhållande till redovisat värde av utlåningen per bokslutsdagen. Ett nyckeltal som är relevant för att bedöma organisationens övergripande kostnadseffektivitet i förhållande till utlåning rensat för resolutionsavgift.	Allmänna administrationskostnader	–273,5	–273,0
		Av- och nedskrivningar	–9,2	–9,2
		Övriga rörelsekostnader	–4,5	–3,5
		Summa förvaltningskostnader	–287,2	–285,7
		Resolutionsavgift	–69,1	–66,3
		Summa förvaltningskostnader exklusive resolutionsavgift	**–218,1**	**–219,4**
		Utlåning per bokslutsdagen	**355 710,0**	**310 147,3**
		Förvaltningskostnader exklusive resolutionsavgift i % av utlåning	**0,061**	**0,071**
Förvaltningskostnader exklusive resolutionsavgift i % av balansomslutning	Totala förvaltningskostnader under verksamhetsåret exklusive resolutionsavgift i förhållande till balansomslutning per bokslutsdagen. Ett nyckeltal som är relevant för att bedöma organisationens övergripande kostnadseffektivitet i förhållande till balansomslutning rensat för resolutionsavgift.	Allmänna administrationskostnader	–273,5	–273,0
		Av- och nedskrivningar	–9,2	–9,2
		Övriga rörelsekostnader	–4,5	–3,5
		Summa förvaltningskostnader	–287,2	–285,7
		Resolutionsavgift	–69,1	–66,3
		Summa förvaltningskostnader exklusive resolutionsavgift	**–218,1**	**–219,4**
		Balansomslutning per bokslutsdagen	**417 211,0**	**356 971,4**
		Förvaltningskostnader exklusive resolutionsavgift i % av balansomslutning	**0,052**	**0,061**
Avkastning på tillgångar (%)	Årets resultat i förhållande till totala tillgångar uttryckt i procent. Nyckeltal som anges i enlighet med FFFS 2008:25 6 kap 2a §.	Årets resultat	718,1	1 075,9
		Totala tillgångar	417 211,0	356 971,4
		Avkastning på tillgångar (%)	**0,172**	**0,301**
K/I-tal	Summa kostnader i relation till summa räntenetto och övriga rörelseintäkter. Ett vedertaget nyckeltal inom banksektorn för att bedöma relationen mellan kostnader och intäkter.	**Summa kostnader**	**–287,2**	**–285,7**
		Räntenetto	872,5	878,7
		Övriga rörelseintäkter	7,6	6,2
		Summa räntenetto och övriga rörelseintäkter	**880,1**	**884,9**
		K/I-tal	**0,326**	**0,323**

Underskrifter

Styrelsen och verkställande direktören intygar att koncernens bokslut har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna IFRS såsom de har fastställts av IASB och antagits av EU, och ger en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning och resultat. Moderföreningens redovisning har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och ger en rättvisande bild av moderföreningens ekonomiska ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderföreningen ger en rättvisande beskrivning av utvecklingen för koncernens och moderföreningens verksamhet, ekonomiska ställning och resultat, och tar upp väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som rör moderföreningen och bolagen inom koncernen.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har, som framgår nedan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 6 mars 2019. Koncernens resultaträkning, rapport över totalresultat och balansräkning samt moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 11 april 2019.

Stockholm den 6 mars 2019

Göran Färm
Ordförande

Linda Frohm
Vice ordförande

Britta Flinkfeldt
Styrelseledamot

Carina Sándor
Styrelseledamot

Ewa-May Karlsson
Styrelseledamot

Margreth Johnsson
Styrelseledamot

Niclas Nilsson
Styrelseledamot

Maria Alfredsson
Styrelseledamot

Niklas Karlsson
Styrelseledamot

Örjan Mossberg
Styrelseledamot

Fredrik Larsson
Styrelseledamot

Lilly Bäcklund
Styrelseledamot

Jonas Ransgård
Styrelseledamot

Roland Åkesson
Styrelseledamot

Therese Borg
Styrelseledamot

Tomas Werngren
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 8 mars 2019

KPMG AB

Anders Tagde
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Kommuninvest ekonomisk förening, org.nr 716453-2074

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Kommuninvest ekonomisk förening för år 2018. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 23–100 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och för koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 3–21 och 105–107. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Kommuninvest ekonomisk förening för år 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller föreningens stadgar.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Stockholm den 8 mars 2019

KPMG AB

Anders Tagde
Auktoriserad revisor

Granskningsrapport för år 2018

Vi, av föreningsstämman i Kommuninvest ekonomisk förening utsedda lekmannarevisorer, har granskat Kommuninvest ekonomisk förenings verksamhet för år 2018.

Styrelsen svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med stadgarna för Föreningen samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med föreningsstämmans uppdrag.

Granskningen har utförts enligt lagen om ekonomiska föreningar, stadgarna för Föreningen samt av föreningsstämman beslutad arbetsordning för lekmannarevisorerna. Genom att ta del av handlingar/underlag för beslut, protokoll, diskussion/information med företagsledning och föreningsstyrelse samt auktoriserade revisorer har granskningen genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer att Föreningens verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredställande sätt, att verksamheten bedrivits i enlighet med kommunalrättsliga regler och principer för kommunal verksamhet i företagsform och att föreningens interna kontroll har varit tillräcklig.

Lekmannarevisorerna har även föreningsstämmans uppdrag att granska Kommuninvest i Sverige AB. Under året har vi genomfört en grundläggande granskning kring verksamheten, intern styrning och kontroll och representation. Vidare har vi löpande följt styrelsens arbete genom protokoll. Under 2018 har genomförts en grundläggande granskning samt fördjupad granskning avseende följsamhet mot GDPR och NIS-direktivet. Lekmannarevisorerna vill särskilt uppmärksamma stämman på resultaten av såväl den fördjupade som den grundläggande granskningen.

Vi bedömer sammantaget att Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att Bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Örebro den 8 mars 2019

Barbro Hassel

Cecilia Löfgreen

Medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening

Medlemsnamn	Medlem nr.	Antal inv. 2018-12-31	Medlem år
Gävle kommun	1	101 455	1993
Umeå kommun	2	127 119	1993
Trollhättans stad	3	58 728	1993
Lindesbergs kommun	4	23 575	1993
Uddevalla kommun	5	56 259	1993
Vänersborgs kommun	6	39 411	1993
Sandvikens kommun	7	39 208	1993
Varbergs kommun	8	63 630	1993
Mjölby kommun	9	27 373	1996
Region Örebro län	10	302 252	1993
Örebro kommun	11	153 367	1993
Kumla kommun	12	21 640	1993
Laxå kommun	13	5 637	1993
Ljusnarsbergs kommun	14	4 846	1993
Karlskoga kommun	15	30 419	1993
Hallsbergs kommun	16	15 954	1993
Degerfors kommun	17	9 665	1993
Askersunds kommun	18	11 313	1993
Nora kommun	19	10 737	1993
Hällefors kommun	20	6 983	1993
Härnösands kommun	21	25 120	1993
Ale kommun	22	30 926	1993
Norbergs kommun	23	5 795	1993
Karlskrona kommun	24	66 675	1993
Skellefteå kommun	25	72 467	1994
Västerviks kommun	26	36 680	1994
Fagersta kommun	27	13 464	1994
Region Gotland	28	59 249	1994
Alingsås kommun	29	41 070	1994
Smedjebackens kommun	30	10 897	1994
Boxholms kommun	31	5 449	1994
Ockelbo kommun	32	5 906	1994
Tanums kommun	33	12 873	1994
Borlänge kommun	34	52 224	1994
Strömsunds kommun	35	11 703	1994
Kungsbacka kommun	36	83 348	1994
Valdemarsviks kommun	37	7 956	1994
Eda kommun	38	8 575	1994
Gnosjö kommun	39	9 776	1994
Övertorneå kommun	40	4 410	1994
Hedemora kommun	41	15 457	1994
Luleå kommun	42	77 832	1994
Falu kommun	43	58 923	1994
Landskrona stad	44	45 775	1994
Arboga kommun	45	14 138	1994
Munkedals kommun	46	10 503	1994
Orust kommun	47	15 110	1994
Falkenbergs kommun	48	44 701	1994
Region Sörmland	49	294 695	1994
Katrineholms kommun	50	34 550	1994
Vadstena kommun	51	7 514	1994
Pajala kommun	52	6 039	1994
Piteå kommun	53	42 116	1994
Kristianstads kommun	54	84 908	1994
Bergs kommun	55	7 097	1995
Vårgårda kommun	56	11 658	1995
Ödeshögs kommun	57	5 323	1995
Orsa kommun	58	6 892	1995
Svedala kommun	59	21 576	1995
Lomma kommun	60	24 763	1995
Lekebergs kommun	61	8 116	1995
Kungsörs kommun	62	8 667	1995
Tjörns kommun	63	15 922	1995
Staffanstorps kommun	64	24 724	1995
Härryda kommun	65	37 802	1995
Grums kommun	66	9 016	1995
Höganäs kommun	67	26 566	1995
Ängelholms kommun	68	42 131	1995
Flens kommun	69	16 705	1995
Essunga kommun	70	5 671	1995
Nordmalings kommun	71	7 118	1995
Oskarshamns kommun	72	26 928	1996
Båstads kommun	73	14 948	1996
Storumans kommun	74	5 912	1996
Älvdalens kommun	75	7 121	1996
Sunne kommun	76	13 261	1995
Hjo kommun	77	9 176	1996
Mönsterås kommun	78	13 565	1996
Malå kommun	79	3 122	1997
Högsby kommun	80	6 094	1997
Torsby kommun	81	11 719	1997
Lycksele kommun	82	12 228	1997
Bengtsfors kommun	83	9 846	1997
Åstorps kommun	84	15 987	1997
Simrishamns kommun	85	19 278	1997
Vimmerby kommun	86	15 764	1997
Hultsfreds kommun	87	14 360	1997
Mörbylånga kommun	88	15 048	1997
Arvika kommun	89	26 082	1997
Hammarö kommun	90	16 483	1997
Karlshamns kommun	91	32 330	1997
Skara kommun	92	18 829	1997
Sävsjö kommun	93	11 631	1997
Skurups kommun	94	15 759	1998
Vindelns kommun	95	5 436	1998
Rättviks kommun	96	10 907	1998
Melleruds kommun	97	9 354	1998
Färgelanda kommun	98	6 602	1998

Medlemsnamn	Medlem nr.	Antal inv. 2018-12-31	Medlem år
Söderköpings kommun	99	14 618	1998
Vetlanda kommun	100	27 504	1998
Herrljunga kommun	101	9 494	1999
Laholms kommun	102	25 491	1999
Region Gävleborg	103	286 547	1999
Marks kommun	104	34 781	1999
Leksands kommun	105	15 804	1999
Strömstads kommun	106	13 253	1999
Upplands-Bro kommun	107	28 756	1999
Alvesta kommun	108	20 150	1999
Kalix kommun	109	16 058	1999
Bräcke kommun	110	6 376	2000
Örkelljunga kommun	111	10 174	2000
Götene kommun	112	13 232	2000
Ovanåkers kommun	113	11 684	2000
Ydre kommun	114	3 743	2001
Bollebygds kommun	115	9 427	2001
Torsås kommun	116	7 098	2001
Habo kommun	117	12 140	2001
Gagnefs kommun	118	10 271	2001
Sotenäs kommun	119	9 030	2001
Köpings kommun	120	26 268	2001
Bodens kommun	121	28 064	2001
Tranemo kommun	122	11 874	2001
Nässjö kommun	123	31 477	2001
Kinda kommun	124	9 915	2001
Sigtuna kommun	125	48 130	2002
Karlsborgs kommun	126	6 941	2002
Robertsfors kommun	127	6 762	2002
Älvsbyns kommun	128	8 140	2002
Mora kommun	129	20 390	2002
Tranås kommun	130	18 987	2002
Eksjö kommun	131	17 667	2002
Heby kommun	132	13 910	2002
Oxelösunds kommun	133	12 062	2003
Haninge kommun	134	89 989	2003
Kungälvs kommun	135	45 086	2003
Tomelilla kommun	136	13 557	2003
Växjö kommun	137	92 567	2003
Trelleborgs kommun	138	44 902	2003
Lessebo kommun	139	8 780	2003
Säters kommun	140	11 123	2003
Ånge kommun	141	9 411	2003
Region Västmanland	142	273 929	2003
Ljusdals kommun	143	19 033	2003
Norsjö kommun	144	4 094	2003
Hofors kommun	145	9 602	2003
Överkalix kommun	146	3 302	2004
Kils kommun	147	11 962	2004
Härjedalens kommun	148	10 147	2004
Region Värmland	149	281 482	2004
Eslövs kommun	150	33 557	2004
Mullsjö kommun	151	7 324	2004
Vingåkers kommun	152	9 136	2004
Munkfors kommun	153	3 789	2004
Ystads kommun	154	30 226	2004
Säffle kommun	155	15 643	2004
Bollnäs kommun	156	26 991	2004
Storfors kommun	157	4 055	2004
Huddinge kommun	158	111 722	2004
Håbo kommun	159	21 564	2005
Gällivare kommun	160	17 630	2005
Region Uppsala	161	376 354	2005
Kramfors kommun	162	18 423	2005
Haparanda kommun	163	9 785	2005
Krokoms kommun	164	14 858	2005
Arvidsjaurs kommun	165	6 334	2005
Mariestads kommun	166	24 372	2005
Åsele kommun	167	2 819	2005
Sollefteå kommun	168	19 500	2005
Örnsköldsviks kommun	169	56 089	2005
Karlstads kommun	170	92 497	2005
Surahammars kommun	171	10 088	2005
Filipstads kommun	172	10 837	2005
Motala kommun	173	43 687	2005
Jokkmokks kommun	174	5 001	2005
Hallstahammars kommun	175	16 186	2006
Avesta kommun	176	23 323	2006
Trosa kommun	177	13 309	2006
Lilla Edets kommun	178	14 046	2006
Skinnskattebergs kommun	179	4 429	2006
Kiruna kommun	180	22 992	2006
Finspångs kommun	181	21 758	2006
Lysekils kommun	182	14 611	2006
Söderhamns kommun	183	25 721	2006
Hudiksvalls kommun	184	37 430	2006
Region Norrbotten	185	250 497	2006
Dorotea kommun	186	2 568	2006
Nordanstigs kommun	187	9 517	2006
Arjeplogs kommun	188	2 794	2006
Botkyrka kommun	189	93 106	2006
Nybro kommun	190	20 350	2007
Hagfors kommun	191	11 698	2007
Vännäs kommun	192	8 785	2007
Bjurholms kommun	193	2 450	2007
Eskilstuna kommun	194	105 924	2007
Gnesta kommun	195	11 237	2007
Forshaga kommun	196	11 518	2007
Kalmar kommun	197	68 510	2007
Sjöbo kommun	198	19 153	2007
Stenungsunds kommun	199	26 503	2007
Strängnäs kommun	200	35 761	2007
Åre kommun	201	11 529	2007
Ludvika kommun	202	26 946	2007
Lerums kommun	203	42 137	2007
Nykvarns kommun	204	10 923	2007
Vilhelmina kommun	205	6 752	2007
Emmaboda kommun	206	9 400	2007
Vansbro kommun	207	6 807	2007
Töreboda kommun	208	9 312	2007
Sölvesborgs kommun	209	17 468	2007
Ragunda kommun	210	5 343	2007
Osby kommun	211	13 267	2008
Vaggeryds kommun	212	13 980	2008

Medlemsnamn	Medlem nr.	Antal inv. 2018-12-31	Medlem år
Timrå kommun	213	18 060	2008
Knivsta kommun	214	18 720	2008
Åtvidabergs kommun	215	11 537	2008
Uppvidinge kommun	216	9 581	2008
Svenljunga kommun	217	10 683	2008
Tingsryds kommun	218	12 407	2008
Jönköpings kommun	219	139 222	2008
Lunds kommun	220	122 948	2008
Ulricehamns kommun	221	24 445	2008
Tierps kommun	222	21 127	2008
Grästorps kommun	223	5 731	2008
Malung-Sälens kommun	224	10 106	2009
Östra Göinge kommun	225	14 915	2009
Årjängs kommun	226	10 011	2009
Dals-Eds kommun	227	4 806	2009
Vaxholms stad	228	12 023	2009
Älvkarleby kommun	229	9 392	2009
Ljungby kommun	230	28 573	2009
Hörby kommun	231	15 635	2009
Älmhults kommun	232	17 568	2009
Burlövs kommun	233	18 360	2009
Hässleholms kommun	234	52 121	2009
Olofströms kommun	235	13 516	2009
Sala kommun	236	22 816	2009
Öckerö kommun	237	12 945	2009
Kristinehamns kommun	238	24 336	2009
Östhammars kommun	239	22 048	2009
Bromölla kommun	240	12 876	2009
Gullspångs kommun	241	5 293	2009
Aneby kommun	242	6 832	2009
Lidköpings kommun	243	39 879	2009
Bjuvs kommun	244	15 501	2009
Nynäshamns kommun	245	28 290	2009
Norrköpings kommun	246	141 676	2009
Halmstads kommun	247	101 268	2009
Ronneby kommun	248	29 695	2009
Sorsele kommun	249	2 522	2010
Falköpings kommun	250	33 155	2010
Upplands-Väsby kommun	251	45 543	2010
Hylte kommun	252	10 914	2010
Borgholms kommun	253	10 873	2010
Höörs kommun	254	16 637	2010
Vara kommun	255	15 952	2010
Vallentuna kommun	256	33 432	2010
Salems kommun	257	16 786	2010
Tyresö kommun	258	48 004	2010
Tidaholms kommun	259	12 828	2010
Värmdö kommun	260	44 397	2010
Norrtälje kommun	261	61 769	2011
Region Dalarna	262	287 191	2011
Solna stad	263	80 950	2011
Perstorps kommun	264	7 479	2011
Nyköpings kommun	265	56 011	2011
Gislaveds kommun	266	29 857	2011
Borås stad	267	112 178	2011
Enköpings kommun	268	44 429	2012
Åmåls kommun	269	12 720	2012
Värnamo kommun	270	34 428	2012
Södertälje kommun	271	97 381	2012
Göteborgs stad	272	571 868	2012
Skövde kommun	273	55 729	2012
Sundbybergs stad	274	50 564	2012
Uppsala kommun	275	225 164	2013
Tibro kommun	276	11 168	2013
Järfälla kommun	277	78 480	2013
Svalövs kommun	278	14 123	2013
Klippans kommun	279	17 600	2014
Markaryds kommun	280	10 260	2014
Region Jämtland Härjedalen	281	130 280	2016
Partille kommun	282	38 443	2016
Region Kronoberg	283	199 886	2016
Sollentuna kommun	284	72 528	2016
Kävlinge kommun	285	31 491	2016
Region Västerbotten	286	270 154	2016
Mölndals stad	287	68 152	2017
Linköpings kommun	288	161 034	2017

Produktion: Kommuninvest och Intellecta Corporate. Foto och illustrationer: Melker Dahlstrand, Teresa Andersson, Fredrik Hjerling, AB Bostäder i Lidköping, Shutterstock

På Kommuninvests webbplats, www.kommuninvest.se, kan du läsa mer om Kommuninvest, våra tjänster och nyheter som påverkar ekonomi och finanser för kommuner och regioner. På webbplatsen finner du bland annat:

- **Nyhetsbrev, som varje vecka ger våra medlemmar de senaste uppdateringarna om utvecklingen inom makroekonomi och andra områden som påverkar kommunernas ekonomi.**
- **Rapporter om kommunal ekonomi**
- **Medlemstidningen Dialog**
- **Inloggning till finansförvaltningsverktyget KI Finans**
- **Information till investerare**

KOMMUNINVEST

Postadress: Box 124, 701 42 Örebro. Besöksadress: Fenixhuset, Drottninggatan 2, Örebro.
Telefon: 010-470 87 00. Telefax: 019-12 11 98. E-post: förnamn.efternamn@kommuninvest.se
www.kommuninvest.se